

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและ
กำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

วิทยานิพนธ์
ของ
พัชรพร วงศ์ตาชี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

กรกฎาคม 2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและ
กำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

วิทยานิพนธ์

ของ

พัชรภาพร วงศ์ตาชี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

กรกฎาคม 2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

DESIRABLE CHARACTERISTICS OF ADMINISTRATORS AFFECTING
WORKING MORALE OF TEACHERS IN SCHOOLS UNDER
SAKON NAKHON PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 3

BY
PHATCHARAPHON WONGTAKEE

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
The Master of Education Degree in Educational Administration and Development
at Sakon Nakhon Rajabhat University

April 2023

All Rights Reserved by Sakon Nakhon Rajabhat University

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน
ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ พัทธพร วงศ์ตาชี

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการสอบกรรมการสอบและ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วาโร เพ็งสวัสดิ์) (ดร.ทรัพย์หิรัญ จันทักษ์) ประธานที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

.....กรรมการสอบกรรมการสอบและ
(ดร.เอกลักษณ์ เพ็ญสา) แต่งตั้งเพิ่มเติม (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี) กรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

.....กรรมการสอบ
(ดร.นิภาพร แสนเมือง) ผู้ทรงคุณวุฒิ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรรับรองแล้ว

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.วาโร เพ็งสวัสดิ์)
ประธานหลักสูตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.วาโร เพ็งสวัสดิ์)
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เมื่อวันที่ 23 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2565
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์เรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 สำเร็จลุล่วงได้ดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์ ความช่วยเหลือ ความร่วมมือ และกำลังใจอย่างยิ่งจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คณาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มตัวอย่าง และโรงเรียนต่าง ๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทุกประการ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ดร.ทรัพย์ศิริคุณ จันทรักษ์ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้เมตตา ดูแล เอาใจใส่และให้กำลังใจผู้วิจัยด้วยดีตลอดเวลา โดยการให้แนวคิดให้คำปรึกษา คำแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนส่งผลให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้อง สมบูรณ์ตามหลักวิชาการ

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ช่วยตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยและกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ซึ่งให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้ความเมตตากรุณาในการสอบวิทยานิพนธ์จนลุล่วงด้วยดี คำแนะนำ ข้อควรพิจารณาต่าง ๆ ที่ได้รับจากการสอบถือเป็นกำไรที่ข้าพเจ้าได้นำมาศึกษาเพิ่มเติมและเป็นประโยชน์ ทำให้งานวิจัยฉบับนี้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ที่คอยเป็นกำลังใจและแรงใจอันสำคัญยิ่งในการทำวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนคุณครู อาจารย์ เพื่อนและผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้ชีวิตอันดีงามและเสริมสร้างสติปัญญาแก่ผู้วิจัย

พัชรภาพร วงศ์ตาชี

ชื่อเรื่อง	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
ผู้วิจัย	พัชรพร วงศ์ตาชี่
กรรมการที่ปรึกษา	ดร.ทรัพย์หิรัญ จันทรักษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี
ปริญญา	ค.ม. (การบริหารและพัฒนาศึกษา)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 325 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีค่าความเที่ยงตรง ระหว่าง 0.60–1.00 ค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.41–0.95 และค่าความเชื่อมั่น 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านความรู้ ความสามารถ 3) ด้านความเป็นผู้นำ 4) ด้านคุณธรรมจริยธรรม และ 5) ด้านมนุษยสัมพันธ์
2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
3. ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

4. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความเป็นผู้นำ (X_3) และด้านมนุษยสัมพันธ์ (X_5) มีอำนาจพยากรณ์ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 76.70 ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$Y' = .613 + .310 X_3 + .333 X_5$$

และสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z'_Y = .360 Z_3 + .377 Z_5$$

6. แนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน มีจำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำ และด้านมนุษยสัมพันธ์

คำสำคัญ: คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู
ผู้บริหารสถานศึกษา

TITLE	Desirable Characteristics of Administrators Affecting Working Morale of Teachers in Schools under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 3
AUTHOR	Phatcharaphon Wongtakee
ADVISORS	Dr. Suphirun Jantarak Asst. Prof. Dr. Wanphen Nanthasri
DEGREE	M.Ed. (Educational Administration and Development)
INSTITUTION	Sakon Nakhon Rajabhat University
YEAR	2022

ABSTRACT

The purpose of this study was to investigate desirable characteristics of administrators affected to working morale of teachers. The participants consisted of 325 administrators and teachers in schools under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 3 in academic Year 2021. They were selected using multi-stage random sampling. The tools used in data collection was a 5-rating scale questionnaire, which indicated the IOC between 0.60–1.00, discriminative power index between 0.41–0.95, and reliability value index at 0.95. Statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation Pearson correlation coefficient and multiple regression analysis.

The findings were as follows.

1. The components of desirable characteristics of school administrators consisted of five components, namely 1) personality, 2) knowledge and competency, 3) leadership, 4) morality and ethics and 5) human relations.
2. The desirable characteristics of school administrators in overall was at the highest level.
3. The work morale of teachers in overall was at high level.
4. The desirable characteristics of administrators and work morale of teachers were positively correlated with statistical significance at 01.

5. The desirable characteristics of administrators in Leadership (X_3) and human relations (X_5) predicted the working morale of teachers with statistical significance at .01, and obtained 76.70% of predictive power, which can be written as a regression analysis equation in raw score form as follows.

$$Y' = .613 + .310 X_3 + .333 X_5$$

And the predictive equation standardized score was:

$$Z'_Y = .360 Z_3 + .377 Z_5$$

6. The guidelines for developing desirable characteristics of administrators that affected working morale of teachers consisted of two aspects, namely leadership and human relations.

(PNI_{modified})

Keywords: Desirable Characteristics of Administrators, Working Morale of Teachers, School Administrators

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามของการวิจัย	4
ความมุ่งหมายของการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย	6
ความสำคัญของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
กรอบแนวคิดของการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	
ทฤษฎี แนวคิด ที่เกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหาร	15
ความหมายของคุณลักษณะที่พึงประสงค์	17
ความหมายของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	18
บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา	22
องค์ประกอบของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	24
แนวคิดเกี่ยวกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน	
ความหมายของขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียน	35
ความสำคัญของขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ..	36
ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียน	37
การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน	39
องค์ประกอบของขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ..	42
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและ กำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน	56

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน	59
3 วิธีดำเนินการวิจัย	66
ตอนที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3	67
ตอนที่ 2 ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3	68
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	68
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	74
ลักษณะของเครื่องมือ	74
การสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ	75
การเก็บรวบรวมข้อมูล	76
การวิเคราะห์ข้อมูล	77
ตอนที่ 3 แนวทางพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาบริหารเพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจการ ปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3	79
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	84
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	84
ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	86
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	86

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5	
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	116
สรุปผลการวิจัย	117
อภิปรายผลการวิจัย	119
ข้อเสนอแนะ	125
บรรณานุกรม	128
ภาคผนวก	136
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	137
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์	140
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	155
ภาคผนวก ง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	165
ภาคผนวก จ แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนา	170
ประวัติย่อของผู้วิจัย	174

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1	สังเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษา 27
2	สังเคราะห์องค์ประกอบขวัญและกำลังใจการปฏิบัติงานของครูใน โรงเรียน 46
3	จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอำเภอ 69
4	ระยะการวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย 81
5	ผลการยืนยันองค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา 87
6	จำนวนและข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกสถานภาพ การดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน ระดับการศึกษา และโรงเรียนในอำเภอ 92
7	ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 3 โดยภาพรวม 94
8	ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบุคลิกภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 3 โดยภาพรวมและรายข้อ 95
9	ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความรู้ ความสามารถ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 3 โดยภาพรวมและรายข้อ 96
10	ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความเป็นผู้นำ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 3 โดยภาพรวมและรายข้อ 97
11	ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านคุณธรรม จริยธรรม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 3 โดยภาพรวมและรายข้อ 198

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
12	ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านมนุษยสัมพันธ์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 โดยภาพรวมและรายข้อ 99
13	ระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยภาพรวมและรายข้อ 100
14	ระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านความมั่นคงในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ 101
15	ระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านความสัมพันธ์ในหน่วยงาน โดยรวมและรายข้อ 102
16	ระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านความพึงพอใจในการทำงาน โดยรวมและรายข้อ 103
17	ระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน โดยรวมและรายข้อ 104
18	ระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน โดยรวมและรายข้อ 105
19	วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษากับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 107

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
20 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3	108
21 การวิเคราะห์แนวทางพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 เพื่อหาแนวทางการพัฒนา	110
22 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อการหาแนวทางพัฒนาคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความเป็นผู้นำที่ส่งผลต่อขวัญ และกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3	111
23 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อการหาแนวทางพัฒนาคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อขวัญ และกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3	113
24 สรุปผลค่าดัชนีความสอดคล้อง ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3	166
25 สรุปผลค่าดัชนีความสอดคล้อง ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถามแบบสอบถามเกี่ยวกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3	168

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	10
2 ระยะเวลาดำเนินการวิจัย	80

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

แนวโน้มสภาพการณ์การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อันเป็นผลมาจากความเจริญก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลทั่วโลกเข้าไว้ด้วยกัน ข้อมูลและความรู้มากมายมหาศาลสามารถเข้าถึงได้โดยง่าย และเทคโนโลยีถูกนำมาใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ แทนแรงงานมนุษย์สังคมปัจจุบันจึงต้องการแรงงานที่มีความสามารถที่แตกต่างไปจากอดีต คือ ต้องมีทักษะที่รองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพการณ์ปัจจุบันได้ อาทิ การปรับตัว การคิดวิเคราะห์ การทำงานเป็นทีม ความคิดสร้างสรรค์ สามารถจัดการกับงานและปัญหาได้ด้วยตนเอง การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาทุนมนุษย์ การใช้และต่อยอดองค์ความรู้ การวิจัยและพัฒนา ทั้งด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม การจัดการศึกษาจึงต้องปรับเปลี่ยนเพื่อเตรียมคนให้พร้อมรองรับกับสภาพการณ์ดังกล่าวเช่นกันทั้งการจัดระบบการเรียนรู้ที่ต้องเน้นการสร้างสังคมแห่งปัญญา เปลี่ยนการเรียนรู้แบบท่องจำ (Passive Learning) ไปสู่การเรียนรู้แบบเชิงลึก (Active Learning) และต่อยอดด้วยการวิจัยและพัฒนาเพื่อให้เกิดนวัตกรรม ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และเน้นการเรียนรู้เพื่อการมีอาชีพและดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ซึ่งอาจมีรูปแบบที่หลากหลายตามความแตกต่างและความพร้อมของแต่ละบุคคล วัฒนธรรม และบริบทของพื้นที่ รวมทั้งมีการปรับใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม (คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา, 2562 ,หน้า 28)

ในการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาดังกล่าวผู้ที่มิบทบาทสำคัญ คือผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งในฐานะผู้นำองค์กรจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจในธรรมชาติของความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต้องแสดงบทบาทต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและการรับมือกับความเปลี่ยนแปลงนั้นอย่างเหมาะสม เช่น การกำหนดวิสัยทัศน์และค่านิยมองค์กร การวางแผนและการจัดทำยุทธศาสตร์และระบบการนิเทศติดตามงาน

การสร้างความร่วมมือการกระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจ การติดต่อสื่อสารและการพัฒนา
งานและพัฒนาบุคลากร ผู้บริหารจึงต้องมีทักษะ ความรู้ความสามารถในการบริหารงาน
ควบคู่ไปกับความสามารถในการบริหารบุคลากร และจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือ
จากบุคลากรในองค์กรด้วย เพราะเมื่อเกิดความเปลี่ยนแปลงในองค์กร บุคลากรอาจเกิด
การต่อต้านที่เกิดจากสาเหตุหลายประการ เช่น การยึดติดหรือความเคยชินกับแนวคิดและ
วิธีการทำงานแบบเดิม ๆ ความรู้สึก โดนบังคับให้เปลี่ยนแปลง ความไม่รู้หรือความไม่
เข้าใจในการเปลี่ยนแปลง ความไม่มั่นใจในผลกระทบที่อาจเกิดจากความเปลี่ยนแปลง
ความกังวลที่เกิดจากการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ความกลัวการสูญเสียอำนาจควบคุม การขาด
ความเชื่อมั่นในทิศทางการเปลี่ยนแปลงขององค์กรหรือแม้แต่ขาดความเชื่อมั่นในตัวผู้นำ
องค์กร ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องอาศัยทักษะ ความรู้ความเข้าใจความสามารถในการ
บริหารจัดการความสามารถในการติดต่อ สื่อสาร การโน้มน้าวสร้างขวัญกำลังใจและ
ความสามารถในการตัดสินใจเพื่อบริหารความเปลี่ยนแปลงในองค์กรได้อย่างเหมาะสม
ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สำคัญที่ทำให้การบริหารจัดการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

(มีทนา วังถนอมศักดิ์, วรกาญจน์ สุขสดเขียว, สายสุตา เตียเจริญ และพรพรรณ อินทร
ประเสริฐ, 2564, หน้า 18)คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยที่
สำคัญมากต่อการบริหารงานเพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นเหมือนสะพานที่เชื่อมโยง
ความเข้าใจอันดีระหว่างองค์กรกับผู้ปฏิบัติงาน ดังนั้นสัมพันธภาพระหว่างผู้บริหาร
สถานศึกษาและครูในโรงเรียนจึงมีความสำคัญต่อการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ
ในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอย่างมาก (พูนสุข สังข์รุ่ง, 2550, หน้า 166)

ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างมากต่อประสิทธิภาพ
ในการปฏิบัติหน้าที่ (เบญจมาภรณ์ สอนวัฒนา, 2561, หน้า 154) กล่าวว่าการพัฒนา
ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา พบว่า มีปัญหาและ
อุปสรรคต่าง ๆ เช่น สภาพโรงเรียนที่ไม่เอื้อต่อความสะดวกในการปฏิบัติงาน ไม่ได้ได้รับ
สนับสนุนสื่อการเรียนการสอนทางด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย ครูมีภาระงานอื่นที่เพิ่มมากขึ้น
นอกจากการสอน ครูสอนไม่ครบชั้น โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอน และบรรยากาศ
ของโรงเรียน เป็นต้น ส่งผลให้ครูขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของโรงเรียนให้
ประสบความสำเร็จ และที่สำคัญผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้มีบทบาทโดยตรงต่อความ
เจริญก้าวหน้าของโรงเรียน เป็นผู้วางแผนและกำหนดทิศทางเพื่อนำไปสู่การพัฒนางาน
ด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน ดังนั้นสัมพันธภาพระหว่างหน้าที่การงานครูในโรงเรียนและ

ผู้บริหารสถานศึกษา นอกจากจะมีระเบียบวินัย คำสั่ง เป็นตัวควบคุมให้บุคคลทำงานสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้แล้ว ชวัญที่ดีจะเป็นตัวกำหนด หรือเป็นแรงผลักดันให้บุคคลเกิดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพราะฉะนั้น ชวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานจึงมีส่วนที่ส่งผลต่อสภาพจิตใจที่นำมาสู่การทำงาน แสดงออกให้เห็นได้ในรูปแบบของพฤติกรรม เช่น ความมุ่งมั่น ความมั่นใจ ความกล้าหาญ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ซึ่งเป็นลักษณะของบุคคลผู้มีชวัญกำลังใจดีหรือมีชวัญกำลังใจมาก หรือมีชวัญกำลังใจสูง ซึ่งจะมีความสำคัญของชวัญและกำลังใจ ในการบริหารดังนี้ 1) ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันทำงานอย่างสมานฉันท์เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ 2) สร้างศรัทธา จงรักภักดีมีความเชื่อสัตย์ต่อหมู่คณะและองค์การ 3) เกื้อหนุนให้ระเบียบข้อบังคับขององค์การเกิดผลในการควบคุมความประพฤติ โดยที่คนปฏิบัติตนอยู่ในกรอบระเบียบวินัยและมีศีลธรรมอันดี 4) สร้างความสามัคคีธรรมขึ้นในหมู่คณะและก่อให้เกิดพลังร่วม อันสามารถจะฝ่าฟันอุปสรรคทั้งหลายขององค์การได้ 5) เสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างบุคคลในองค์การกับนโยบายและวัตถุประสงค์ขององค์การ 6) จูงใจให้เจ้าหน้าที่ในองค์การมีเจตคติที่ดีต่อองค์การและมีความคิดสร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์ต่อองค์การ 7) ทำให้เกิดความเชื่อมั่น มั่นคงทางใจและศรัทธาในองค์การที่ตนปฏิบัติอยู่ (สมบุญ ณาควิชัย, 2560, หน้า 26)

เนื่องด้วยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 ได้ดำเนินการตามบทบาท ภารกิจ หน้าที่ และวิสัยทัศน์ โดยมุ่งเน้นเรื่อง พัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษาให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพโดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความสามารถ ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาสู่มาตรฐานสากลด้วยการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมตามหลักธรรมาภิบาล แต่ยังพบปัญหาและอุปสรรค จำแนกเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน 2) ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา 3) ด้านการบริหารจัดการ โดยมีเนื้อหาสำคัญ ด้านคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนบางส่วนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ขาดแคลนงบประมาณ บุคลากร และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ การพัฒนาบุคลากรไม่สอดคล้องกับความจำเป็นต้องการของสถานศึกษา บุคลากรส่วนใหญ่ขาดทักษะการทำรายงานทางวิชาการ ปฏิทินการพัฒนาบุคลากรไม่สัมพันธ์กับการเรียนการสอนในโรงเรียน ด้านการบริหารจัดการ โรงเรียนส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในชนบทที่

ห่างไกล และบางส่วนการคมนาคมไม่สะดวกโดยเฉพาะในการเดินทาง ขาดระบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ การนิเทศติดตามช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียน ยังไม่ต่อเนื่อง การดำเนินงานโครงการไม่ครบถ้วนตามแนวทางที่กำหนด การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและสวัสดิการในการปฏิบัติงานยังไม่ทั่วถึง เพียงพอ ผู้บริหารบางส่วนไม่ตระหนักในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ (กลุ่มนโยบายและแผน, 2559, หน้า 9-22) จากปัญหาดังกล่าว สะท้อนถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ยังขาดการบริหารจัดการที่ดีและการส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรและยังเป็นปัจจัยทำให้ครูในโรงเรียนขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนที่เปลี่ยนแปลงไปตามคุณลักษณะแต่ละด้าน อันส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอน และผลสำเร็จในทุก ๆ ด้านของสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บังคับบัญชาในระดับหน่วยงานได้เห็นถึงความสำคัญแล้วก่อให้เกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู อันจะนำมาซึ่งประสิทธิภาพของครูในการจัดการเรียนการสอนและประสิทธิผลที่เกิดกับนักเรียนและสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3

คำถามของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. องค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 มีกี่องค์ประกอบ อะไรบ้าง
2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับใด
3. ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับใด
4. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 มีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร

5. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพยากรณ์ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ได้หรือไม่

6. แนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
2. เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
3. เพื่อศึกษาระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
5. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
6. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. องค์ประกอบคุณลักษณะพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มี 5 องค์ประกอบ
2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับมาก
3. ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับมาก
4. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีความสัมพันธ์กันในทางบวก
5. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพยากรณ์ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ได้

ความสำคัญของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความสำคัญของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 สามารถนำผลการวิจัยเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาคุณลักษณะของตนเองเพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ได้แนวทางพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา แบ่งเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

1.1 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย

1.1.1 ด้านบุคลิกภาพ

1.1.2 ด้านความรู้ ความสามารถ

1.1.3 ด้านความเป็นผู้นำ

1.1.4 ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1.1.5 ด้านมนุษยสัมพันธ์

1.2 ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ประกอบด้วย

1.2.1 ความพึงพอใจในการทำงาน

1.2.2 ความมั่นคงในการปฏิบัติงาน

1.2.3 ความสัมพันธ์ในหน่วยงาน

1.2.4 สภาพแวดล้อมการทำงาน

1.2.5 ความก้าวหน้าในการทำงาน

2. ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1,893 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร จำนวน 179 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,714 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3, 2564)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 320 คน ซึ่งเป็นเกณฑ์ขั้นต่ำ แต่ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 325 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan

(วาโร เฟ็งส์วัสดี, 2551, หน้า 191) การได้มาของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Samplings)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 ด้าน ดังนี้

- 3.1.1 ด้านบุคลิกภาพ
- 3.1.2 ด้านความรู้ ความสามารถ
- 3.1.3 ด้านความเป็นผู้นำ
- 3.1.4 ด้านคุณธรรม จริยธรรม
- 3.1.5 ด้านมนุษยสัมพันธ์

3.2 ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน จำนวน 5 ด้าน ดังนี้

- 3.2.1 ความมั่นคงในการปฏิบัติงาน
- 3.2.2 ความสัมพันธ์ในหน่วยงาน
- 3.2.3 ความพึงพอใจในการทำงาน
- 3.2.4 สภาพแวดล้อมการทำงาน
- 3.2.5 ความก้าวหน้าในการทำงาน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

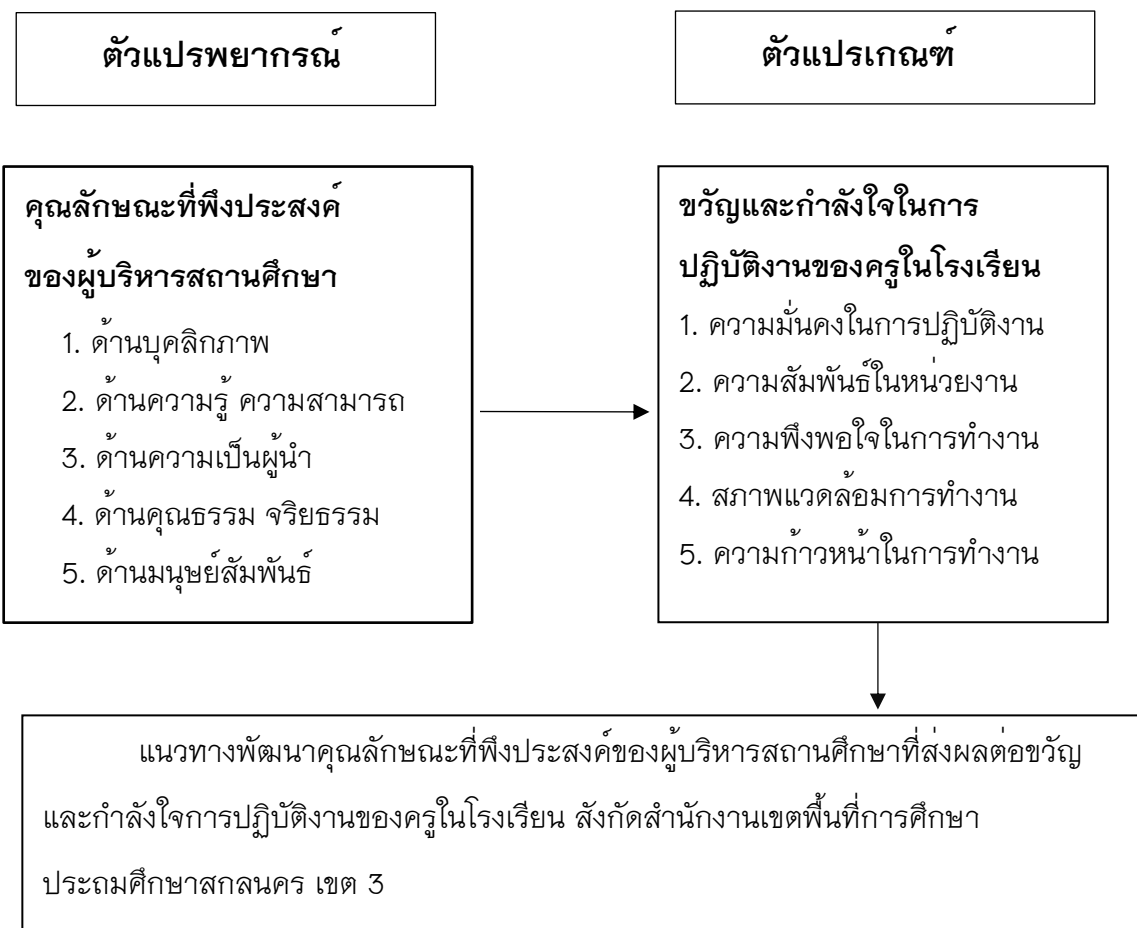
การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 3 ดังนี้

1.1 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 5 ด้าน ตามแนวคิดองค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา (Stogdill, 1974; HoyandMiskel, 2001; วันชัย สุตรีศาสตร์, 2554; พรรณมณ พิมพ์สุวรรณ, 2558; สุธมน อุดม, 2559; บุษบา คำนนท์, 2559; ณรงค์ฤทธิ์ นามเหล่า, 2560; นันทศักดิ์ สุขไช, 2560; ชีวสารณ์ กิ่งแก้ว, 2561; ชนาบุช กิจบรรทัด, 2561; ฐากรู ทัศนมาลี, 2562; วสันต์ บัวชุม, 2562) ดังนี้

- 1.1.1 ด้านบุคลิกภาพ
- 1.1.2 ด้านความรู้ ความสามารถ
- 1.1.3 ด้านความเป็นผู้นำ
- 1.1.4 ด้านคุณธรรม จริยธรรม
- 1.1.5 ด้านมนุษยสัมพันธ์

1.2 ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน จำนวน 5 ด้าน ตามแนวคิดองค์ประกอบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน (Davis, 1964 อ้างใน สิริพร ทองจินดา, 2545; อรุณี เจริญจิตรกรรม, 2550; เบญจมาศ แดงเพ็ง, 2554; วรวรรณ เพิ่มทรัพย์ 2558; เนตรนภิส เลิศเดชานนท์, 2558; อุบลรัตน์ ชุณหพันธ์, 2558; นุรฮัน มะลี, 2558; ลลิตีพรรณ ดอนห้าวร, 2559; สมบูรณ์ นาควิชัย, 2560; ชิวสารณ์ กิ่งแก้ว, 2561; รุ่งทิวา วิบูลพันธ์, 2562; ชัญชิตา พัวพวง, 2563; กนกอร ทองเรือง, 2563) ดังนี้

- 1.2.1 ความมั่นคงในการปฏิบัติงาน
- 1.2.2 ความสัมพันธ์ในหน่วยงาน
- 1.2.3 ความพึงพอใจในการทำงาน
- 1.2.4 สภาพแวดล้อมการทำงาน
- 1.2.5 ความก้าวหน้าในการทำงาน

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะ ไว้ดังนี้

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร หมายถึง ลักษณะประจำตัวของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ชี้ให้เห็นความประพฤติปฏิบัติดี อดทน อดกลั้น ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ ต่อภาระหน้าที่ ที่พึงปฏิบัติ และความสามารถในการบริหาร ที่มีความรอบรู้ด้านต่าง ๆ เช่น การบริหารจัดการตามหลักวิชาการและสามารถนำองค์ความรู้ไปสู่งานปฏิบัติและประสบความสำเร็จ ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม มีบุคลิกภาพที่เชื่อมั่นในตนเอง มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีกิริยามารยาทเป็นที่ยอมรับทางสังคมสังคม ประกอบด้วย

1.1 ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีคุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่แสดงออกถึงความเชื่อมั่นในตนเอง มีสุขภาพจิตดี สามารถทำงานร่วมกับคนอื่นได้และมีพฤติกรรมทางร่างกายหรือวาจา รู้จักวางตัวในสังคมและมีความสามารถการกระตุ้นชักจูงหรือโน้มน้าว ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมมือกัน ในการปฏิบัติงาน เพื่อบรรลุผลสำเร็จ มีความเป็นประชาธิปไตย สุขุมรอบคอบในการปฏิบัติงาน

1.2 ด้านความรู้ ความสามารถ หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความก้าวหน้าทันต่อเหตุการณ์เสมอ มีการจัดการองค์การสร้างความเจริญเติบโตให้องค์กร นำการเปลี่ยนแปลงและมีความสามารถในการแก้ปัญหาความสามารถสร้างบรรยากาศของการทำงานที่ดี รู้จักฟังและเลือกเอาความคิดเห็นที่ดี มีความรู้ในบทบาทและหน้าที่ มีความสามารถสร้างความมั่นใจให้กับผู้ร่วมงาน

1.3 ด้านความเป็นผู้นำ หมายถึง คุณสมบัติของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานสถานศึกษาเพื่อความประสบความสำเร็จ มีวิสัยทัศน์ในการบริหารสถานศึกษาให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน สามารถเข้ากับผู้ใต้บังคับบัญชาได้ดีมีความสามารถในการตัดสินใจ สั่งการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาที่มุ่งงานให้บรรลุวัตถุประสงค์

1.4 ด้านคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกผ่านการบริหารงานที่อยู่บนความตั้งมั่นของความซื่อสัตย์สุจริต ไม่เอา رأตเอาเปรียบหรือเห็นแก่ได้ ไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาหรือเพื่อนร่วมงาน เป็นแบบอย่างที่ดีกับทุกคน และไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่การงานของตนเองแสวงหาผลประโยชน์ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม และวางตัวเป็นกลางให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย

1.5 ด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น เกี่ยวกับการรวมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพเป็นกันเองกับผู้ร่วมงาน มีความจริงใจต่อผู้ร่วมงาน มีบุคลิกภาพยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอ รับฟังความคิดเห็นและปัญหาของผู้ร่วมงานอย่างใจเย็น ใฝ่ใจในเรื่องหน้าที่การงานของผู้ร่วมงาน รับฟังความคิดเห็นและปัญหาของผู้ร่วมงานอย่างใจเย็น ใฝ่ใจในเรื่องหน้าที่การงานของผู้ร่วมงาน รู้จักผ่อนหนักผ่อนเบา มีลักษณะนิสัยพูดคุยพบปะกับผู้ร่วมงานเป็นประจำยกย่องให้เกียรติผู้ร่วมงาน มีอัธยาศัยดีพูดจาสุภาพ

2. **ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู** หมายถึง ความรู้สึกหรือสภาพทางจิตใจของครูที่มีต่อสภาพแวดล้อมหรือปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการปฏิบัติงานอันเป็นสิ่งบ่งชี้ให้เห็นถึงความตั้งใจ และทำให้เกิดกำลังใจที่จะร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงาน ได้แก่ ความสามัคคีร่วมมือร่วมใจกันทำงาน การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนตัว ยอมเสียสละเวลาและความสุขส่วนตัวเพื่อทำงานให้กับโรงเรียนหรือหมู่คณะให้ประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย

2.1 **ความมั่นคงในการปฏิบัติงาน** หมายถึง ความรู้สึกที่เกิดความปลอดภัยในการทำงาน ทั้งทางด้านร่างกายและด้านจิตใจ มีผลตอบแทนอันเกิดจากการปฏิบัติงานที่ชัดเจนได้รับเป็นธรรมและปกป้องคุ้มครองจากผู้บังคับบัญชา มีโอกาสก้าวหน้าในการทำงาน มีหลักประกันในการทำงานอย่างเสรีภาพ

2.2 **ความสัมพันธ์ในหน่วยงาน** หมายถึง การทำงานของครูร่วมกับเพื่อนร่วมงานและผู้บริหารสถานศึกษา รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน ทั้งในระหว่างเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา มีความสามัคคีและแบ่งงานกันอย่างถูกต้อง มีความจริงใจต่อกันและกัน ให้ความเห็นอกเห็นใจ ช่วยเหลือเพื่อนในยามทุกข์ยาก มีการติดต่อสัมพันธ์กันไม่ปฏิบัติงานซ้ำซ้อนจนเป็นเหตุให้เกิดความขัดแย้ง เป็นที่รักใคร่ได้รับการยอมรับบรรยากาศความเป็นญาติมิตร

2.3 **ความพึงพอใจในการทำงาน** หมายถึง พฤติกรรมในการแสดงออกต่อการทำงานของครูที่ตอบสนองของความต้องการด้านจิตใจ ด้วยความรู้สึกชอบ ยินดี เต็มใจ ทั้งทางด้านวัสดุ ทัศนคติที่ดีของบุคคลที่มีต่องาน ตั้งใจทำงานไม่ละทิ้งงาน รักและมีความสุขในหน้าที่การงาน ความรู้สึกภูมิใจที่เกิดขึ้นจากความสำเร็จของงานตลอดจนการยอมรับจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน

2.4 **ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน** หมายถึง สภาพแวดล้อมทั่ว ๆ ไปในการปฏิบัติงาน มีบรรยากาศที่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน ได้แก่ สถานที่ทำงานห้องเรียน อาคารเรียนสื่อการเรียนการสอน ห้องประกอบการ อุปกรณ์หรือเครื่องมือต่าง ๆ ที่เหมาะสม และเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน รวมทั้งลักษณะงานและปริมาณงานที่ได้รับความสอดคล้องกับจำนวนชั่วโมงการทำงานและจำนวนครูมีเพียงพอแก่การปฏิบัติงาน

2.5 ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน หมายถึง โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าจากตำแหน่งหน้าที่การงานที่ปฏิบัติอยู่ ได้รับความยุติธรรมเกี่ยวกับความดีความชอบ การเลื่อนขั้นการเลื่อนตำแหน่ง รวมถึงการศึกษาต่อ การอบรมศึกษาดูงานหรือกิจกรรมที่บุคคลสามารถได้รับความก้าวหน้าในตำแหน่งและวิชาชีพ

3. แนวทางพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 หมายถึง วิธีการหรือข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถพยากรณ์ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมากำหนดเป็นแนวทางพัฒนา โดยทำร่างแนวทางพัฒนาไปเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน พิจารณาให้ความเห็นชอบ

4. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา หรือรองบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยมีลักษณะงานเกี่ยวกับการวางแผน การดำเนินงาน การประสานงาน การควบคุมดูแล และการนิเทศงาน ตลอดจนการติดตามและประเมินผลงานด้านวิชาการ การปกครอง ธุรการหรือบริหารทั่วไป ความสัมพันธ์กับชุมชนและปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

5. ครู หมายถึง บุคคลที่มีหน้าที่ หรือมีอาชีพในการสอนนักเรียน เกี่ยวกับวิชาความรู้ หลักการคิดการอ่าน รวมถึงการปฏิบัติและแนวทางในการทำงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยสามารถสรุปสาระสำคัญตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 1.1 ทฤษฎี แนวคิด ที่เกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหาร
 - 1.2 ความหมายของคุณลักษณะที่พึงประสงค์
 - 1.3 ความหมายของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 1.4 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 1.5 องค์ประกอบของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
2. แนวคิดเกี่ยวกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
 - 2.1 ความหมายของขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียน
 - 2.2 ความสำคัญของขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
 - 2.3 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียน
 - 2.4 การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
 - 2.5 องค์ประกอบของขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

โรงเรียน

โรงเรียน

3. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

4. แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

1. แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

1.1 ทฤษฎี แนวคิด ที่เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์ ทฤษฎี แนวคิด ที่เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ดังนี้

Marshall (1995, p. 114) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะความเป็นผู้นำ ไว้ดังนี้
คุณลักษณะทางกายภาพของผู้นำ ต้องเป็นผู้ที่แข็งแรง ร่างกายสง่างาม มีภูมิหลังทางสังคม อันได้แก่ การมีความรู้ และสภาพทางสังคมที่ดี มีสติปัญญา มีการตัดสินใจที่ดีและมีทักษะในการสื่อความหมายและการพูด มีบุคลิกภาพกระตือรือร้น ตื่นตัวอยู่เสมอ สามารถควบคุมอารมณ์ได้อย่างดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจริยธรรม และความเชื่อมั่นในตนเอง ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับงาน ผู้นำ ควรมีความปรารถนาที่ทำให้ดีที่สุดมีความรับผิดชอบ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มุ่งมานะ และลักษณะทางสังคมของผู้นำ จะต้องเป็นผู้ที่ปรารถนาจะร่วมมือกับคนอื่นมีเกียรติเป็นที่ยอมรับของสมาชิกและคนอื่น ๆ เข้าสังคมได้เก่ง มีความเฉลียวฉลาดในการเข้าสังคม

DuBrin (1995, pp. 53–54) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะของผู้นำที่มีประสิทธิผล ดังนี้ คือ

1.1.1 คุณลักษณะบุคลิกภาพของผู้นำที่มีประสิทธิผล

1.1.1.1 คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพทั่วไป ประกอบด้วย

1.1.1.1.1 ความเชื่อมั่นในตนเอง

1.1.1.1.2 การสร้างความไว้วางใจ

1.1.1.1.3 ลักษณะเด่น

1.1.1.1.4 เป็นคนกล้าแสดงออก

1.1.1.1.5 การเป็นคนที่มีการแสดงออกที่เหมาะสม

1.1.1.1.6 ความมั่นคงทางอารมณ์

1.1.1.1.7 ความกระตือรือร้น

1.1.1.1.8 มีอารมณ์ขัน

1.1.1.1.9 ความเป็นคนดูอบอุ่นและมีความเอื้ออารี

1.1.1.1.10 มีความอดทนสูงต่อความตึงเครียด

1.1.1.1.11 การรับรู้ตนเองและมีวัตถุประสงค์ในการทำงาน

1.1.1.2. คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับงาน ประกอบด้วย

1.1.1.2.1 ความคิดริเริ่ม

1.1.1.2.2 มีความเข้าใจอารมณ์และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

1.1.1.2.3 สภาพการควบคุมภายในตนเอง

1.1.1.2.4 ความกล้าหาญ

1.1.1.2.5 การสามารถในการกลับคืนสู่สภาพเดิม

1.1.1.2.6 ความสามารถในการยืดหยุ่นและความสามารถ

ในการปรับตัว

1.1.2. แรงจูงใจของภาวะผู้นำ

1.1.2.1 แรงจูงใจด้านอำนาจ

1.1.2.2 แรงกระตุ้นและแรงจูงใจให้ประสบความสำเร็จ

1.1.2.3 ยึดมั่นในจริยธรรมการทำงาน 4) ความมุ่งมั่น

1.1.3. ปัจจัยด้านสติปัญญาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ

1.1.3.1 ทฤษฎีความสามารถด้านสติปัญญาและทฤษฎีความรู้ความ

เข้าใจ

1.1.3.2 ความรู้ด้านธุรกิจ

1.1.3.3 ความคิดสร้างสรรค์

1.1.3.4 ความสามารถหยั่งลึกถึงบุคคลและสถานการณ์

1.1.3.5 การมองการณ์ไกล

1.1.3.6 การเปิดรับต่อประสบการณ์

สุรศักดิ์ ปาเฮ (2543, หน้า 72-73) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะของผู้บริหาร การศึกษามืออาชีพ ในยุคปฏิรูปการศึกษา ที่มีการเปลี่ยนแปลงบริบทต่าง ๆ ไปอย่างมากมาในปัจจุบัน ว่าควรมีลักษณะพื้นฐานที่สำคัญ ดังนี้

1.2.1 มองกว้างไกลอย่างต่อเนื่องและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง ต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ (Vission) สามารถที่จะกำหนดกลยุทธ์ในการบริหาร (Strategic Management)

1.2.2 สามารถที่จะวิเคราะห์สถานการณ์ (Analyze Situation) เพื่อกำหนดแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายและนโยบายได้อย่างเหมาะสม

1.2.3 วัตถุประสงค์การรับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งสังคมภายนอกและภายในองค์กร ทั้งในและนอกเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งรู้จักวิเคราะห์ความเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารที่ได้รับมาอีกด้วย

1.2.4 ความสามารถในการจัดระบบการสื่อสารให้ได้ผล (Effective Communication) เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้ทั่วถึงทุกระดับขององค์กร หน่วยงาน/ สถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษามีอาชีพต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยี สารสนเทศ (It) เป็นอย่างดี

1.2.5 ความสามารถในการบริหารทรัพยากรบุคคล (Human Resources Management) ต้องสามารถวางแผนบุคคล สรรหา คัดเลือก กำหนดระบบงบประมาณ ความก้าวหน้าในอาชีพ การพัฒนาทรัพยากรบุคคล เพื่อให้ทราบแนวคิด ทักษะคติต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น และนำมาเป็นข้อมูล ในการบริหารทรัพยากรบุคคล

1.2.6. มีคุณธรรมและจริยธรรมในการบริหาร สามารถที่จะเป็นแบบอย่างที่ดี ในการประพฤติปฏิบัติเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาใช้เป็นแบบอย่าง ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่การงาน แสวงหาผลประโยชน์ ให้ตนเองไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม

สรุปจากการศึกษา ทฤษฎี แนวคิด ที่เกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหาร ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นลักษณะที่สำคัญที่ผู้ที่จะมาเป็นผู้บริหาร ซึ่งได้แก่ บุคลิกภาพ ความสามารถในการบริหารภาวะผู้นำ มนุษยสัมพันธ์ และที่สำคัญผู้บริหารต้องมีคุณธรรมจริยธรรม จึงจะทำให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ

1.2. ความหมายของคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาความหมายของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546, หน้า 253) ได้กล่าวถึง ความหมายของคำว่า “คุณลักษณะ” ไว้ว่า เครื่องหมายหรือสิ่งที่ชี้ให้เห็นถึงความดีหรือลักษณะประจำตัวของบุคคล และให้ความหมายของคำว่า “พึงประสงค์” ไว้ว่า ต้องการ อยากรู้ มุ่งหมาย มุ่ง ควร ดังนั้น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ แปลความหมายได้ตรงตามคำศัพท์ว่า “เครื่องหมายหรือสิ่งที่ชี้ให้เห็นความดีอันเป็นที่ต้องการของสังคมและประเทศชาติ หรือลักษณะประจำที่ดีที่ควรต้องมี

วิเชียร วงศ์คำจันทร์ (2550) ได้กล่าวถึง ความหมายของ คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ ไว้ว่า คุณลักษณะที่สร้างสมอยู่ในบุคคลทั้งที่เป็นนามธรรมและรูปธรรม โดยหมายรวมถึงคุณลักษณะเฉพาะหรือลักษณะประจำตัวของบุคคล ด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการ ด้านทักษะในการประกอบอาชีพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านบุคลิกภาพและด้านมนุษยสัมพันธ์ และเป็นที่ยอมรับของสังคม

สุเมธนา อุดมธน์ (2558) ได้กล่าวถึง ความหมายของ คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ ไว้ว่า เครื่องหมายหรือสิ่งชี้ให้เห็นความดี หรือลักษณะประจำตัวของบุคคล ซึ่งเป็นลักษณะที่สังคมพึงต้องการ

ศุภมาส วิสัยนาม (2560) ได้กล่าวถึง ความหมายของ คุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ ไว้ว่า เป็นการแสดงออกทางพฤติกรรม ในเชิงบวกของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นที่ยอมรับของสังคม วัดได้จากความสามารถทางสติปัญญาความเป็นผู้มีประสิทธิภาพ ความรับผิดชอบความสามารถในการทำงานร่วมกับ สังคม การยอมรับและยกย่องจาก สังคม และความเป็นผู้มีบุคลิกภาพความเป็นผู้นำ

สรุปได้ว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ หมายถึง การแสดงทางพฤติกรรม ใช้เชิงบวกซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคม วัดได้จากความสามารถทางสติปัญญาความเป็นผู้มี ประสิทธิภาพความรับผิดชอบความสามารถในการทำงานร่วมกับ สังคม การยอมรับและ ยกย่องจากสังคม

1.3 ความหมายของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาความหมายของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้

Ghiselli (1971, pp. 39-94) ได้อธิบายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้บริหารไว้ดังนี้

3.1 ความสามารถในการสั่งการ (Supervisory Ability) หมายถึง ความสามารถที่จะชี้แนะหรือชี้แจงงานของคนอื่น และความสามารถที่จะจัดองค์การและ บูรณาการกลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะช่วยส่งเสริมให้บรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มได้ง่ายขึ้น

3.2 ความรอบรู้ (Intelligence) หมายถึงความสามารถที่จะตัดสินใจให้ เหตุผลและความสามารถเกี่ยวกับความคิดนามธรรมและมโนภาพ ความสามารถจะเรียนรู้ ยังเห็นสังเคราะห์และวิเคราะห์ได้

3.3 ความสามารถในการตัดสินใจ (Decisiveness) หมายถึงความพร้อมที่จะตัดสินใจอย่างฉับพลันด้วยความเชื่อมั่น ไม่ลังเลในการตัดสินใจเพราะอาจทำให้ปัญหาเล็กกลายเป็นปัญหาใหญ่ในภายหลังได้

3.4 ความมั่นใจในตัวเอง (Self – assurance) หมายถึง ขอบเขตที่บุคคลรับรู้ตนเองว่ามีประสิทธิภาพในการแก้ปัญหาการตัดสินใจถูกต้อง และเชื่อมั่นในตนเองว่ามีความสามารถพอที่จะต่อสู้กับปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

3.5 ความต้องการความสำเร็จในอาชีพ (Need for Occupational Achievement) หมายถึงขอบเขตที่บุคคลแสวงหาความรับผิดชอบและเกียรติศักดิ์เกี่ยวกับตำแหน่งที่สูงขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ความต้องการนี้เป็นความต้องการความสำเร็จในอาชีพนั่นเอง

3.6 ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Need for Self actualization) หมายถึงขอบเขตที่บุคคลแสวงหาโอกาสที่จะใช้ปัญญาหรือความสามารถของตนให้เต็มที่อย่างอิสระในการทำกิจกรรมที่สำคัญ โดยที่ความสำเร็จนั้นจะส่งผลถึงสังคมส่วนรวมด้วย

3.7 ความไม่ผูกติดกับตำแหน่ง (Low Need for Job Security) คุณลักษณะนี้หมายถึง การที่บุคคลทั้งหลายยึดถือเอาการทำงานเพื่อตำแหน่ง ทำการปกป้องงานและสถานภาพเป็นสำคัญพยายามแสวงหาการมอบหมายงานที่ตนเองปลอดภัย พยายามหลีกเลี่ยงเรื่องที่ตนเองต้องถูกตรวจสอบหรือถูกประเมิน ถือเอาสิ่งที่ตนคุ้นเคยเป็นของดีส่วนสิ่งที่ไม่คุ้นเคยเป็นของเลวสำหรับคนที่ไม่ผูกติดกับตำแหน่งแล้วจะยึดถือเงื่อนไขดังกล่าวน้อยหรือไม่มีเลย

Stogdill (1974, pp. 74-75) ได้อธิบายถึง คุณลักษณะผู้บริหารที่ดี ประกอบด้วย 6 ประการ ดังนี้

- 3.1 คุณลักษณะทางกายเป็นผู้แข็งแรง มีร่างกายเป็นสง่า
- 3.2 พื้นฐานทางสังคมเป็นผู้ที่มีการศึกษาและมีสมรรถภาพทางสังคมดี
- 3.3 สติปัญญาและความสามารถเป็นผู้มีสติปัญญาและความสามารถเฉลียวฉลาด มีการตัดสินใจดี
- 3.4 บุคลิกภาพ เป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น ตื่นตัวอยู่เสมอ ควบคุมอารมณ์ได้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีความเชื่อมั่นในตนเอง
- 3.5 คุณลักษณะที่สัมพันธ์กับงานเป็นผู้ที่มีความตั้งใจในการทำงาน มีความสามารถรับผิดชอบ และมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จ

3.6 คุณลักษณะทางสังคม เป็นผู้ที่ปรารถนาจะร่วมมือกับคนอื่น มีเกียรติและเป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงานคนอื่น ๆ มีความเฉลียวฉลาดในการสังคม

Hoy and Miskel (2001, pp. 397-399) ได้อธิบายถึง คุณลักษณะผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้

3.1. บุคลิกภาพ (Personality) ได้แก่ความเชื่อมั่นในตนเองความบากบั่น และความพยายามความมีวุฒิภาวะทางอารมณ์และคุณงามความดี

3.2 การจูงใจ (Motivation) ได้แก่งานและความต้องการของบุคคล ความสำเร็จของงานความต้องการในพลังอำนาจและคุณงามความดี

3.3 ทักษะ (Skill) ได้แก่ความสามารถในการปฏิบัติงาน การบริหาร บุคลากรการรับรู้และการบริหารงาน

ธีระ รุญเจริญ (2553, หน้า 4) ได้อธิบายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มี 6 ประการ สรุปได้ดังนี้

3.1 มีพื้นฐานเดิมเป็นทุน นั่นคือ มีความเป็นผู้นำตามธรรมชาติเดิม เป็นทุน ดังนี้

3.1.1 ความถนัดในการเป็นผู้นำ

3.1.2 ลักษณะนิสัยในการร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น เช่น เข้าใจธรรมชาติของมนุษย์ชอบทำงานร่วมกับผู้อื่น

3.1.3 มีการศึกษาคือ ควรได้รับการศึกษาระดับปริญญาตรีทางการบริหารการศึกษาเป็นอย่างต่ำ โดยหลักสูตรจะครอบคลุมเนื้อหาสาระ

3.1.4 การบริหารการจัดการศึกษาจิตวิทยาการทำงานร่วมกับผู้อื่น

3.1.5 พื้นฐานการศึกษาค้นคว้าวิจัย

3.1.6 บริบททางการบริหารการศึกษา เช่น ระเบียบกฎหมาย ปรัชญา การปกครองสังคมวิทยา เศรษฐกิจ

3.2 มีบุคลิกภาพน่าเชื่อถือ คือ

3.2.1 มีน้ำเสียงการพูดน่าฟัง เข้าใจง่าย

3.2.2 มีอารมณ์มั่นคง

3.2.3 มีความเข้มแข็ง แต่ถ่อมตน

3.2.4 มีกิจกรรมรยาทเป็นที่ยอมรับทางสังคม

3.2.5 การแต่งกายสอดคล้องกับกาลเทศะ

- 3.3 มีคุณธรรม จริยธรรม ในเรื่องต่อไปนี้
- 3.3.1 มีวิสัยทัศน์กำหนดทิศทางการเปลี่ยนแปลง
- 3.3.2 ยึดระบบคุณธรรมเป็นที่ตั้ง นั่นคือ มีความโปร่งใส มีความยุติธรรม
- 3.3.3 ซื่อสัตย์ ไม่คอร์รัปชัน
- 3.3.4 อุดหนุน อดทนอดกลั้น
- 3.3.5 รับผิดชอบและชอบ
- 3.3.6 เสียสละ
- 3.3.7 เป็นคนดีของสังคม
- 3.4 มีความสามารถ ความชำนาญ ในเรื่องต่อไปนี้
- 3.4.1 การบริหารการศึกษาตามหลักวิชาการ
- 3.4.2 การนำองค์กรไปสู่เป้าหมาย ยึดการบริหารโดยองค์คณะบุคคล
- 3.4.3 ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม
- 3.4.4 ประสานงานเพื่อผลงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ
- 3.4.5 ปรับเปลี่ยนเทคนิค เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง
- 3.5 มีความรอบรู้ในเรื่องต่อไปนี้
- 3.5.1 การบริหารจัดการ
- 3.5.2 การจัดการศึกษา
- 3.5.3 ระเบียบกฎหมาย
- 3.5.4 บริบททางสังคม
- 3.5.5 การวิจัย

สุเมธนา อุดม (2559, หน้า 10) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ไว้ว่า คือเครื่องหมายหรือสิ่งชี้ให้เห็นความดี หรือลักษณะประจำตัวของผู้บริหารสถานศึกษา พิจารณาได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

สรุปได้ว่า ความหมายของ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ลักษณะประจำตัวของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ชี้ให้เห็นความประพฤติปฏิบัติดี อดทน อดกลั้น ซื่อสัตย์ รับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ ที่พึงปฏิบัติ และความสามารถในการบริหาร ที่มีความรอบรู้ด้านต่าง ๆ เช่น การบริหารจัดการตามหลักวิชาการและสามารถนำ องค์การไปสู่เป้าหมายและประสบความสำเร็จ ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม มีบุคลิกภาพที่เชื่อมั่นในตนเอง มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีกิริยามารยาทเป็นที่ยอมรับทาง สังคมสังคม

1.4. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรา 39 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ให้กระทรวงกระจายอำนาจ การบริหารจัดการ ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ใน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป สรุปพอสังเขปได้ดังนี้ (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2543, หน้า 82-84)

ด้านวิชาการ

มีความรู้และเป็นผู้นำด้านวิชาการ มีทักษะและประสบการณ์ด้าน การบริหารงานสามารถใช้ความรู้และประสบการณ์แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ทันที่วงที่มีวิสัยทัศน์และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ มุ่งพัฒนาตนเองอยู่เสมอ รอบรู้ ทางด้านการศึกษา ความรับผิดชอบและแสวงหาข้อมูลข่าวสาร รายงานผลการปฏิบัติงาน อย่างเป็นระบบ สามารถใช้นวัตกรรมทางการบริหาร และคำนึงถึงมาตรฐานวิชาการ

การบริหารงบประมาณ

ผู้บริหารเข้าใจนโยบาย อำนาจหน้าที่ และกิจกรรมในหน่วยงาน มีความรู้ ระบบงบประมาณ ระเบียบคลัง วัสดุ การเงิน และผู้บริหารต้องมีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความละเอียดรอบคอบ มีความสามารถในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลคอยหมั่นตรวจสอบ การใช้งบประมาณอยู่เสมอและรายงานการเงินอย่างเป็นระบบ

การบริหารงานบุคคล

ผู้บริหารมีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ในการบริหารงานบุคคลเป็นแบบอย่างที่ดีมีมนุษยสัมพันธ์ มีอารมณ์ขัน เป็นนักประชาธิปไตย ประนีประนอม อุดมคติ เป็นนักพูดที่ดีมีความสามารถในการประสานงาน มีความสามารถจูงใจให้คนร่วมกันทำงาน กล้าตัดสินใจและมุ่งมั่นพัฒนาองค์กร

การบริหารทั่วไป

ผู้บริหารต้องเป็นนักวางแผนและกำหนดนโยบายที่ดี เป็นผู้ที่ตัดสินใจและวินิจฉัยสั่งการที่ดี มีความรู้และบริหารโดยใช้ระบบสารสนเทศที่ทันสมัย เป็นผู้ที่มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร รู้จักมอบอำนาจและความรับผิดชอบแก่ผู้ที่เหมาะสม มีความคล่องแคล่ว ว่องไว และตื่นตัวอยู่เสมอ มีความรับผิดชอบต่องานสูง ไม่ย่อท้อต่อปัญหา อุปสรรค และคอยกำกับ ติดตาม และประเมินผลเสมอ

พงษ์อิศรา ประหยัดทรัพย์ (2557, หน้า 21) ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ไว้ว่า การแสดงออกหรือพฤติกรรมหรือปฏิสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้สังเคราะห์ทฤษฎีจากแนวคิดของนักทฤษฎี สรุปออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ บทบาทและภารกิจของผู้บริหาร บทบาทความเป็นนักประสานงาน และบทบาทความเป็นนักปฏิรูปการศึกษา

ณรงฤทธิ์ นามเหลา (2560, หน้า 22) ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ไว้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการจัดการโรงเรียน ให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนดเท่านั้น แต่จะมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างชุมชนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อีกด้วย ซึ่งบทบาทดังกล่าวจะทำให้โรงเรียนต้องมีความใกล้ชิด และสัมพันธ์กับชุมชนมากขึ้น สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ได้ ผู้บริหารโรงเรียนจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทและหน้าที่สำคัญอย่างยิ่งในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยการคิดการตัดสินใจ การร่วมมือประสานงานกับบุคคลทั้งภายในองค์กรของตนเอง และภายนอกองค์กร และบริการผู้ที่มาติดต่อขอรับบริการขอความสนับสนุนจากองค์กรของเรา อย่างมีศาสตร์และศิลป์ เพื่อให้การดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ที่ตั้งไว้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ และมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

เลิศณรงค์ นามวงศ์ชัย (2562, หน้า 44) บทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร
 ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องมีบทบาทที่แสดงออกถึงภาวะผู้นำในการบริหารสถานศึกษา
 ได้แก่ บทบาทในการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล
 การบริหารทั่วไป ส่งเสริมการจัดการศึกษาในโรงเรียน คอยสนับสนุนการทำงานและ
 พัฒนาครูเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี เป็นผู้กำหนดทิศทาง เป็นนักจัดองค์การ เป็นผู้แก้ปัญหา
 เป็นผู้สร้างแรงจูงใจ และที่สำคัญการเป็นผู้นำทางวิชาการ จึงจะนำพาสถานศึกษา
 ประสบความสำเร็จ

สรุปได้ว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การแสดงออกหรือ
 พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา การแสดงออก
 ทางด้านภาวะผู้นำในการบริหารสถานศึกษา ได้แก่ บทบาทในการบริหารงานวิชาการ
 การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารทั่วไป สนับสนุนการทำงานและ
 พัฒนาครู เป็นผู้นำทางเทคโนโลยี สร้างบรรยากาศและสร้างแหล่งการเรียนรู้ใน
 สถานศึกษา เป็นผู้สร้างแรงจูงใจ เป็นผู้กำหนดเป้าหมายขององค์กรและนำองค์กรสู่
 ความสำเร็จ

1.5 องค์ประกอบของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี และ
 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องมากำหนดเป็นองค์ประกอบของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร
 สถานศึกษา ดังนี้

Stogdill (1974, pp. 74-75) ได้อธิบายถึงกล่าวว่า คุณลักษณะผู้บริหารที่ดี
 ประกอบด้วย 6 ประการ ดังนี้ 1) คุณลักษณะทางกายเป็นผู้แข็งแรง มีร่างกายเป็นสง่า
 2) พื้นฐานทางสังคมเป็นผู้ที่มีการศึกษาและมีสมรรถภาพทางสังคมดี 3) สติปัญญาและ
 ความสามารถเป็นผู้มีสติปัญญาและความสามารถเฉลียวฉลาด มีการตัดสินใจดี
 4) บุคลิกภาพ เป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น ตื่นตัวอยู่เสมอ ควบคุมอารมณ์ได้มีความคิด
 ริเริ่มสร้างสรรค์มีความเชื่อมั่นในตนเอง 5) คุณลักษณะที่สัมพันธ์กับงานเป็นผู้มีความตั้งใจ
 ในการทำงาน มีความสามารถรับผิดชอบ และมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จและ
 6) คุณลักษณะทางสังคม เป็นผู้ที่ปรารถนาจะร่วมมือกับคนอื่น มีเกียรติและเป็นที่ยอมรับ
 ของผู้ร่วมงานคนอื่น ๆ มีความเฉลียวฉลาดในการสังคม

Hoy and Miskel (2001, pp. 397–399) ได้อธิบายถึง คุณลักษณะผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้

5.1 บุคลิกภาพ (Personality) ได้แก่ความเชื่อมั่นในตนเองความบากบั่น และความพยายามความมีวิฤติภาวะทางอารมณ์และคุณงามความดี

5.2 การจูงใจ (Motivation) ได้แก่งานและความต้องการของบุคคล ความสำเร็จของงานความต้องการในพลังอำนาจและคุณงามความดี

5.3 ทักษะ (Skill) ได้แก่ความสามารถในการปฏิบัติงาน การบริหาร บุคลากรการรับรู้และการบริหารงาน

วันชัย สุตรีศาสตร์ (2554, หน้า 95) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 เสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1) คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ 2) คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ 3) คุณลักษณะด้านคุณธรรมและจริยธรรม 4) คุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร

พรธรรมณ พิมพ์สุวรรณ (2558, หน้า 104) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสำนักงานอัยการสูงสุดกรณีศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านมนุษยสัมพันธ์ 3) ด้านความเป็นผู้นำ 4) ด้านความรู้ความสามารถ 5) ด้านคุณธรรมจริยธรรม

สุมณา อุดม (2559, หน้า 33) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ตามทัศนะของผู้บริหาร สถานศึกษา และครู เสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 3) ด้านความรู้ความสามารถ 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ 5) ด้านความเป็นผู้นำ

บุษบา คำนนท์ (2559, หน้า 10) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในทัศนะของครูโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรีสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 3) ด้านความรู้ความสามารถ 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ 5) ด้านความเป็นผู้นำ

ณรงฤทธิ์ นามเหลา (2560, หน้า 10) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 เสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ด้านบุคคล 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านมนุษยสัมพันธ์ 3) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 4) ด้านความเป็นผู้นำด้านวิชาชีพ 1) ด้านความรู้เกี่ยวกับงาน 2) ด้านทักษะความสามารถ

นันทาค สุโข (2560, หน้า 5) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 เสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1) ด้านความเป็นผู้นำ 2) ด้านความสามารถในการบริหาร 3) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 4) ด้านการสื่อสาร 5) ด้านบุคลิกภาพ 6) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 7) ด้านการทำงานเป็นทีม 8) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์

นายชีวะสารณ์ กิ่งแก้ว (2561, หน้า 12) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 เสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 3) ด้านความรู้ความสามารถ 4) ด้านวิสัยทัศน์ 5) ด้านมนุษยสัมพันธ์

ชนานูช กิจบรรทัด (2561, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 3) ด้านความรู้ความสามารถ 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ 5) ด้านความเป็นผู้นำ

ฐากรู ทศมาลี (2562, หน้า 12) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านความสามารถในการบริหาร 3) ด้านภาวะผู้นำ 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ 5) ด้านคุณธรรมจริยธรรม

วสันต์ บัวชุม (2562, หน้า 10) ได้ศึกษาศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ เสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบ
 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1) คุณลักษณะด้านการมีวิสัยทัศน์
 2) คุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ 3) คุณลักษณะด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี
 4) คุณลักษณะด้านการติดต่อประสานงานที่ดี 5) คุณลักษณะด้านการเป็นนักริเริ่ม
 สร้างสรรค์ 6) คุณลักษณะด้านการการเป็นนักสร้างพลังและแรงบันดาลใจเชิงบวก
 7) คุณลักษณะด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี 8) คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพและความอ่อน
 น้อมถ่อมตน 9) คุณลักษณะด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	นักวิชาการ/นักวิจัย												องค์ประกอบที่ศึกษา		
	Stoodill(1974)	Hoy andMiskell(2001)	กัญชัย สตรีศาสตร์(2554)	พรพรรณรณน พันธ์สุวรรณ(2558)	สมญา อุดม (2559)	บงกช คำานนท์(2559)	ณรงคท์ นามเหล็ก(2560)	นันทภัค สขโข(2560)	สิวลักษณ์ กิ่งแก้ว(2561)	ชนาช กิจบรรทัด (2561)	ศุภกร ทัตมาลี (2562)	วสันต์ บัวชุม(2562)		ความถี่	ร้อยละ
1. ด้านบุคลิกภาพ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	12	100	✓
1.1 ด้านบุคลิกภาพ	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*			
1.2 คุณลักษณะทางกายเป็นผู้ แข็งแรงมีร่างกายเป็นสง่า	*														
1.3 พื้นฐานทางสังคมเป็นผู้ที่มี การศึกษาและมีสมรรถภาพทางสังคม ดี	*														
2.ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี												✓	1	8.3	
3.ความเป็นผู้นำ			✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	9	91	✓
3.1 ความเป็นผู้นำ			*	*	*	*	*	*		*	*	*			
3.2 ภาวะผู้นำ										*	*	*			
3.3 ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ												*			
3.4 นักริเริ่มสร้างสรรค์												*			
4.ความรับผิดชอบ	✓												1	8.3	
5. มีการตัดสินใจดี	✓												1	8.3	
6. การจูงใจ		✓											1	8.3	

ตาราง 1 (ต่อ)

นักวิชาการ/นักวิจัย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	นักวิชาการ/นักวิจัย													รวม	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	องค์ประกอบที่ศึกษา
	Stoddill(1974)	Hoy andMiskel(2001)	วินัย ศิริศาสตร์(2554)	พรพรรณณิม พิมพ์สุวรรณ(2558)	สมณา อุดม (2559)	บุษบา คำนันท(2559)	ณรงฤทธิ์ นามเทลา(2560)	นันทศักดิ์ สุขใจ(2560)	ชีวลักษณ์ กิ่งแก้ว(2561)	ชนานช กิจบรรทัด (2561)	สุภากร ทัตมาลี (2562)	วสันต์ บัวชม(2562)	ความถี่				
7. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์								✓						1	8.3		
8. ความรู้ ความสามารถ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			10	83	✓	
8.1 ความรู้ ความสามารถ			*	*	*	*			*	*							
8.2 ด้านความสามารถในการบริหาร								*			*						
8.3 ทักษะ	*																
8.4 ทักษะความสามารถ							*										
8.5 ความรู้เกี่ยวกับงาน							*										
9.ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม												✓		1	8.3		
10.ด้านคุณธรรมจริยธรรม			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			9	75	✓	
11.ด้านวิสัยทัศน์								✓	✓			✓		3	25		
12. ด้านการสื่อสาร								✓				✓		2	16.6		
12.1 ด้านการสื่อสาร								*				*					
12.2 ด้านการติดต่อประสานงาน ที่ดี												*					
12.3 ด้านการสื่อสารและ เทคโนโลยี												*					
13. นักสร้างพลังและแรงบันดาลใจ เชิงบวก												✓		1	8.3		
14. มนุษย์สัมพันธ์	✓			✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓			8	66.6	✓	
14.1 มนุษย์สัมพันธ์				*	*	*	*		*	*	*						
14.2 เป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงาน	*																
15.ด้านการทำงานเป็นทีม								✓						1	8.3		
รวม	8	5	7	9	9	9	10	12	8	9	9	13					

จากตาราง 1 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า มี องค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งหมด 15 ด้าน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาองค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีค่าความถี่ร้อยละ 50 ขึ้นไปเพื่อการวิจัย ได้ทั้งหมด 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านความรู้ ความสามารถ 3) ด้านความเป็นผู้นำ 4) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 5) ด้านมนุษยสัมพันธ์

5.1 ด้านบุคลิกภาพ

ด้านบุคลิกภาพ ได้มีนักวิชาการและนักวิจัยให้ความหมาย ไว้ดังต่อไปนี้

สุมณา อุดม (2559, หน้า 10) ได้กล่าวถึง ความหมาย ด้านบุคลิกภาพ ไว้ว่า ด้านลักษณะของผู้บริหารที่เกี่ยวกับลักษณะท่าทางอากัปกริยาอาการต่าง ๆ เชื้อมั่นในตนเอง การเป็นผู้นำ การเป็นตัวอย่าง และการแสดงความคิดเห็น มีความสุขุมรอบคอบ ความคล่องตัว รู้จักวางตัวในสังคมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกทางร่างกาย เกี่ยวกับการแต่งกาย การมีสุขภาพสมบูรณ์

ณรงฤทธิ นามเหลา (2560, หน้า 11) ได้กล่าวถึง ความหมาย ด้านบุคลิกภาพ ไว้ว่า คุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่แสดงออกถึงความเชื่อมั่นในตนเอง มีสุขภาพจิตดี สามารถทำงานร่วมกับคนอื่นได้และมีพฤติกรรมทางร่างกายหรือวาจา เช่น ลักษณะท่าทาง ท่วงทีวาจา การแต่งกาย กิริยามารยา การรู้จักวางตนให้เหมาะสมกับกาลเทศะ มีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมต่าง ๆ มีความเป็นประชาธิปไตย สุขุมรอบคอบในการปฏิบัติงาน

วสันต์ บัวชุม (2562, หน้า 13) ได้กล่าวถึง ความหมาย ด้านบุคลิกภาพ ไว้ว่า ผู้บริหารเป็นผู้มี มั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ รู้จักกาลเทศะ ความสุภาพทั้งการแต่งกาย การพูดที่มีความเข้มแข็ง ชัดเจน ให้เกียรติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาทั้งต่อหน้าและลับหลัง สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับครูและบุคลากร รวมถึง ผู้ปกครอง และชุมชน มีสัมมาคารวะ การรู้จักบุคคลในชุมชน มีความกระตือรือร้นและคล่องแคล่วในการทำงาน มีความยุติธรรมในการบริหารงาน และมีบุคลิกภาพประชาธิปไตย ใช้หลักเหตุผลในการบริหารงานในสถานศึกษา

ฐากรู ทศมาลี (2562, หน้า 12) ได้กล่าวถึง ความหมาย ด้านบุคลิกภาพ ไว้ว่า ลักษณะทางกาย ซึ่งสังเกต ได้ง่าย อันได้แก่ รูปร่าง หน้าตา กิริยาท่าทาง น้ำเสียง คำพูด ความสามารถทางสมอง ทักษะการทำกิจกรรมต่าง ๆ และลักษณะทางจิต ซึ่งสังเกตได้ค่อนข้างยาก ได้แก่ ความรู้สึกนึกคิด เจตคติ ค่านิยม ความสนใจ ความมุ่งหวัง

อุดมคติเป้าหมาย และความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ลักษณะดังกล่าว มีที่มาจากพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมของแต่ละคน ส่งผลสู่ความสามารถ ในการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อม และความแตกต่างระหว่างบุคคล

สรุปได้ว่า ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีคุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่แสดงออกถึงความเชื่อมั่นในตนเอง มีสุขภาพจิตดี สามารถทำงานร่วมกับคนอื่นได้และมีพฤติกรรมทางร่างกายหรืออวาจา รู้จักวางตัวในสังคมและมีความสามารถ การกระตุ้นชักจูงหรือโน้มน้าว ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมมือกัน ในการปฏิบัติงานเพื่อบรรลุผลสำเร็จ มีความเป็นประชาธิปไตย สุขุมรอบคอบในการปฏิบัติงาน

5.2 ด้านความรู้ ความสามารถ

ด้านความรู้ ความสามารถ ได้มีนักวิชาการและนักวิจัยให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้

สุมณา อุดม (2559, หน้า 10) ได้กล่าวถึง ความหมาย ด้านความรู้ ความสามารถ ไว้ว่า มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความก้าวหน้าทันต่อเหตุการณ์เสมอ มีการจัดการองค์การสร้างความเจริญเติบโตให้องค์กร นำการเปลี่ยนแปลงและมีความสามารถในการแก้ปัญหาความสามารถสร้างบรรยากาศของการทำงานที่ดี รู้จักฟัง และเลือกเอาความคิดเห็นที่ดี มีความรู้ในบทบาทและหน้าที่ มีความสามารถสร้างความมั่นใจให้กับผู้ร่วมงานได้ มีทักษะในการใช้ภาษาสื่อสาร สร้างคนในองค์กรให้มีทัศนคติที่ดีต่อองค์กร

บุษบา คำนนท์ (2559, หน้า 8) ได้กล่าวถึง ความหมาย ด้านความรู้ ความสามารถ ไว้ว่า คุณลักษณะของผู้บริหารที่เกี่ยวกับด้าน คุณธรรม จริยธรรม ประกอบด้วย ผู้ที่มีความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของงาน ผู้ที่มีความสามารถในการใช้เหตุผลในการตัดสินใจ มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน เป็นผู้สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน มีความเข้าใจต่อบทบาทหน้าที่ของตน สามารถจัดบุคลากรได้เหมาะสมกับงาน เป็นผู้ที่สามารถแก้ปัญหา ตามสถานการณ์อย่างเหมาะสม

ชีวสาธน์ กิ่งแก้ว (2561, หน้า 10) ได้กล่าวถึง ความหมาย ด้านความรู้ ความสามารถ ไว้ว่า ทักษะในการบริหารจัดการที่แสดงออกถึงการมีประสบการณ์รอบด้านมีความรู้กว้างขวาง มีความเฉลียวฉลาดและปฏิภาณไหวพริบ มีความสามารถในการ

ใช้เหตุผลแก้ปัญหา มีความรู้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี และมีความเข้าใจ
กฎหมายข้อบังคับระเบียบแบบแผนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

สรุปได้ว่า ด้านความรู้ ความสามารถ หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารที่มีความ
ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความก้าวหน้าทันต่อเหตุการณ์เสมอ มีการจัดการองค์กร
สร้างความเจริญเติบโตให้องค์กร นำการเปลี่ยนแปลงและมีความสามารถในการแก้ปัญหา
ความสามารถสร้างบรรยากาศของการทำงานที่ดี รู้จักฟังและเลือกเอาความคิดเห็นที่ดี
มีความรู้ในบทบาทและหน้าที่ มีความสามารถสร้างความมั่นใจให้กับผู้ร่วมงาน

5.3 ด้านความเป็นผู้นำ

ด้านความเป็นผู้นำ ได้มีนักวิชาการและนักวิจัยให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้

สุมณา อุดม (2559, หน้า 11) ได้กล่าวถึง ความหมาย ด้านความเป็นผู้นำ
ไว้ว่า ทักษะการสร้างทีมงาน ติดตามงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ มีวุฒิภาวะในการคิดนอก
กรอบ ส่งเสริมผู้ร่วมงานให้มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงานและการเป็นผู้นำในการ
เปลี่ยนแปลงและทันสมัย มีความสามารถในการควบคุม กำกับทุกสถานการณ์ มีหลัก
กระจายอำนาจการตัดสินใจมีความสามารถในการจูงใจ เป็นที่รักนับถือของใต้บังคับบัญชา
มีการประสานงานจัดสรรงบประมาณที่ดี

บุษบา คำนนท์ (2559, หน้า 8) ได้กล่าวถึง ความหมาย ด้านความเป็นผู้นำ
ไว้ว่า คุณลักษณะของผู้บริหารที่เกี่ยวกับการเป็นผู้นำประกอบด้วย ผู้ที่มีความสามารถใน
การในการควบคุมอารมณ์ ผู้ที่มีความสามารถในการจูงใจผู้ร่วมงานและ ผู้ใต้บังคับบัญชา
ผู้ที่สามารถสร้างทีมงานได้ดี นำการเปลี่ยนแปลงในการบริหารโรงเรียน ผู้ส่งเสริมให้
ผู้ร่วมงานมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ผู้ที่มีลักษณะในการติดตามงานให้บรรลุ
วัตถุประสงค์ มีความสามารถในการควบคุมกำกับทุกเหตุการณ์ รู้จักตีขมผู้ร่วมงานใน
โอกาสที่เหมาะสม เป็นที่รักและนับถือของผู้ใต้บังคับบัญชา มีความสัมพันธ์อันดีกับ
ผู้ร่วมงาน

นันทศักดิ์ สุขโข (2560, หน้า 6) ได้กล่าวถึง ความหมาย ด้านความเป็นผู้นำ
ไว้ว่า คุณสมบัติของผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารงานสถานศึกษาเพื่อความประสบ
ความสำเร็จ มีวิสัยทัศน์ในการบริหารสถานศึกษาให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน สร้างโอกาส
การมีส่วนร่วมของครู บุคลากร และนักเรียน ชุมชน ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงใน
ยุคปัจจุบัน กล้าคิด กล้าทำ และทำงานใหม่ ๆ สร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สามารถ

โน้มน้าวจิตใจของผู้ใต้บังคับบัญชาในการทำกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างศักยภาพและ
ความสามารถประสานความร่วมมือการวางแผนพัฒนาครู

ฐากรู ทัตมาลี (2562, หน้า 9) ได้กล่าวถึง ความหมาย ด้านความเป็นผู้นำ
ไว้ว่า ความสามารถในการจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจและเข้า
ใจความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถเข้ากับผู้ใต้บังคับบัญชาได้ดีมีความสามารถในการ
ตัดสินใจ สั่งการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาทีมงาน ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงาน
มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ติดตามงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ แสดงพฤติกรรม
ทางการบริหารได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ มีความสามารถในการแก้ปัญหา และ
สามารถใช้อำนาจตามสถานการณ์

สรุปได้ว่า ด้านความเป็นผู้นำ หมายถึง คุณสมบัติของผู้บริหารสถานศึกษา
ในการบริหารงานสถานศึกษาเพื่อความประสบความสำเร็จ มีวิสัยทัศน์ในการบริหาร
สถานศึกษาให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน สามารถเข้ากับผู้ใต้บังคับบัญชาได้ดีมีความสามารถ
ในการตัดสินใจ สั่งการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาทีมงานให้บรรลุ
วัตถุประสงค์

5.4 ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ด้านคุณธรรม จริยธรรม ได้มีนักวิชาการและนักวิจัยให้ความหมาย
ไว้ดังต่อไปนี้

สุมณา อุดม (2559, หน้า 10) ได้กล่าวถึง ความหมาย ด้านคุณธรรม
จริยธรรม ไว้ว่า ความเมตตากรุณา ความยุติธรรมต่อผู้ร่วมงาน เสียสละเห็นแก่ประโยชน์
ส่วนรวม มีความซื่อสัตย์สุจริตในการทำงาน มีศีลธรรมเป็นพื้นฐานชีวิต มี จิตมุ่งมั่น
สร้างสรรค์ มีน้ำใจต่อผู้ร่วมงาน มีการปฏิบัติตนเหมาะสม การบริหารงานอย่างมีคุณธรรม
เป็นแบบอย่างที่ดี ใช้หลักเหตุผลในการทำงาน

บุษบา คำนนท์ (2559, หน้า 7) ได้กล่าวถึง ความหมาย ด้านคุณธรรม
จริยธรรม ไว้ว่า คุณลักษณะของผู้บริหารเกี่ยวกับด้านคุณธรรม จริยธรรม ประกอบด้วยผู้
ที่มีความเมตตากรุณาต่อผู้ร่วมงานประเมินความดีความชอบอย่างยุติธรรม มีความ
ซื่อสัตย์สุจริตในหน้าที่การงาน เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นผู้ประพฤติดตน เป็นผู้
บริหารงานอย่างมีคุณธรรม มีนิสัยประหยัดและอดออม ละเว้นจาก อบายมุขทั้งปวง
อยู่ในศีล 5 เป็นพื้นฐานของชีวิตและมองโลกในแง่ดี

ณรงฤทธิ์ นามเหลา (2560, หน้า 12) ได้กล่าวถึง ความหมาย ด้านคุณธรรมจริยธรรม ไว้ว่า เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์สุจริต ความเมตตากรุณา มีความยุติธรรมต่อผู้ร่วมงานอย่างเสมอภาค การประพฤติปฏิบัติตนในการรักษาวินัย เสียสละและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ใช้หลักการบริหารอย่างมีคุณธรรม ไม่ดื่มสุรา สารเสพติด และอบายมุขทุกประเภท มองโลกในแง่ดีและการไม่ประพฤติตนล่วงละเมิดต่อศีลธรรมอันดีงามของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

ชีวสาธน์ กิ่งแก้ว (2561, หน้า 10) ได้กล่าวถึง ความหมาย ด้านคุณธรรม จริยธรรม ไว้ว่า สิ่งดีงามของลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมที่ได้ตามหลักธรรมคำสอนอันเป็นแนวทางในการประพฤติของผู้บริหารโดย มีเมตตากรุณาต่อผู้ร่วมงานและผู้อื่นมีความเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีความยุติธรรมมีเหตุผลและวางตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ร่วมงานและผู้อื่น ซื่อสัตย์ต่อตนเองต่อหน่วยงานและผู้อื่น และการมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และบทบาทของผู้บริหาร

ฐากรู ทศมาลี (2562, หน้า 11) ได้กล่าวถึง ความหมาย ด้านคุณธรรม จริยธรรม ไว้ว่า พฤติกรรมของผู้บริหารที่บริหารงานอยู่บนความตั้งมั่นของความซื่อสัตย์สุจริต ไม่เอารัดเอาเปรียบหรือเห็นแก่ได้ ไม่สร้างความเดือดร้อนใจกับผู้ใต้บังคับบัญชาหรือเพื่อนร่วมงาน เป็นแบบอย่างที่ดีกับทุกคน และไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่การงานของตนเองแสวงหาผลประโยชน์ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม และวางตัวเป็นกลางให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย ผู้บริหารสถานศึกษานอกจากจะมีความรู้ในด้านวิชาการทั่วไปวิชาชีพ การบริหาร และผู้บริหารจะต้องมีความสำนึกเห็นคุณค่าของตน มีคุณความดีที่จะกระตุ้นเตือนให้ปฏิบัติภารกิจด้วยความรับผิดชอบสูงสุด คือ คุณธรรม จริยธรรมด้านจิตใจ จึงสามารถปกครองตนเอง ปกครองบุคลากรในสถานศึกษาและปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สรุปได้ว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกผ่านการบริหารงานที่อยู่บนความซื่อสัตย์สุจริต ไม่เอารัดเอาเปรียบหรือเห็นแก่ได้ ไม่สร้างความเดือดร้อนใจกับผู้ใต้บังคับบัญชาหรือเพื่อนร่วมงาน เป็นแบบอย่างที่ดีกับทุกคน และไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่การงานของตนเองแสวงหาผลประโยชน์ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม และวางตัวเป็นกลางให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย

5.5 ด้านมนุษยสัมพันธ์

ด้านมนุษยสัมพันธ์ ได้มีนักวิชาการและนักวิจัยให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้

สุมณา อุดม (2559, หน้า 10) ได้กล่าวถึง ความหมาย ด้านมนุษยสัมพันธ์ไว้ว่า ลักษณะหรือพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น เกี่ยวกับการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน การติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่น ไม่เห็นแก่ตัวเอาเปรียบเพื่อนร่วมงาน ช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานทั้งในหน้าที่ราชการและงานส่วนตัว

บุษบา คำนนท์ (2559, หน้า 8) ได้กล่าวถึง ความหมาย ด้านมนุษยสัมพันธ์ไว้ว่าคุณลักษณะของผู้บริหารที่เกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์ ประกอบด้วย ผู้ที่มีบุคลิกภาพยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอ มีบุคลิกภาพเป็นกันเองกับผู้ร่วมงาน มีความจริงใจต่อผู้ร่วมงาน รับผิดชอบต่อผู้ร่วมงาน รับฟังความคิดเห็นและปัญหาของผู้ร่วมงานอย่างใจเย็น ใส่ใจในเรื่องหน้าที่การงานของผู้ร่วมงาน รู้จักผ่อนหนักผ่อนเบา มีลักษณะนิสัยพูดคุย พบปะกับผู้ร่วมงานเป็นประจำยกย่องให้เกียรติผู้ร่วมงาน มีอัธยาศัยดีพูดจาสุภาพกับทุกคน

ชีวะสารณ์ กิ่งแก้ว (2561, หน้า 10) ได้กล่าวถึง ความหมาย ด้านมนุษยสัมพันธ์ไว้ว่า การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดต่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูอันจะเป็นสะพานทอดไปสู่การสร้างมิตรกระบวนกรจูงใจของบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพในลักษณะ มีเมตตาธรรมเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กับผู้ร่วมงาน ประพฤติตนเป็นแบบอย่างแก่ครูและชุมชน มีความจริงใจกับผู้ร่วมงานทั้งต่อหน้าและลับหลัง ยกย่องศรัทธาในความคิดเห็นของผู้อื่น ให้เกียรติผู้อื่นและแสดงความยินดีต่อผู้อื่นด้วยความจริงใจ เป็นกันเองเป็นคนใจกว้างไม่ถือตัว และเป็นคนมีอารมณ์ดี พูดคุยเล่นกับผู้ที่บังคับบัญชาบ้างตามโอกาส

ฐากรู ทศมาลี (2562, หน้า 10) ได้กล่าวถึง ความหมาย ด้านมนุษยสัมพันธ์ไว้ว่า ความสัมพันธ์ของคนในสังคม ไม่ว่าจะเป็นองค์กรหรือหน่วยงาน ซึ่งจะต้องมีการติดต่อประสานงานกัน การพูด การทักทาย ยิ้มแย้มแจ่มใส การมีน้ำใจ สิ่งเหล่านี้ถือว่าเป็นลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารที่จะทำให้การบริหารงานประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

สรุปได้ว่า ด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น เกี่ยวกับการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพเป็นกันเองกับผู้ร่วมงาน มีความจริงใจต่อผู้ร่วมงาน มีบุคลิกภาพยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอ รับฟังความคิดเห็นและปัญหาของผู้ร่วมงานอย่างใจเย็น ใส่ใจในเรื่อง

หน้าที่การงานของผู้ร่วมงาน รับฟังความคิดเห็นและปัญหาของผู้ร่วมงานอย่างใจเย็น ใส่ใจ ในเรื่องหน้าที่การงานของผู้ร่วมงาน รู้จักผ่อนหนักผ่อนเบา มีลักษณะนิสัยพูดคุย พบปะกับ ผู้ร่วมงานเป็นประจำยกย่องให้เกียรติผู้ร่วมงาน มีอัธยาศัยดีพูดจาสุภาพ

2. แนวคิดเกี่ยวกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

2.1 ความหมายของขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานมีความหมายแตกต่างกันไปตาม ความคิดเห็นของแต่ละบุคคล นักวิชาการ หรือนักวิจัยส่วนมากจะให้ความหมายของขวัญ และกำลังใจในการปฏิบัติงาน มีดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542) ได้กล่าวถึง ความหมาย“ขวัญ” ไว้ว่า มิ่งมงคล สิริมงคล สิ่งที่มีตัวตนนิยมนกันว่า อยู่ประจำชีวิตของคนตั้งแต่เกิดมา ซึ่งเชื่อกันว่าถ้าขวัญอยู่กับตัวก็เป็นสิริมงคล เป็นสุขสบาย จิตใจมั่นคง ถ้าคนตกใจหรือเสีย ขวัญ ขวัญก็ออกจากร่างไป และความหมาย “กำลังใจ” สภาพของจิตใจที่มีความเชื่อมั่น และกระตือรือร้นพร้อมที่จะเผชิญกับเหตุการณ์ทุกอย่าง ดังนั้น แปรรวมกัน หมายความว่า สภาพทางจิตใจของผู้ปฏิบัติงาน เช่นความรู้สึกนึกคิดที่ได้รับอิทธิพล แรงกดดัน หรือสิ่งเร้า จากปัจจัยหรือสภาพแวดล้อมในองค์การที่อยู่รอบตัวเขา และจะมีปฏิกริยาโต้กลับ คือ พฤติกรรมในการทำงาน ซึ่งมีผลโดยตรงต่อผลงานของบุคคลนั้น

อรุณี เจริญจิตธรรม (2550, หน้า 6) ได้กล่าวถึง ขวัญและกำลังใจในการ ปฏิบัติงาน ไว้ว่า ความรู้สึกหรือสภาพทางจิตใจของครูที่มีต่อสภาพต่าง ๆ ในการ ปฏิบัติงาน สังเกตได้จากพฤติกรรมที่แสดงออกมา ได้แก่ ความสามัคคีร่วมมือร่วมใจกัน ทำงาน การเห็นแก่ประโยชน์ ส่วนรวมยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนตัว ยอมเสียสละเวลาและ ความสุขส่วนตัวเพื่อทำงานให้กับโรงเรียนหรือหมู่คณะ อาสาที่จะช่วยงานส่วนรวมด้วย ความเต็มใจมีความกระตือรือร้นในการทำงานไม่เฉื่อยชา ไม่ขาดงานโดยไม่จำเป็น หรือหา เรื่องหยุดงานแทนที่โอกาสจะอำนวย มีความเอาใจใส่ในการงานในหน้าที่ และงานที่ได้รับ มอบหมายหมั่นติดตามผลงาน เมื่อมีข้อบกพร่องหรือความเสียหายเกิดขึ้นก็พยายามแก้ไข และพร้อมที่จะรายงานความผิดพลาดที่เกิดขึ้นต่อผู้บังคับบัญชาบรรพบุรุษที่มีความพึงพอใจ และมีความสุข สบายใจที่ได้มาทำงานและอยู่ร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ไม่ฟ้องร้องกล่าวโทษ กันในระหว่างขณะครูเพื่อขอความпенธรรมไม่ว่าจะทำควยวาจาหรือลายลักษณ์อักษร

การตีเพื่อคอมมากกว่าแบบทำลาย การรักษาระเบียบวินัย ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ขอบบังคับ
ของโรงเรียนและทางราชการ

วรวรรณ เพิ่มทรัพย์ (2558, หน้า 7) ได้กล่าวถึง ความหมาย ขวัญและ
กำลังใจในการปฏิบัติงาน ไว้ว่า ความรู้สึกของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 ซึ่งแสดงออกให้เห็นจากการตั้งใจและเต็มใจ
ในการทำงาน

ชีวสาธน์ กิ่งแก้ว(2561, หน้า 9) ได้กล่าวถึง ความหมาย ขวัญและกำลังใจ
ในการปฏิบัติงาน ไว้ว่า ความรู้สึกหรือสภาพจิตใจ กำลังแรงใจของครู ที่มีต่อ
สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานร่วมกันและแสดงออกเป็นพฤติกรรม

สรุปได้ว่า ความหมายของขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน หมายถึง
ความรู้สึกหรือสภาพทางจิตใจของครูที่มีต่อสภาพแวดล้อมหรือปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อ
การปฏิบัติงานอันเป็นสิ่งบ่งชี้ให้เห็นถึงความตั้งใจ และทำให้เกิดกำลังใจที่จะที่จะร่วมมือ
ร่วมใจกันปฏิบัติงาน ไต่แก ความสามัคคีร่วมมือรวมใจกันทำงาน การเห็นแก่ประโยชน์
ส่วนรวมยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนตัว ยอมเสียสละเวลาและความสุขส่วนตัวเพื่อทำงานให้กับ
โรงเรียนหรือหมู่คณะให้ประสบผลสำเร็จ

2.2 ความสำคัญของขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

ความสำคัญของขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานมีความหมายแตกต่างกันไป
ตามความคิดเห็นของแต่ละบุคคล นักวิชาการ หรือนักวิจัยส่วนมากจะให้ความเห็นเกี่ยวกับ
ความสำคัญของขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ไว้ดังนี้

Flippo (1967, หน้า 364-369) ให้ความเห็นว่า ความสำคัญของขวัญในการ
ทำงานว่าเป็นภาวะทางจิตใจที่จะทำการอุทิศตัวเพื่องานนั้น นอกจากความสามารถในการ
เป็นผู้นำของผู้บริหารแล้วความพึงพอใจในลักษณะและสภาพของงานที่ปฏิบัติตามที่ได้รับ
มอบหมาย หรือสมัครใจเข้าไปทำนั้นก็เป็นอย่างสำคัญต่อการสร้างขวัญและ
กำลังใจและการปฏิบัติงานด้วย

วสันต์ พลั้วพันธ์ (2550, หน้า 11) ให้ความเห็นว่า ความสำคัญของขวัญ
กำลังใจว่าหน่วยงานใด ที่บุคลากรมีขวัญและกำลังใจในการทำงานอยู่ ในระดับสูงย่อมทำให้
ให้ประสิทธิผลของหน่วยงานนั้นสูงขึ้นด้วยและในทำนองเดียวกันหน่วยงานใดที่บุคลากรมี
ขวัญและกำลังใจในการทำงานอยู่ในระดับต่ำย่อมสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาการขาด
ประสิทธิผลในการทำงานด้วยเช่นกัน

บดินทร์ สามหมอ (2551, หน้า 10) ให้ความเห็นว่า ความสำคัญของขวัญกำลังใจว่าขวัญกำลังใจ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการบริหารงานขององค์กรผู้บริหารทุกคนต้องคำนึงถึงและตระหนักเพราะบุคคลเมื่อได้รับการสนองตอบในสิ่งที่ต้องการขั้นพื้นฐานจะทำให้มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารต้องเสริมสร้างกำลังใจให้ผู้บังคับบัญชาในองค์กรของตนถ้าองค์กรใดผู้ปฏิบัติงานมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานสูงก็จะเกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานมีความกระตือรือร้น ตั้งใจทำงานบุคคลจะทุ่มเทให้กับงานที่ทำผลผลิตเพิ่มขึ้นเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กรที่ตั้งไว้

ขวัญใจ ไลนอก (2554, หน้า 12) ให้ความเห็นว่า ขวัญกำลังใจเป็นสิ่งที่สำคัญต่อการบริหารงานขององค์กรถ้าบุคคลในองค์กรมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานก็จะก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานอย่างสมานฉันท์สร้างสามัคคีธรรมขึ้นในหมู่คณะมีความกระตือรือร้นในการทำงานและทุ่มเทให้กับงานขององค์กรแข็งแกร่งและฟันฝ่าอุปสรรคไปได้ทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อองค์กรผู้บริหารต้องเสริมสร้างขวัญให้ผู้บังคับบัญชาในองค์กรของตนดังนั้นถ้าองค์กรใดผู้ปฏิบัติงานมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานสูงก็จะเกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานมีความกระตือรือร้นตั้งใจทำงานบุคคลจะทุ่มเทให้กับงานที่ทำผลผลิตเพิ่มขึ้นเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กรที่ตั้งไว้

สรุปได้ว่า ความสำคัญของขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนหมายถึง สิ่งที่มีความสำคัญในการบริหารงานขององค์กรผู้บริหารทุกคนต้องคำนึงถึงและตระหนักเพราะบุคคลเมื่อได้รับการสนองตอบในสิ่งที่ต้องการขั้นพื้นฐาน ก็จะก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานอย่างสมานฉันท์สร้างสามัคคีธรรมขึ้นในหมู่คณะมีความกระตือรือร้นในการทำงานและทุ่มเทให้กับงานขององค์กรแข็งแกร่งและฟันฝ่าอุปสรรคไปได้ทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อองค์กร

2.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานได้มีนักวิชาการ หรือนักวิจัยส่วนมากให้ความเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ไว้ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 138) ได้อธิบายถึงปัจจัยองค์ประกอบที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการทำงาน ได้แก่

- 2.3.1 การติดต่อสื่อสารและความเข้าใจดีต่อกัน
- 2.3.2 ชั่วโมงในการทำงานที่เหมาะสม
- 2.3.3 การแข่งขันที่เป็นการแข่งขันกับตนเอง

2.3.4 ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการทำงาน

2.3.5 ความร่วมมือกันทำงานจากเพื่อนร่วมงานและหัวหน้างาน

2.3.6 สภาพการทำงาน

2.3.7 ความศรัทธาในหัวหน้างาน

2.3.8 วิธีการบริหารงานของหัวหน้างาน

2.3.9 ความพึงพอใจในการทำงาน

วรวรรณ เพิ่มทรัพย์ (2558, หน้า 25) ได้อธิบายถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ได้อธิบายว่า การที่จะทำให้องค์การประสบความสำเร็จได้ การทำงานร่วมกันของบุคคลหลาย ๆ คนจะต้องมีขวัญในการทำงานที่ดี มีความเต็มใจในการทำงานและมีความสุขกับการทำงานรวมถึงให้มีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ และมีความรู้สึกอยากทำงาน ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องรู้ว่าอะไรคือสิ่งที่ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาไม่พอใจ การที่ผู้ใต้บังคับบัญชาจะเกิดความรู้สึกพอใจในการปฏิบัติงานได้ ต้องอาศัย สิ่งจูงใจและการที่องค์การใดมีสิ่งจูงใจมาก ผู้ปฏิบัติงานในองค์การย่อมมีขวัญกำลังใจมากขึ้นด้วยเช่นกัน

ชีวะสารณ์ กิ่งแก้ว (2561, หน้า 39) ได้อธิบายถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน คือ ลักษณะของงานที่ปฏิบัติที่ส่งผลต่อความพึงพอใจ หรือขวัญที่ดีในการปฏิบัติงาน นั้นได้แก่ งานที่ตรงกับความรู้ ความสามารถ งานที่น่าสนใจ ความแปลกของงานเป็นงานที่สร้างสรรค์เป็นประโยชน์ ท้าทายความสามารถ มีความก้าวหน้า มีความมั่นคง เป็นงานที่มีโอกาสสัมพันธ์กับคนอื่นและเป็นงานที่ปลอดจากการควบคุม ซึ่งจะทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความพึงพอใจในการทำงาน มีความต้องการที่จะปฏิบัติงานนั้น ๆ และเกิดความผูกพันกับงานลักษณะของงานกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานปัจจัยด้าน ผู้บริหารที่มีบทบาทสำคัญต่อองค์กร ด้านผู้ใต้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ที่ส่งผลต่อสภาพทางจิตใจของครูที่มีต่อสภาพต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน สังเกตได้จากพฤติกรรมที่แสดงออกมา ได้แก่ ความกระตือรือร้น ความพึงพอใจ ความหวัง ความรู้สึกเป็นที่ยอมรับ

2.4. การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนได้มี นักวิชาการ หรือนักวิจัยส่วนมากให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ไว้ดังนี้

Abraham Maslow (1943, หน้า 370-96) ได้เสนอทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์อยู่ 5 ลำดับขั้น ดังนี้

2.4.1 ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการ ขั้นพื้นฐาน หรือความต้องการทางร่างกายเพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค เป็นต้น

2.4.2 ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Security and Safety Needs) ได้แก่ ความต้องการความปลอดภัยทั้งทางร่างกาย เช่น ความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ อันตรายใด ๆ และความปลอดภัยหรือความมั่นคงทางจิตใจ ความมั่นคงในอาชีพ ถ้าคนเรา ทำงานด้วยความรู้สึกหวั่นไหวอยู่ตลอดเวลา ถึงความมั่นคงของตำแหน่งที่ทำดีอยู่แล้วแต่ งานที่ทำไปย่อมไม่เป็นผลดีต่อองค์กร หัวหน้าจึงมีหน้าที่จะจัดให้คนงานรู้สึกถึงความมั่นคงในการทำงาน เช่น การปลดออกหรือไล่ออก ควรมีการพิจารณาอย่างไร ระบบความชอบพอส่วนตัว (favoritism) การเลือกปฏิบัติ (discrimination) เป็นสิ่งที่ กระทบกระเทือนเท่าที่ ขวัญ และกำลังใจ ของคนงานมากที่สุด

2.4.3 ความต้องการทางด้านสังคม (social of belonging Needs) เมื่อ ความต้องการ 2 ประการแรก ได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการที่อยู่ในระดับสูงกว่า ก็จะเข้ามาครอบงำพฤติกรรมของบุคคลนั้น ความต้องการทางสังคม หมายถึง ความต้องการที่เป็นการเข้าร่วมและได้รับการยอมรับเป็นมิตรภาพและความรักจากเพื่อน ร่วมงาน ความต้องการในขั้นนี้ของบุคคลเป็นความต้องการที่จะให้บุคคล หรือเพื่อน ร่วมงานยอมรับในความสำคัญของงาน องค์กรยอมรับตอบสนองความต้องการของลูกจ้าง โดยการให้ลูกจ้างสามารถแสดงความคิดเห็น เพื่อสร้างความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร

2.4.4 ความต้องการการยอมรับนับถือ (Esteem Needs) ความต้องการ การยอมรับนับถือสามารถจำแนกเป็น 2 ประเภท คือ 1) การยอมรับนับถือจากบุคคลทั่วไป เช่น การได้รับการเอาใจใส่ การได้รับเกียรติยกย่องและ 2) การยอมรับนับถือ ตนเอง เช่น ความปรารถนาที่จะไปสู่ความสำเร็จ (Achievement) ความเป็นตัวของตัวเอง (Independence) ความเชื่อมั่นในตนเอง (Confidence) และความมีอิสระ (Freedom)

โดยปกติบุคคลทั่วไปจะวัดความสำเร็จจากการ ทำงาน เช่น การเลื่อนขั้น การเพิ่มกำไรให้ บริษัท การได้รับผลประโยชน์อื่น ๆ ในการปฏิบัติงาน

2.4.5 ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จตามความนึกคิดของตน (Self Actualization) บุคคลแต่ละคนต้องการที่จะเป็นคนที่มีความสามารถ ต้องการสิ่งที่จะเสนอ ซึ่งประสิทธิภาพที่ตนอยู่ อาจแสดงออกในรูปแบบต่าง ๆ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544, หน้า 141-142) ให้ความเห็นว่า ชวีญของ พนักงานต่ำก็มีผลกระทบต่อปัญหาต่าง ๆ คือ การนัดหยุดงาน การลาออก การมาทำงาน สาย จึงจำเป็นต้องสร้างชวีญและเพิ่มกำลังใจแก่พนักงาน โดยสามารถดำเนินการได้ดังนี้

2.4.1 การแบ่งผลประโยชน์ เป็นการให้พนักงานมีผลประโยชน์ตอบแทน จากสิ่งที่ตนเองปฏิบัติ โดยการตอบแทนในด้านเศรษฐกิจ การแบ่งผลกำไรให้ นอกจากได้ ค่าตอบแทนในด้านวัตถุก็ได้รับผลในแง่จิตใจด้วย คือ พนักงานจะรู้สึกถึงความสำคัญที่ หน่วยงานนั้นปฏิบัติต่อตนอย่างมีน้ำใจ ให้โอกาสในการแสดงความสามารถ ให้ค่าตอบแทน เป็นรางวัล อาจเป็นลักษณะที่เป็นโบนัสหรือหุ้นที่บริษัทจ่ายให้กับพนักงาน โดยให้พนักงาน ซื้อหุ้นในราคาถูกลงหรือให้เป็นค่าตอบแทนความสามารถความตั้งใจในการทำงาน

2.4.2 จัดแหล่งนันทนาการ เป็นการจัดการให้พนักงานมีโอกาสพักผ่อน หย่อนใจ เช่น มีสโมสรเป็นที่เล่นกีฬา ดนตรี มีงานสังสรรค์ตามโอกาส เป็นต้น เพื่อลด ความซ้ำซากจำเจจากงานประจำ เปิดโอกาสให้พนักงานได้พักผ่อน ทำความรู้จักสร้าง ความคุ้นเคยสนิทสนมและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม

2.4.3 การพบผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานต่าง ๆ ควรจัดหาผู้เชี่ยวชาญให้เขา ได้มาเยี่ยมเยียนพนักงาน โดยให้คำแนะนำ จัดรายการอภิปราย จัดงานพบปะสังสรรค์ จัดทำโปสเตอร์คำขวัญต่าง ๆ ขึ้นเพื่อให้พนักงานมีส่วนร่วมในกิจกรรม ผู้เชี่ยวชาญจะ เปลี่ยนเป็นครั้งคราว วิธีการเช่นนี้แม้จะเป็นการสร้างชวีญชั่วคราว แต่ข้อเสนอแบบใด ๆ ก็ตามที่สามารถก่อให้เกิดความร่วมมือกันภายในกลุ่ม ก็ทำให้เกิดการสร้างเป้าหมาย ร่วมกัน ช่วยให้เกิดความก้าวหน้าของพนักงาน เป็นการเปิดโอกาสให้พนักงานได้เข้าไปมี ส่วนร่วมกันอย่างแท้จริงและอย่างแท้จริงและอย่างมีความหมายต่อการที่จะประสบ ความสำเร็จ ข้อเสนอแนะนั้น ๆ ก็สามารถช่วยเพิ่มชวีญได้

2.4.4 การจัดผู้แนะนำปรึกษาทางด้านการทำงาน เป็นลักษณะการนำ การแนะนำมาใช้เพื่อหน้าที่ให้คำปรึกษาปัญหาต่าง ๆ แก่พนักงานและฝ่ายการบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาทางจิตวิทยาการบริหารงานบุคคล จากการศึกษาพบว่าพนักงาน

มีความเต็มใจที่จะมีที่ปรึกษาเพื่อไปปรึกษาหารือถึงปัญหาต่าง ๆ ของพวกเขาได้อย่างอิสระ นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาจะมีประโยชน์ในฐานะผู้ให้คำปรึกษาทางด้านการดำเนินงานแล้ว ก็ยังมีค่ามากต่อการพัฒนาการปรับตัวส่วนบุคคลของพนักงานด้วย

2.4.5 การเข้าถึงปัญหาของพนักงาน วิธีนี้ใช้กันมาก โดยมักใช้วิธีการพัฒนากลุ่มสัมพันธ์ทั้งนี้ก็เพราะมนุษย์สัมพันธ์สามารถนำมาใช้ทั้งรายบุคคลและกลุ่มด้วย ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งที่เกี่ยวข้องกับพนักงานและฝ่ายบริหาร มักขึ้นอยู่กับกลุ่มสัมพันธ์และความขัดแย้งของพนักงานในองค์การก็เกิดขึ้นจากปัญหาทางจิตวิทยาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่าง ๆ ในระหว่างการทำงาน

โซติมา รุวังควัฒน์ (2552, หน้า 27-28) ได้อธิบายถึง การเสริมสร้างขวัญในการปฏิบัติงานในโรงเรียน ดังนี้

2.4.1 สร้างทัศนคติที่ดีในการทำงานให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ทุกคนมีความหวังในโอกาสก้าวหน้า

2.4.2 สัมพันธภาพระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชาตั้งอยู่บนฐานแห่งความเคารพนับถือซึ่งกันและกัน

2.4.3 วางมาตรฐานและสร้างเครื่องมือสำหรับวัดผลสำเร็จของการปฏิบัติงานเช่นจัดให้มีระบบการประเมินผลงานเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนหรือโยกย้าย

2.4.4 กำหนดเงินเดือนและค่าจ้างให้เหมาะสมกับค่าครองชีพ

2.4.5 สนับสนุนให้ทำงานที่มีความพึงพอใจและมีโอกาสได้ใช้ความชำนาญและความคิดริเริ่ม

2.4.6 การจัดสวัสดิการที่ดีเพราะการให้สวัสดิการเป็นการบำรุงขวัญทางหนึ่งสวัสดิการหมายถึงประโยชน์เกื้อกูลต่าง ๆ นอกเหนือจากเงินเดือนและค่าจ้างธรรมดา เช่น การมีสหกรณ์เงินออมทรัพย์เงินช่วยเหลือบุตร ฯลฯ การให้สวัสดิการทำให้คนงานมีความรู้สึกมั่นคงและปลอดภัยเมื่อเขาเกิดมีปัญหาที่เขาต้องการความช่วยเหลือ

2.4.7 จัดสภาพแวดล้อมในการทำงานเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้รับความสะดวกสบายและความปลอดภัยรวมทั้งการปรับปรุงหาเครื่องมือเครื่องใช้ทันสมัยมาใช้ในองค์การขวัญเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องเอาใจใส่อยู่เสมอเพราะถ้าการบำรุงขวัญที่ดีจะทำให้ผลงานออกมาอย่างมีประสิทธิภาพฉะนั้นผู้บริหารงานที่ดีจะต้องคอยตรวจสอบถึงสถานะของขวัญอย่างสม่ำเสมอเพื่อรักษาเสถียรภาพของผู้ปฏิบัติงานให้อยู่ในระดับสูง

ตามความต้องการเพื่อจะส่งผลไปถึงประสิทธิภาพของงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์การ

สรุปได้ว่า การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนผู้บริหารสามารถทำได้โดยการกระตุ้นให้ครูในโรงเรียนเกิดความพึงพอใจต่อนโยบายและวัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินงานขององค์กร เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีในการทำงาน การมีสัมพันธภาพระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน การสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานและการเสริมสร้างความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

2.5 องค์ประกอบของขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูใน

โรงเรียน

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมากำหนดเป็นองค์ประกอบของขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ดังนี้

Davis (1964, หน้า 15 อ้างใน สิริพร ทองจินดา, 2545 หน้า 8) ได้กล่าวว่าขวัญและกำลังใจดีนั้นเกิดจากองค์ประกอบที่สำคัญ คือ

- 2.5.1 ลักษณะท่าทางและบทบาทของผู้นำหรือหัวหน้างานที่มีต่อผู้ใต้บังคับบัญชาสัมพันธภาพระหว่างกันของผู้บังคับบัญชา
- 2.5.2 ความพึงพอใจในหน้าที่การงานที่ปฏิบัติอยู่ เพราะการปฏิบัติงานถ้าได้ทำงานที่ตนพึงพอใจย่อมได้ผลดีกว่าการปฏิบัติงานที่ตนไม่พึงพอใจ
- 2.5.3 ความพึงพอใจต่อจุดมุ่งหมายหลักและนโยบายการดำเนินงานของสถานศึกษาทั้งของเพื่อนร่วมงานและผู้บริหารตลอดจนการจัดระบบบริหารงานที่มีประสิทธิภาพช่วยให้เกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น
- 2.5.4 การให้บำเหน็จรางวัล การเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง แก่ผู้ปฏิบัติงานดีเยี่ยมเป็นแรงจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความขยันขันแข็งในการทำงานมั่นใจและขวัญกำลังใจดี
- 2.5.5 สภาพแวดล้อมของการทำงานควรจะให้ถูกต้องตามลักษณะ มีอากาศถ่ายเท มีแสงสว่างเพียงพอ มีเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอต่อการทำงาน

2.5.6 สุขภาพของผู้ปฏิบัติงานรวมทั้งสภาพร่างกายและสภาพจิตใจมีผลอย่างมากต่อการทำงานเมื่อใดที่ผู้ปฏิบัติงานมีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพย่อมไม่สามารถทำงานให้เกิดผลดีได้

อรุณี เจริญจิตรกรรม (2550, หน้า 6) ได้ศึกษาวิจัยขวัญในการปฏิบัติงานของพนักงานครูเทศบาลในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ได้องค์ประกอบขวัญในการปฏิบัติงานของพนักงานครูเทศบาล ดังนี้ 1) ความสามัคคีร่วมมือร่วมใจกันทำงาน 2) การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม 3) ความกระตือรือร้นเอาใจใส่ในการทำงาน 4) ความพึงพอใจและมีความสุขในการทำงาน

เบญจมาศ แดงเพ็ง (2554, หน้า 33) ได้อธิบายถึง องค์ประกอบและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานนั้นมีความสำคัญต่อการทำงานโดยเฉพาะความมั่นคงในการปฏิบัติงาน ทักษะคิดที่มีต่อองค์การ ทักษะคิดที่มีต่อการบังคับบัญชา ความพอใจที่มีต่อมาตรฐานของงานการควบคุมบังคับบัญชาแบบคำนึงถึงพนักงาน ปริมาณงาน และความตึงเครียดของงาน การปฏิบัติตนต่อบุคคลในองค์การ ความภาคภูมิใจในองค์การ ความพอใจในเงินเดือนที่ตนคิดที่มีต่อระบบการติดต่อสื่อสารแบบทางการภายในองค์การ ความพึงพอใจในงาน ความพึงพอใจในความก้าวหน้าและโอกาสในการก้าวหน้าของงาน ทักษะคิดเพื่อนร่วมงานล้วนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ผู้บริหารต้องพัฒนาให้ดีขึ้น

วรวรรณ เพิ่มทรัพย์ (2558, หน้า 5) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างขวัญกำลังใจกับความผูกพันต่อองค์การในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรีเขต 2 ได้องค์ประกอบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ได้แก่ 1) ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่ง 2) ความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย 3) ความรู้สึกรับผิดชอบ 4) ความรู้สึกประสบความสำเร็จ 5) ความรู้สึกพอใจในการทำงาน 6) ความสัมพันธ์ในหน่วยงาน

เนตรนภิส เลิศเดชานนท์ (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรีเขต 2 ได้องค์ประกอบขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร ได้แก่ 1) โอกาสที่จะทำให้อะไรประสบความสำเร็จ 2) โอกาสสำหรับการได้รับการยอมรับ 3) ตั๋วงาน 4) ความรับผิดชอบ 5) ความก้าวหน้า 6) การเติบโต 7) นโยบายขององค์การและการบริหารงาน 8) การดูแลเอาใจใส่และการบังคับบัญชา 9) ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา 10) ความสัมพันธ์ในระดับ

เดียวกัน 11) ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา 12) เงินเดือน 13) สภาพเงื่อนไขในการทำงาน

อุบลรัตน์ ชูณหพันธ์ (2558, หน้า 9) ได้การศึกษาวิจัยกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูการศึกษานอกโรงเรียน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ได้แก่ 1) ค่าตอบแทนและสวัสดิการ 2) โอกาสความก้าวหน้า 3) ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา 4) ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน 5) สภาพการทำงาน 6) ความมั่นคงในการทำงาน 7) ความสำเร็จในการทำงาน

นุรฮัน มะลี (2558, หน้า 6) ได้ศึกษาวิจัยกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนเครือข่าย หน่วยที่ 1 จังหวัดนราธิวาสสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 ได้องค์ประกอบวิจัยกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู ได้แก่ 1) นโยบายและการบริหาร 2) การปกครองบังคับบัญชา 3) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 4) สภาพแวดล้อมการทำงาน 5) ความมั่นคงและความปลอดภัย 6) ความสำเร็จ 7) การยกย่องในความสำเร็จ 8) งานที่ทำหาย 9) ความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น 10) ความเจริญเติบโตและการพัฒนา

ฐิติพรรณ ดอนหั่วรอ (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยและกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ได้องค์ประกอบวิจัยกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู ได้แก่ 1) ด้านความพึงพอใจในสภาพและผลสัมฤทธิ์ของงาน 2) ด้านความตระหนักและการยอมรับ 3) ด้านการมีส่วนร่วมภายในสถานศึกษา 4) ด้านความยุติธรรมและความมั่นคงในอาชีพ

สมบูรณ์ นาควิชัย (2560, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนได้องค์ประกอบวิจัยกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู ได้แก่ 1) เกิดความร่วมมือนอกใจกันทำงานอย่างสมานฉันท์เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ 2) สร้างศรัทธา จงรักภักดีมีความซื่อสัตย์ต่อหมู่คณะและองค์การ 3) เกื้อหนุนให้ระเบียบข้อบังคับขององค์การเกิดผลในการควบคุมความประพฤติโดยที่คนปฏิบัติตนอยู่ในกรอบระเบียบวินัยและมีศีลธรรมอันดี 4) สร้างความสามัคคีธรรมขึ้นในหมู่คณะและก่อให้เกิดพลังร่วม อันสามารถจะฝ่าฟันอุปสรรคทั้งหลายขององค์การได้ 5) เสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างบุคคลในองค์การกับนโยบายและวัตถุประสงค์ขององค์การ 6) จูงใจให้

เจ้าหน้าที่ในองค์กรมีเจตคติที่ดีต่อองค์กรและมีความคิดสร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร 7) ทำให้เกิดความเชื่อมั่น มั่นคงทางใจและศรัทธาในองค์กร

ชีวสาธน์ กิ่งแก้ว (2561, หน้า 8) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 องค์ประกอบขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู ได้แก่ 1) ความร่วมมือร่วมใจ 2) ความกระตือรือร้น 3) ความพึงพอใจ 4) ความเป็นระเบียบวินัย 5) ความเชื่อมั่น

รุ่งทิวา วิบูลพันธ์ (2562, หน้า 41) ได้ศึกษาศึกษาขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 องค์ประกอบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ได้แก่ ปัจจัยจูงใจ (Motivation Factors) 1) ความสำเร็จในชีวิต 2) การได้รับความยอมรับนับถือ 3) ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ 4) ความรับผิดชอบ 5) ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน 6) โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต ปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factors) 1) นโยบายและการบริหารงานองค์กร 2) วิธีการปกครองบังคับบัญชา 3) สภาพการทำงาน 4) ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา 5) ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน 6) ความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา 7) ความเป็นอยู่ส่วนตัว 8) เงินเดือน 9) ฐานะของอาชีพ

เบญจมาภรณ์ สอนวัฒนา (2562, หน้า 156) ได้ศึกษาภาวะผู้นำที่มีผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 องค์ประกอบขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู ได้แก่ 1) ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน 2) ด้านเงินเดือน ค่าจ้างหรือค่าตอบแทน 3) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน 4) ด้านโอกาสก้าวหน้า 5) ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ

ชนัญชิตา พัวพวง (2563, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการศึกษาขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการครูในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายวังหลวงหนองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองคาย เขต 2 องค์ประกอบขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู ได้แก่ 1) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน 2) ด้านความมั่นคงในการปฏิบัติงาน 3) ด้านโอกาสในด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน 4) ด้านความพึงพอใจในหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมาย 5) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชา 6) ด้านการปกครองบังคับบัญชา

ตาราง 2 (ต่อ)

นกรวิชาการ/นกรวิจัย	ชวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู										องค์ประกอบที่ศึกษา						
4.6 มั่นคงทางใจและศรัทธาในองค์กร	Davis (1964) ฮาโม ลีพร ทอจลินดา, 2545)	อรุณี เจริญดิตรกรรม(2550)	เบญจมาศ แดงเพ็ง (2554)	วรวรรณ เพิ่มทรัพย์(2558)	เนตรนภิส เลิศเดชาพนธ์(2558)	อุบลรัตน์ ชุณหพันธ์(2558)	นุสรินทร์ มะล(2558)	สุติพรธณ ดอนหวรรต(2559)	สมบูรณ์ นาควิชัย(2560)	ชีวาสน์ กิ่งแก้ว(2561)	รุ่งทิวา วิมลพันธ์(2562)	เบญจมาภรณ์ สอนวัฒนา(2562)	ชนันธิศา พัทพวง(2563)	กานกอร ทองเรือง (2563)	ความถี่	ร้อยละ	
4.7 ความเชื่อมั่น								*		*							
5. ทศนคติที่ดีในการทำงาน			✓						✓						2	14	
5.1 ทศนคติที่ดีในการทำงาน			*						*								
5.2 ทศนคติที่มีต่อการบังคับบัญชา			*														
5.3 เจตคติที่ดีต่อองค์กร									*								
6. ความรับผิดชอบ				✓	✓		✓				✓				4	28.5	
6.1 ความรับผิดชอบ					*						*						
6.2 ความรู้สึกรับผิดชอบ			*														
6.3 ความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น							*										
7. ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน				✓		✓	✓				✓				4	28.5	
7.1 ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน					*												
7.2 ความสำเร็จ							*										
7.3 ความสำเร็จในชีวิต										*							

ตาราง 2 (ต่อ)

นักวิชาการ/นักวิจัย	ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู																
	Davis (1964) อกใน สิริพร ทองจินดา, 2545)	อรุณี เจริญจิตรภรณ์(2550)	เบญจมาศ แดงเพ็ง (2554	วรพรรณ เพิ่มทรัพย์(2558)	เนตรนภัส เลิศเดชาภรณ์(2558)	อุบลรัตน์ ชุณหพันธ์(2558)	นุชวัน มะล(2558)	สิริพรรณ ดอนหัวรอ(2559)	สมบูรณ์ นาควิชัย(2560)	ชีวลักษณ์ กิ่งแก้ว(2561)	รุ่งติกา วิบุลพันธ์(2562)	เบญจมาภรณ์ สอนวัฒนา(2562)	ชนัญชิตา พ่วงง(2563)	กานกอร ทองเรือง (2563)	ความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่ศึกษา
7.4 ความรู้สึกประทับใจ				*													
ความสำเร็จ																	
8. ความสัมพันธ์ในหน่วยงาน				✓	✓	✓	✓				✓	✓	✓	✓	8	57	✓
8.1 ความสัมพันธ์ในหน่วยงาน				*		*							*				
8.2 ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา					*					*		*					
8.3 ความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา					*	*				*							
8.4 ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน					*	*				*	*	*					
8.5 การดูแลเอาใจใส่และการบังคับบัญชา					*	*											
9. สภาพแวดล้อมการทำงาน	✓			✓	✓	✓		✓		✓	✓			7	50	✓	
9.1 สภาพแวดล้อมการทำงาน	*					*				*	*						
9.2 ด้วงงาน					*	*											
9.3 งานที่ท้าทาย						*											
9.4 ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ										*	*						

ตาราง 2 (ต่อ)

นักวิชาการ/นักวิจัย	ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู																
	Davis (1964 อ้างใน สิริพร ทองจินดา, 2545)	อรุณี เจริญจิตรกรรม(2550)	เบญจมาศ แต่งเพ็ง (2554)	วราวรรณ เพิ่มทรัพย์(2558)	เนตรนภิส เลิศเดชาพันธ์(2558)	อุบลรัตน์ ชุมทรัพย์(2558)	นุรฮัน มะล(2558)	สุติพรธณ คอมนหวรรอ(2559)	สมบูรณ์ นาควิชัย(2560)	สิวลักษณ์ กิ่งแก้ว(2561)	รุ่งทิวา วิบูลพันธ์(2562)	เบญจมาภรณ์ สอนวัฒนา(2562)	ชนัญชิตา พ่วงง(2563)	กนกอร ทองเรือง (2563)	ความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่ศึกษา
11. การยอมรับ							✓	✓			✓				3	21.4	
11.1 ด้านความตระหนักและการยอมรับ								*									
11.2 การได้รับความยอมรับนับถือ											*						
11.3 การยกย่องในความสำเร็จ							*										
12. ความมีระเบียบวินัย									✓	✓					2	14.2	
12.1 ความมีระเบียบวินัย										*							
12.2 ระเบียบวินัยและมีศีลธรรมอันดี									*								
13. ความเป็นอยู่ส่วนตัว											✓				1	7	
14. สุขภาพของผู้ปฏิบัติงาน	✓														1	7	
15. ด้านครอบครัว													✓		1	7	
16. ฐานะของอาชีพ											✓				1	7	
17. การบังคับบัญชา							✓				✓	✓			3	21.4	
18. ด้านการบริหาร													✓		1	7	
รวม	9	7	8	12	15	12	17	9	12	10	19	7	10	8			

จากตาราง 2 ผลจากการสังเคราะห์องค์ประกอบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู พบว่า มีองค์ประกอบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู ทั้งหมด 18 ด้าน ซึ่งในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาองค์ประกอบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู ที่มีค่าความถี่ร้อยละ 50 ขึ้นไป เพื่อวิจัย ได้ทั้งหมด 5 ด้าน ดังนี้

- 1) ความมั่นคงในการปฏิบัติงาน
- 2) ความสัมพันธ์ในหน่วยงาน
- 3) ความพึงพอใจในการทำงาน
- 4) สภาพแวดล้อมการทำงาน
- 5) ความก้าวหน้าในการทำงาน

2.5.1 ความมั่นคงในการปฏิบัติงาน

ความมั่นคงในการปฏิบัติงาน ได้มีนักวิชาการและนักวิจัยให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้

วรวรรณ เพิ่มทรัพย์ (2558, หน้า 7) ได้กล่าวถึง ความหมาย ด้านความมั่นคงในการปฏิบัติงาน ไว้ว่า ความรู้สึกมั่นคงในการทำงานได้รับการคุ้มครองทางด้านร่างกาย มีความมั่นคงในการปฏิบัติงาน การได้รับรางวัลหรือการลงโทษอย่างมีระบบ และมีความเป็นธรรม

อุบลรัตน์ ชุณหพันธ์ (2558, หน้า 6) ได้กล่าวถึง ความหมาย ด้านความมั่นคงในการปฏิบัติงาน ไว้ว่า ความรู้สึกของบุคคลและองค์กรที่มีต่อความมั่นคงของอาชีพในการทำงาน

นุรฮัน มะลี (2558, หน้า 7) ได้กล่าวถึง ความหมาย ด้านความมั่นคงในการปฏิบัติงาน ไว้ว่า มีความมั่นคงต่อหน้าที่การงานเกี่ยวกับความก้าวหน้า การได้รับความเป็นธรรมและปกป้องคุ้มครองจากผู้บังคับบัญชา การมีสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นโดยไม่ก้าวท้าวสิทธิของบุคคลอื่น การได้รับหลักประกัน ในการทำงานอย่างเพียงพอ

สรุปได้ว่า ความมั่นคงในการปฏิบัติงาน หมายถึง ความรู้สึกที่เกิดความปลอดภัยในการทำงาน ทั้งทางด้านร่างกายและด้านจิตใจ มีผลตอบแทนอันเกิดจากการปฏิบัติงานที่ชัดเจนได้รับเป็นธรรมและปกป้องคุ้มครองจากผู้บังคับบัญชา มีโอกาสก้าวหน้าในการทำงาน มีหลักประกันในการทำงานอย่างเสรีภาพ

2.5.2 ความสัมพันธ์ในหน่วยงาน

ความสัมพันธ์ในหน่วยงาน ได้มีนักวิชาการและนักวิจัยให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้

อุบลรัตน์ ชุณหพันธ์ (2558, หน้า 6) ได้กล่าวถึง ความหมาย ด้านความสัมพันธ์ในหน่วยงาน ไว้ว่า การสื่อสารทั้งกิริยาหรือภาษาที่แสดงถึงความสัมพันธ์อันดีต่อกันความเข้าใจกันความร่วมมือในการปฏิบัติงานการให้คำปรึกษาจนเป็นที่รักใคร่ได้รับการยอมรับบรรยากาศความเป็นญาติมิตรและความสามัคคีและการร่วมมือกิจกรรมพบปะสังสรรค์กับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชาอย่างเป็นกันเองนอกเหนือจากเวลาปฏิบัติงาน

วรวรรณ เพิ่มทรัพย์ (2558, หน้า 7) ได้กล่าวถึง ความหมาย ด้านความสัมพันธ์ในหน่วยงาน ไว้ว่า การรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี ทั้งในระหว่างเพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา มีความรู้สึกอันเกิดจากการร่วมมือซึ่งกันและกัน มีความสามัคคีและแบ่งงานกันอย่างถูกต้องความจริงใจต่อกันมีการร่วมมือช่วยเหลือกันในกิจการต่าง ๆ รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันให้ความเห็นอกเห็นใจ ช่วยเหลือเพื่อนในยามทุกข์ยาก มีการติดต่อสัมพันธ์กัน และมีการแบ่งงานกันอย่างถูกต้อง ไม่ปฏิบัติงานซ้ำซ้อนจนเป็นเหตุให้เกิดความขัดแย้ง

รุ่งทิศา วิบูลพันธ์ (2562, หน้า 8) ได้กล่าวถึง ความหมาย ด้านความสัมพันธ์ในหน่วยงาน ไว้ว่า การทำงานข้าราชการครูร่วมกับเพื่อนร่วมงานและผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งการที่ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ข้าราชการครูปรึกษาหารือหรือเสนอความคิดเห็นตามความเหมาะสม อย่างเป็นกันเอง การที่ข้าราชการครูได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติงานจากเพื่อนร่วมงาน มีการติดต่อสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีกับเพื่อนร่วมงาน

สรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ในหน่วยงาน หมายถึง การทำงานของครูร่วมกับเพื่อนร่วมงานและผู้บริหารสถานศึกษา รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน ทั้งในระหว่างเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา มีความสามัคคีและแบ่งงานกันอย่างถูกต้อง มีความจริงใจต่อกันและกัน ให้ความเห็นอกเห็นใจ ช่วยเหลือเพื่อนในยามทุกข์ยาก มีการติดต่อสัมพันธ์กันไม่ปฏิบัติงานซ้ำซ้อนจนเป็นเหตุให้เกิดความขัดแย้งเป็นที่รักใคร่ได้รับการยอมรับบรรยากาศความเป็นญาติมิตร

2.5.3 ความพึงพอใจในการทำงาน

ความพึงพอใจในการทำงาน ได้มีนักวิชาการและนักวิจัยให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้

อรุณี เจริญจิตรกรรม (2550, หน้า 39) ได้กล่าวถึง ความหมาย ด้านความพึงพอใจในการทำงาน ไว้ว่า ลักษณะของงานที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจนั้นมีการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคคล ซึ่งเมื่อบุคคลเหล่านั้นเกิดความพึงพอใจในการทำงานแล้วยอมส่งผลต่อขวัญในการปฏิบัติงานของบุคคลเหล่านั้นด้วย ลักษณะของงานที่ปฏิบัติที่มีอิทธิพลต่อขวัญในการปฏิบัติงานของครู งานที่ครูได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติทั้งที่เป็นงานหลักคืองานสอน และงานอื่น ๆ ซึ่งเป็นงานสนับสนุนการสอนตามภารกิจของโรงเรียนที่ตรงตามความรู้ ความสามารถ ความถนัดเป้นงานที่น่าสนใจ สร้างสรรคและเป่นประโยชน์ ทาหาความสามารถและมีความก้าวหน้ามีความเหมาะสมระหว่างปริมาณและความรับผิดชอบ

วรวรรณ เพิ่มทรัพย์ (2558, หน้า 7) ได้กล่าวถึง ความหมาย ด้านความพึงพอใจในการทำงาน ไว้ว่า เจตคติที่ดีของบุคคลที่มีต่องานที่เขาปฏิบัติด้วยความรู้สึกรัก ชอบ ยินดี เต็มใจหรือความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเกิดจากการได้รับการตอบสนองของความต้องการ ทั้งทางด้านวัสดุและด้านจิตใจ ความรู้สึกภูมิใจที่เกิดขึ้นจากความสำเร็จของงานตลอดจนการยอมรับจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน

ชีวิสาธน์ กิ่งแก้ว (2561, หน้า 9) ได้กล่าวถึง ความหมาย ด้านความพึงพอใจในการทำงาน ไว้ว่า พฤติกรรมในการทำงานของครูที่แสดงออกถึงการตอบสนองความต้องการทั้งทางกาย จิตใจ จนทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดทัศนคติทางบวกคือ มีความสุขในการทำงาน ตั้งอก ตั้งใจทำงานไม่ละทิ้งงานในหน้าที่ รักในอาชีพและงานที่ทำ ผลงานมีคุณภาพ ครร้ทธาต่อสถานศึกษา ผู้บริหารเพื่อนร่วมงาน

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจในการทำงาน หมายถึง พฤติกรรมในการแสดงออกต่อทำงานของครูที่ตอบสนองความต้องการด้านจิตใจ ด้วยความรู้สึกชอบ ยินดี เต็มใจ ทั้งทางด้านวัสดุ ทัศนคติที่ดีของบุคคลที่มีต่องาน ตั้งใจทำงานไม่ละทิ้งงาน รักและมีความสุขในหน้าที่การงาน ความรู้สึกภูมิใจที่เกิดขึ้นจากความสำเร็จของงานตลอดจนการยอมรับจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน

2.5.4 ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน

ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน ได้มีนักวิชาการและนักวิจัยให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้

อุบลรัตน์ ชุณหพันธ์ (2558, หน้า 6) ได้กล่าวถึง ความหมาย ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน ไว้ว่า ปริมาณงานที่ได้รับมอบหมายและสภาพแวดล้อมที่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยเหมาะสมสะดวก และมีบรรยากาศที่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน ได้แก่ สถานที่ทำงานห้องเรียนอาคารเรียนสื่อการเรียนการสอนห้องประกอบการอุปกรณ์หรือเครื่องมือต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาพันธมิตรเครือข่ายให้ความร่วมมือและสนับสนุนในการปฏิบัติงาน

นุรฮัน มะลี (2558, หน้า 6) ได้กล่าวถึง ความหมาย ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน ไว้ว่า สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ไปในการปฏิบัติงานด้าน อาคารสถานที่ ห้องทำงาน ห้องบริการต่าง ๆ มีความสะดวกสบาย ปริมาณงานมีความสอดคล้องกับจำนวนชั่วโมงการทำงานและจำนวนครุมีเพียงพอแก่การปฏิบัติงาน

รุ่งทิภา วิบูลพันธ์ (2562, หน้า 8) ได้กล่าวถึง ความหมาย ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน ไว้ว่า สภาพทางกายภาพของสถานศึกษางาน เช่น แสง เสียง อากาศ ใช้อำนวยต่อการปฏิบัติงาน และสิ่งแวดลอมอื่น ๆ เช่น อุปกรณ์การทำงาน หรือเครื่องมือต่าง ๆ เหมาะสม และเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน รวมทั้งลักษณะงานและปริมาณงานที่ได้รับมีความเหมาะสม

สรุปได้ว่า ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน หมายถึง สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ไปในการปฏิบัติงาน มีบรรยากาศที่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน ได้แก่ สถานที่ทำงาน ห้องเรียนอาคารเรียนสื่อการเรียนการสอน ห้องประกอบการ อุปกรณ์หรือเครื่องมือต่าง ๆ ที่เหมาะสม และเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน รวมทั้งลักษณะงานและปริมาณงานที่ได้รับ ความสอดคล้องกับจำนวนชั่วโมงการทำงานและจำนวนครุมีเพียงพอแก่การปฏิบัติงาน

2.5.5 ความก้าวหน้าในการทำงาน

ความก้าวหน้าในการทำงาน ได้มีนักวิชาการและนักวิจัยให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้

Davis (1964 หน้า 15 อ้างใน สิทธิพร ทองจินดา, 2545 หน้า 8) ได้กล่าวถึง ความก้าวหน้าในการทำงาน ไว้ว่า บำเหน็จรางวัล การเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง แก่ผู้ปฏิบัติงานดีเยี่ยมเป็นแรงจูงใจให้ผู้บังคับบัญชามีความขยันขันแข็งในการทำงาน มั่นใจและขวัญกำลังใจดี

อุบลรัตน์ ชุณหพันธ์ (2558, หน้า 6) ได้กล่าวถึง ความหมาย ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน ไว้ว่า การได้รับความยุติธรรมเกี่ยวกับความดีความชอบ การเลื่อนขั้นการเลื่อนตำแหน่งการศึกษาต่อการอบรมศึกษาดูงานหรือกิจกรรมที่บุคคลสามารถได้รับความก้าวหน้าในตำแหน่งและวิชาชีพ

รุ่งทิศา วิบูลพันธ์ (2562, หน้า 8) ได้กล่าวถึง ความหมาย ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน ไว้ว่า โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าจากตำแหน่งหน้าที่ การงานที่ปฏิบัติอยู่ รวมทั้งโอกาสที่จะได้รับการส่งเสริมให้ไปศึกษาต่อ ดูงาน หรือเข้ารับการอบรมสัมมนา เพื่อเพิ่มความรู้และทักษะวิชาชีพ

สรุปได้ว่า ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน หมายถึง โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าจากตำแหน่งหน้าที่การงานที่ปฏิบัติอยู่ ได้รับความยุติธรรมเกี่ยวกับความดีความชอบ การเลื่อนขั้นการเลื่อนตำแหน่ง รวมถึงการศึกษาต่อการอบรมศึกษาดูงานหรือกิจกรรมที่บุคคลสามารถได้รับความก้าวหน้าในตำแหน่งและวิชาชีพ

3. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ดังนี้

ศาสตรา ปิ่นเพชร (2554, หน้า 34) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียนกลุ่มอำเภอหนองสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 3 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจทั้ง 10 ด้าน อยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับปัจจัยจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่าเฉลี่ยต่ำ ดังนี้ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านลักษณะงานที่ทำ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในโรงเรียน ด้านการปกครองของผู้บังคับบัญชา ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ด้านนโยบายและการบริหาร ด้านการยอมรับนับถือ และด้านเงินเดือน

พิมพ์ชนก ตันตะเทมีย (2560, หน้า) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ คุณธรรมจริยธรรมในการบริหาร ความเชื่อมั่นในตนเอง ภาวะผู้นำ ความฉลาดการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ ความอดทนสูง มนุษยสัมพันธ์และการทำงานร่วมกับผู้อื่นและการตัดสินใจ ตามลำดับ สมรรถนะการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การพัฒนาผู้เรียน การจัดการชั้นเรียน ภาวะผู้นำครู การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ และการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ตามลำดับ

ชีวิสาธน์ กิ่งแก้ว (2561, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถ ด้านวิสัยทัศน์ และด้านบุคลิกภาพ ตามลำดับ ขวัญในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมากที่สุดคือ ด้านความมีระเบียบวินัย ส่วนด้านอื่นมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความเชื่อมั่น ด้านความกระตือรือร้น ด้านความพึงพอใจ และด้านความร่วมมือร่วมใจ ตามลำดับ

ชนานุช กิจบรรทัด (2561, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับด้านที่ค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความเป็นผู้นำตามลำดับ

เบญจมาภรณ์ สอนวัฒนา (2562, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำที่มีผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงรองลงมา คือ ภาวะผู้นำแบบวิถีทาง-เป้าหมาย และภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การสร้างแรงบันดาลใจ การมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ และการกระตุ้นทางปัญญา ตามลำดับ ภาวะผู้นำแบบวิถีทาง-เป้าหมาย พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ภาวะผู้นำแบบวิถีทาง-เป้าหมาย โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การสนับสนุน การให้มีส่วนร่วม และการมุ่งความสำเร็จของงาน ตามลำดับ ยกเว้น การสั่งการ อยู่ในระดับปานกลาง ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การให้รางวัล ตามสถานการณ์ การบริหารแบบวางเฉยเชิงรุก ยกเว้น การบริหารแบบวางเฉยเชิงรับ และการบริหารแบบตามสบาย อยู่ในระดับปานกลาง ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ ด้านโอกาสก้าวหน้า และด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านเงินเดือน ค่าจ้าง หรือผลตอบแทน

ปิย สุทธิสุสติ (2564, หน้า 347) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนกลุ่มเขื่อนบางลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ย

จากมากที่สุดไปน้อยสุดได้ คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านทักษะวิชาชีพ ด้านภาวะผู้นำ และ ด้านความรู้ความสามารถทางการบริหาร ตามลำดับ

สรุปจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูโดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถ ด้านวิสัยทัศน์ และด้านบุคลิกภาพ

4. แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ดังนี้

สุมนา อุดม (2558, หน้า 147) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ในด้านคุณธรรม จริยธรรม เพราะมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า ค่าเฉลี่ยรวมในทุกด้าน โดยแยกย่อยออกมาเป็น 10 ข้อ คือทำแผนพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ศึกษาเอกสารคู่มือการปฏิบัติงาน เข้าร่วมพิธีการต่าง ๆ ในสังคม การศึกษาดูงาน การศึกษาต่อ การเข้ารับการศึกษา การเข้าร่วมประชุมสัมมนาวิชาการ ศึกษาบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาบทบาทของสถานศึกษาในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ทำโครงการผู้บริหารดีเด่น ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูคิดว่าในด้านคุณธรรม จริยธรรมเป็นปัจจัยพื้นฐานของผู้บริหารอยู่แล้ว ถูกปลูกฝังมาตั้งแต่เกิด จึงทำให้ค่าเฉลี่ยในข้อนี้ต่ำลง และไปเน้นไปในด้านบุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถ มนุษยสัมพันธ์ และความเป็นผู้นำมากกว่า

ภัทรภา วงศ์พันธ์ (2560, หน้า 188-190) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 2 พบว่า แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา

เขต 2 มีจำนวน 3 ด้าน ที่ต้องได้รับการพัฒนา ประกอบด้วย การเป็นผู้นำด้านการจัดระบบการเป็นผู้นำด้านวิชาการ และการเป็นผู้นำสังคมและชุมชน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับแนวทางการพัฒนาทุกข้อ ดังนี้

4.1 การเป็นผู้นำด้านการจัดระบบ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาศึกษาวิเคราะห์ ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องของทุกฝ่ายถือทราบและปฏิบัติเป็นแนวเดียวกันผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำรายละเอียดและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสถานศึกษา เพื่อให้ครูผู้สอนรับทราบและถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกันผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศติดตาม วัดและประเมินผลการดำเนินงานของครูผู้สอนผู้บริหารสถานศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนผู้บริหารสถานศึกษาสร้างสิ่งแวดล้อม บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของครูผู้สอนผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความมั่นใจว่าบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนมีความปลอดภัย ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการอยู่เสมอ ผู้บริหารสถานศึกษาเขาใจชอบขยายโครงสร้างทางการศึกษาแล้วนำมาถ่ายทอดแก่ครูผู้สอนได้

4.2 การเป็นผู้นำด้านวิชาการ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ครูร่วมกันปรับปรุงการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ผู้บริหารสถานศึกษา จัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผลิตพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำแผนอัตรากำลังบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องต่อความต้องการของสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ตามความรู้ความสามารถผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและให้รางวัลสำหรับครูที่ปฏิบัติหน้าที่ได้ดีผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองโดยการเข้ารับอบรมและการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไป

4.3 การเป็นผู้นำสังคมและชุมชน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นประสานงานระหว่างโรงเรียน ชุมชน วัด ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเชื่อมั่นและให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานในการปฏิบัติงานให้สำเร็จผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษา อบรม มีการ

แสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร รู้จักเลือกสรรภูมิปัญญา และวิทยาการต่าง ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาศึกษา สำนวณความต้องการสนับสนุนงานวิชาการของชุมชนผู้บริหารสถานศึกษามีความคล่องแคล่วในการบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการ รวมทั้งมีวิธีการสนับสนุนให้มีการเปลี่ยนแปลงประสบการณ์ระหว่างชุมชน

วสันต์ บัวชุม (2561, หน้า 191) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา มีจำนวน 4 ด้าน ที่ต้องได้รับการพัฒนา ประกอบด้วยคุณลักษณะด้านการมีวิสัยทัศน์ คุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ คุณลักษณะด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี และคุณลักษณะด้านการเป็นนักริเริ่มสร้างสรรค์ สรุปจากคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

4.1 คุณลักษณะด้านการมีวิสัยทัศน์

4.1.1 ผู้บริหารควรพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถในการวางแผนการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายและนโยบายในการจัดการศึกษา

4.1.2 ผู้บริหารควรนำวิสัยทัศน์มากำหนดกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดการพัฒนาและประสิทธิผลโรงเรียน

4.1.3 ผู้บริหารควรศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศด้านการมีวิสัยทัศน์

4.1.4 ผู้บริหารควรพัฒนาตนเองเพื่อเรียนรู้วิธีการและแนวทางในการแก้ไขปัญหาในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา

4.1.5 ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนนโยบาย และเป้าหมายในการปฏิบัติงาน

4.1.6 ผู้บริหารควรติดตามการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา เพื่อนำมาวางแผนพัฒนาโรงเรียนให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงในยุคศตวรรษที่ 21

4.2. คุณลักษณะด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ

4.2.1 ผู้บริหารต้องมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการสอน หลักสูตร การวัดและประเมินผล การบริหารจัดการ และสามารถให้คำแนะนำที่ดีแก่ครูในการปฏิบัติงานเพื่อให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

4.2.2 ผู้บริหารควรแสวงหาและนำแนวคิดใหม่ ๆ ไปสู่การปฏิบัติเพื่อ
ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

4.2.3 ผู้บริหารควรเป็นผู้ส่งเสริมการจัดหาสื่อนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้
ในการจัดการเรียนการสอนและแก้ปัญหาการเรียนการสอนและการบริหารสถานศึกษา

4.2.4 ผู้บริหารควรพัฒนาตนเองด้วยการเข้ารับการอบรม สัมมนา
ค้นหาความรู้ด้วยตนเองอยู่เสมอ และการศึกษาดูงานในสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศ
ทางด้านวิชาการ

4.2.5 ผู้บริหารควรมีการมีการนิเทศ ติดตาม การปฏิบัติงาน และการ
สอนของครูอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ครูเกิดการพัฒนาตนเองจากคำแนะนำของผู้บริหาร

4.3. คุณลักษณะด้านการสื่อสารและเทคโนโลยี

4.3.1 ผู้บริหารควรเป็นคนที่มีความรู้ความสามารถในการสื่อสาร
ภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาตนเองและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูและนักเรียนในโรงเรียน

4.3.2 ควรมีการจัดทำคู่มือในการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารเพื่อ
พัฒนาการบริหารจัดการให้มีความสะดวก รวดเร็วและลดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน

4.3.3 ผู้บริหารควรกระตุ้นและส่งเสริมครูในการใช้เทคโนโลยีในการ
สื่อสาร และใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและ
ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

4.3.4 ผู้บริหารควรมีทักษะการสื่อสารที่ดี สามารถโน้มน้าวใจ
บุคลากร และมีวาทศิลป์ในการให้คำแนะนำและตักเตือนบุคลากรในโรงเรียน

4.3.5 ผู้บริหารควรสรรหาเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ใน
การบริหารสถานศึกษา โดยเลือกใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสถานศึกษา

4.4. คุณลักษณะด้านการเป็นนักริเริ่มสร้างสรรค์

4.4.1 ผู้บริหารควรมีแนวคิดและเทคนิคใหม่ ๆ ในการปรับปรุงและ
พัฒนางานในความรับผิดชอบให้เกิดการพัฒนาและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม

4.4.2 ผู้บริหารควรกระตุ้นและส่งเสริมให้ครูริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ
เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาคุณภาพนักเรียน

4.4.3 ควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการเป็นนักริเริ่ม
สร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

4.4.4 ผู้บริหารควรรีเริ่มแนวทางในการบริหารที่ท้าทายต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก

4.4.5 ผู้บริหารมีความสามารถในการคิดนอกกรอบ การคิดสร้างสรรค์ และคิดค้นนวัตกรรมใหม่ เพื่อการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน ที่มีคุณภาพ

เลิศณรงค์ นามวงศ์ชัย (2562, หน้า 89) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการเป็นผู้นำวิชาการของผู้บริหารมืออาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการเป็นผู้นำวิชาการของผู้บริหารมืออาชีพในโรงเรียน มีจำนวน 3 ด้าน ที่ต้องได้รับการพัฒนา ประกอบด้วย ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ การเป็นผู้นำการบริหารจัดการ และการเป็นผู้นำการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร สรุปจากคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

4.1 ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ

4.1.1 อบรม ศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อนำมาพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่นได้

4.1.2 อบรมแสวงหาความรู้และความเข้าใจด้านการนิเทศติดตามและประเมินผลเพื่อนิเทศติดตามการปฏิบัติงานของครูอย่างสม่ำเสมอ

4.1.3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้มีการคิดค้นและผลิตสื่อการเรียนการสอนและนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้นักเรียน

4.1.4 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้มีการศึกษาค้นคว้าเทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ มาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องและวัดผลตามสภาพจริงให้สอดคล้องกับผู้เรียน

4.1.5 อบรมศึกษาค้นคว้าแสวงหาความรู้ในการวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมและแนะนำให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและด้านอื่น ๆ ที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ ดังนี้

4.1.5.1 สนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยีด้าน ICT มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

4.1.5.2 ส่งเสริมและกระตุ้นให้ครูผู้สอนเกิดความกระตือรือร้นในการจัดการเรียนการสอน

4.1.5.3 สนับสนุนสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้เกิดขึ้นกับครูผู้สอน

4.2 ด้านการบริหารจัดการ

4.2.1 ฝึกประสานความสัมพันธ์กับบุคลากรและให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผน และตัดสินใจในการทำงานอย่างเต็มศักยภาพ

4.2.2 ปฏิบัติตัวให้มีความยุติธรรมมีความเป็นกลางในการตัดสินปัญหาความขัดแย้งในโรงเรียน

4.2.3 พยายามบริหารทรัพยากรทางการศึกษาที่มี อย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัด คุ่มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนและบุคลากร

4.2.4 จัดหาเทคโนโลยีมาใช้ในการปรับปรุงองค์กรและปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานของบุคลากรจากรูปแบบเดิมให้เกิดประสิทธิภาพและอื่น ๆ ที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ ดังนี้ มีความซื่อสัตย์ สุจริต และโปร่งใสในการทำงานพร้อมให้การตรวจสอบ

4.3 ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร

4.3.1 ศึกษาข้อมูลข่าวสารสารสนเทศใหม่ ๆ มาใช้ในการพัฒนางาน และนำข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่มีประโยชน์มาถ่ายทอดให้บุคลากรอยู่เสมอ

4.3.2 จัดหาเครื่องมือ สื่อต่าง ๆ ที่ทันสมัยมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ

4.3.3 อบรม สัมมนา ศึกษาดูงานเพื่อเสริมสร้างความรู้ในการบริหารและพัฒนาตนเองด้านการศึกษาจากหน่วยงานต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

4.3.4 แสวงหาความรู้และฝึกฝนเทคนิคการบริหารจัดการแนวใหม่มาปรับปรุงและพัฒนาการบริหารอยู่เสมอ

4.3.5 ฝึกฝนการประสานงานกับชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความร่วมมือในการทำงาน และด้านอื่น ๆ ที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะคือ ฝึกฝนตัวเองให้เป็นคนใจกว้าง สนใจและยอมรับความคิดเห็นต่างของคนอื่น

ธวัชชัย ทัพคำภา (2563, หน้า 93) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร พบว่า แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร ดังนี้

4.1 ด้านวิสัยทัศน์ ผู้บริหารควรเป็นผู้ที่มองกว้างไกลและพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดการพัฒนาในสถานศึกษา ผู้บริหารควรเป็นผู้ที่สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันเพื่อวางแผนอนาคตได้ และผู้บริหารควรเป็นผู้ที่มีความสามารถวางแผน คาดการณ์ และวินิจฉัย ภาพในอนาคตของสถานศึกษาได้

4.2 ด้านบุคลิกภาพ ผู้บริหารควรเป็นผู้ที่มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ ผู้บริหารควรเป็นผู้ที่มีการแต่งกายสะอาด เรียบร้อย สุภาพ เหมาะสมและผู้บริหารควรเป็นผู้ที่มั่นคงทางอารมณ์ เชื้อมั่นในตนเอง

4.3 ด้านบริหารจัดการ ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการ กำหนดนโยบาย เป้าหมายและวิธีการปฏิบัติงาน ผู้บริหารควรให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผน และตัดสินใจใน และผู้บริหารควรมีความสามารถบริหารจัดการทรัพยากร ในการบริหารอย่างประหยัด คุ่มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

สรุปจากการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมีแนวทางที่หลากหลาย ผู้วิจัยจึงได้เสนอแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน เพื่อยกระดับการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ผู้วิจัยได้นำเสนอถึงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ตอนที่ 2 ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ประกอบด้วย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 2.1 ลักษณะของเครื่องมือ
 - 2.2 การสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 3 ศึกษาแนวทางพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาบริหารที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

**ตอนที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร
เขต 3**

การดำเนินงานในขณะนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยทำการ
สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

1.2 สร้างกรอบแนวคิดที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยทั้งใน
และต่างประเทศเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

1.3 ร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและให้
ข้อเสนอแนะ

1.4 นำแบบสอบถามที่แก้ไขและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อยืนยันคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ
ผู้บริหารสถานศึกษา

1.4.1 ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง
ประกอบด้วยผู้ที่มีความรู้ความสามารถคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร
สถานศึกษาโดยผู้วิจัยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้ (ภาคผนวก ก)

1.4.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับ
ปริญญาโททางการบริหารการศึกษา และมีประสบการณ์ด้านการบริหารไม่ต่ำกว่า 10 ปี
จำนวน 3 คน

1.4.1.2 ครู มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางการศึกษา
มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ หรือมีประสบการณ์ด้านการสอนไม่ต่ำกว่า 10 ปี
จำนวน 2 คน

ตอนที่ 2 ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2564 จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 179 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,714 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 1,893 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3, 2564)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 320 คน ซึ่งเป็นเกณฑ์ต่ำ แต่การวิจัยครั้งนี้ ใช้กลุ่มตัวอย่าง 325 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (วาโร เพ็งสวัสดิ์, 2551, หน้า 191) การได้มาของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Samplings)

วิธีการวิจัยได้มาของกลุ่มตัวอย่าง มีขั้นตอน ดังนี้

1.2.1 ผู้วิจัยใช้อำเภอในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ได้แก่ อำเภอบ้านม่วง อำเภอวานรนิวาส อำเภออากาศอำนวย อำเภอคำตากล้า

1.2.2 ผู้วิจัยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย โดยการจับสลาก ใช้เกณฑ์ร้อยละ 60 ของโรงเรียนทั้งหมด ได้โรงเรียนในอำเภอบ้านม่วง จำนวน 26 โรงเรียน โรงเรียนในอำเภอวานรนิวาส จำนวน 47 โรงเรียน โรงเรียนในอำเภออากาศอำนวย 24 โรงเรียน โรงเรียนในอำเภอคำตากล้า 12 โรงเรียน รวมทั้งหมด 109 โรงเรียน

1.2.3 ผู้วิจัยศึกษาทุกโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่างในข้อ 1.2.2 โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง(Purposive Sampling) ซึ่งจะได้ผู้บริหาร จำนวน 109 คน

1.2.4 ผู้วิจัยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Aampling) โดยการจับสลาก ตามโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในข้อ 1.2.2 โดยกำหนดจำนวนครูผู้สอนใช้เกณฑ์ร้อยละ 17.5 ของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจะได้จำนวนครูผู้สอนจำนวน 216 คน รวมกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 325 คน ดังรายละเอียดในตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอำเภอ

ที่	อำเภอ/โรงเรียน	ประชากร		รวม	กลุ่มตัวอย่าง		รวม
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	
	อำเภอบ้านม่วง	26	298	324	26	54	80
1	โรงเรียนบ่อแก้วดงมะไฟ มิตรภาพที่ 81 (พระเทพญาณ วิศิษฎ์ "ชัยทวี"อุปถัมภ์)	1	14	15	1	2	3
2	โรงเรียนบ้านหวานสหวิทยา	1	17	18	1	3	4
3	โรงเรียนบ้านสรศรี	1	4	5	1	1	2
4	โรงเรียนบ้านโนนสะอาดนา เหมือด	1	14	15	1	2	3
5	โรงเรียนบ้านสามแยก พิทักษ์	1	6	7	1	1	2
6	โรงเรียนบ้านดงหม้อทอง	1	26	27	1	5	6
7	โรงเรียนบ้านดงห้วยเป็ล้อย	1	15	16	1	3	4
8	โรงเรียนชาวสง่าเจริญวิทย์	1	17	18	1	3	4
9	โรงเรียนนาข่าวิทยา	1	3	4	1	1	2
10	โรงเรียนบ้านหนองลาด	1	14	15	1	2	3
11	โรงเรียนบ้านชีเหล็กเหล่าสมบูรณ์	1	15	16	1	3	4
12	โรงเรียนบ้านโพธิ์ชัย	1	10	11	1	1	2
13	โรงเรียนบ้านห้วยทราย	1	13	14	1	2	3
14	โรงเรียนบ้านคำลอดพื้น	1	17	18	1	3	4
15	โรงเรียนบ้านโนนแสง	1	3	4	1	1	2
16	โรงเรียนชุมชนบ้านห้วยหลวง	1	14	15	1	2	3
17	โรงเรียนบ้านเหล่าผักไล่	1	14	15	1	2	3

ตาราง 3 (ต่อ)

ที่	อำเภอ/โรงเรียน	ประชากร		รวม	กลุ่มตัวอย่าง		รวม
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	
18	โรงเรียนบ้านจาร	1	5	6	1	1	2
19	โรงเรียนอนุบาลบ้านม่วง	1	38	39	1	7	8
20	โรงเรียนประชานาดอกไม้	1	5	6	1	1	2
21	โรงเรียนชุมชนบ้านมาย	1	15	16	1	3	4
22	โรงเรียนบ้านหนองบ่อโนนสว่าง	1	7	8	1	1	2
23	โรงเรียนบ้านดอนแดงคำอ้อ	1	4	5	1	1	2
24	โรงเรียนบ้านท่าช้างเจริญไพศาล	1	3	4	1	1	2
25	โรงเรียนบ้านน้ำจั้น	1	2	3	1	1	2
26	โรงเรียนบ้านโนนไทย	1	3	4	1	1	2
อำเภอวานรนิวาส		26	556	603	26	92	139
1	โรงเรียนอนุบาลวานรนิวาส (ราษฎร์บำรุง)	1	61	62	1	12	13
2	โรงเรียนบ้านวังบง	1	18	19	1	3	4
3	โรงเรียนบ้านสุวรรณคีรี	1	15	16	1	3	4
4	โรงเรียนบ้านคอนศรีปะสะแบง	1	4	5	1	1	2
5	โรงเรียนบ้านนาโพธิ์	1	4	5	1	1	2
6	โรงเรียนบ้านหินเหิบ	1	9	10	1	1	2
7	โรงเรียนบ้านห้วยโงกอนสวรรค์	1	6	7	1	1	2
8	โรงเรียนบ้านหนองขุนน้ำคำ	1	3	4	1	1	2
9	โรงเรียนบ้านหนองม่วง	1	15	16	1	3	4
10	โรงเรียนบ้านเดื่อศรีคันไชย	1	11	12	1	2	3
11	โรงเรียนบ้านยางคำ	1	11	12	1	2	3
12	โรงเรียนชุมชนบ้านโพธิ์ตาก	1	13	14	1	2	3
13	โรงเรียนชุมชนหัวสูงสวรรค์	1	14	15	1	2	3
14	โรงเรียนบ้านแก้ง	1	13	14	1	2	3
15	โรงเรียนบ้านศรีวิชัย	1	15	16	1	3	4

ตาราง 3 (ต่อ)

ที่	อำเภอ/โรงเรียน	ประชากร		รวม	กลุ่มตัวอย่าง		รวม
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	
16	โรงเรียนบ้านทุ่งโพธิ์	1	15	16	1	3	4
17	โรงเรียนบ้านนาจารย์	1	14	15	1	2	3
18	โรงเรียนบ้านตาตโตน	1	13	14	1	2	3
19	โรงเรียนบ้านกุดเรือคำ	1	26	27	1	5	6
20	โรงเรียนบ้านจำปาตง	1	7	8	1	1	2
21	โรงเรียนบ้านอินทร์แปลง	1	14	15	1	2	3
22	โรงเรียนบ้านห้วยน้ำเที่ยง	1	9	10	1	1	2
23	โรงเรียนบ้านนาซอ	1	13	14	1	2	3
24	โรงเรียนบ้านหนองนาหารสมสนุกวิทยา	1	12	13	1	2	3
25	โรงเรียนบ้านกุดเรือ	1	8	9	1	1	2
26	โรงเรียนบ้านหนองแวง	1	10	11	1	1	2
27	โรงเรียนบ้านห้วยหินลาด	1	17	18	1	3	4
28	โรงเรียนบ้านห้วยหิน	1	16	17	1	3	4
29	โรงเรียนบ้านโนนทับช้าง	1	8	9	1	1	2
30	โรงเรียนบ้านวังเยี่ยม	1	14	15	1	2	3
31	โรงเรียนบ้านโพนสว่าง	1	8	9	1	1	2
32	โรงเรียนบ้านโนนเจริญศิลป์	1	6	7	1	1	2
33	โรงเรียนบ้านธาตุतालเดี่ยว	1	8	9	1	1	2
34	โรงเรียนบ้านนาอวนน้อย	1	13	14	1	2	3
35	โรงเรียนท่าศรีไคลวิทยาคม	1	14	15	1	2	3
36	โรงเรียนบ้านวังหว้า	1	9	10	1	1	2
37	โรงเรียนบ้านขัวก่าย	1	13	14	1	2	3
38	โรงเรียนบ้านสงเปือย	1	12	13	1	2	3
39	โรงเรียนบ้านโคกถาวร	1	5	6	1	1	2
40	โรงเรียนบ้านหนองสนม	1	5	6	1	1	2

ตาราง 3 (ต่อ)

ที่	อำเภอ/โรงเรียน	ประชากร		รวม	กลุ่มตัวอย่าง		รวม
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	
41	โรงเรียนบ้านโพนแพง	1	9	10	1	1	2
42	โรงเรียนบ้านโนนชนะสังคม	1	4	5	1	1	2
43	โรงเรียนบ้านนาคอย	1	4	5	1	1	2
44	โรงเรียนบ้านก้อ	1	7	8	1	1	2
45	โรงเรียนบ้านปะนงทา	1	9	10	1	1	2
46	โรงเรียนบ้านหนองปลาหมัดบัว งาม	1	14	15	1	2	3
47	โรงเรียนบ้านโคกแสง	1	8	9	1	1	2
อำเภออากาศอำนวย		24	294	318	24	49	73
1	โรงเรียนบ้านอากาศ	1	65	66	1	12	13
2	โรงเรียนบ้านนาเมือง	1	13	14	1	2	3
3	โรงเรียนบ้านดอนแดงเม่นใหญ่	1	13	14	1	2	3
4	โรงเรียนบ้านนายอ	1	4	5	1	1	2
5	โรงเรียนชุมชนบ้านกลางนาโน	1	18	19	1	3	4
6	โรงเรียนบ้านคึม	1	9	10	1	1	2
7	โรงเรียนบ้านเชื่อม	1	15	16	1	3	4
8	โรงเรียนบ้านแพงใหญ่	1	9	10	1	1	2
9	โรงเรียนบ้านวาใหญ่	1	12	13	1	2	3
10	โรงเรียนบ้านวาน้อย	1	5	6	1	1	2
11	โรงเรียนบ้านโนนสวรรค์	1	15	16	1	3	4
12	โรงเรียนบ้านโคกไม้ล้ม	1	4	5	1	1	2
13	โรงเรียนบ้านข้าวแปง	1	9	10	1	1	2
14	โรงเรียนชุมชนบ้านโพนงาม	1	14	15	1	2	3
15	โรงเรียนบ้านท่าแรดงปลาปาก	1	3	4	1	1	2
16	โรงเรียนบ้านดงเสียว	1	14	15	1	2	3
17	โรงเรียนบ้านดงสาร	1	13	14	1	2	3

ตาราง 3 (ต่อ)

	อำเภอ/โรงเรียน	ประชากร		รวม	กลุ่มตัวอย่าง		รวม
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	
18	โรงเรียนบ้านถ้ำเต่า	1	10	11	1	1	2
19	โรงเรียนบ้านหนองสามขา	1	3	4	1	1	2
20	โรงเรียนบ้านเม่นน้อย	1	2	3	1	1	2
21	โรงเรียนบ้านปะยาว	1	8	9	1	1	2
22	โรงเรียนบ้านนาดอกไม้	1	14	15	1	2	3
23	โรงเรียนบ้านนาฮี	1	8	9	1	1	2
24	โรงเรียนบ้านนากระทาด	1	14	15	1	2	3
อำเภอคำตากล้า		12	131	143	12	21	33
1	โรงเรียนอนุบาลคำตากล้า	1	10	11	1	1	2
2	โรงเรียนบ้านหนองพอกน้อย	1	9	10	1	1	2
3	โรงเรียนบ้านนาแต่	1	9	10	1	1	2
4	โรงเรียนบ้านหนองแสงดงอีบาง	1	12	13	1	2	3
5	โรงเรียนเพ็ญพิทยาพัฒน์	1	16	17	1	3	4
6	โรงเรียนแพดพิทยารัตน์	1	9	10	1	1	2
7	โรงเรียนบ้านกุดจาน	1	11	12	1	2	3
8	โรงเรียนบ้านดงอีตอย	1	8	9	1	1	2
9	โรงเรียนบ้านหนองบัวลิม	1	15	16	1	3	4
10	โรงเรียนบ้านนาถอน	1	3	4	1	1	2
11	โรงเรียนชุมชนพอกใหญ่ไทยสมบูรณ์	1	17	18	1	3	4
12	โรงเรียนบ้านทางาม	1	12	13	1	2	3
รวมทั้งสิ้น		109	1,279	1,388	109	216	325

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จากการทบทวนเอกสาร

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ข้อคำถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำแนกตามองค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา 5 ด้าน ซึ่งจัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ประกอบด้วย ข้อคำถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำแนกตามองค์ประกอบขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน 5 ด้าน ซึ่งจัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ

โดยตอนที่ 2 และ 3 มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร และขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร และขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับมาก

3 คะแนน หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร และขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร และขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับน้อย

1 คะแนน หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร และขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2 การสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

การสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เพื่อนำมาวิเคราะห์และใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม

2. นำข้อมูลที่ได้จากศึกษาวิธีการสร้างและสร้างเครื่องมือจากทฤษฎีหลักการ แนวคิดและเอกสารที่เกี่ยวข้อง แล้วร่างเป็นข้อคำถามที่ครอบคลุมในเนื้อหาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน เมื่อร่างเสร็จและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เพื่อตรวจสอบ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยการตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขสำนวนภาษาที่ใช้ตลอดจนตรวจสอบเนื้อหาให้ครอบคลุม เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญ ให้ความคิดเห็นและให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

เสร็จแล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ

จุดประสงค์ (Index of Item Objective Congruence, ค่า IOC) ได้กำหนดคุณสมบัติ ของผู้เชี่ยวชาญ 5 คน (รายละเอียดในภาคผนวก ก) ดังนี้

3.1 อาจารย์ผู้สอน ทางการบริหารการศึกษา ที่มีตำแหน่งวิชาการ ตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก และมีประสบการณ์ ในด้านการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 5 ปีขึ้นไป จำนวน 2 คน

3.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทด้านการบริหารการศึกษา และมีประสบการณ์บริหาร ไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 2 คน

3.3 ครูผู้สอน ที่มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษมีคุณวุฒิระดับปริญญาโททางการศึกษา และมีประสบการณ์การสอน ไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 1 คน

4. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ IOC รายข้อ คัดข้อคำถามที่มีค่า ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตั้งแต่ 0.60-1.00 และได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามเกี่ยวกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ตั้งแต่ 0.60-1.00

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเสนออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ตรวจอีกครั้งหนึ่ง

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน

7. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าอำนาจ จำแนก โดยค่าอำนาจจำแนกคัดข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ได้ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตั้งแต่ 0.41-0.95 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.95 ได้ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามเกี่ยวกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ตั้งแต่ 0.34-0.91 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.90

8. ปรับปรุงและแก้ไขแบบสอบถามอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง

9. จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมมาดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยทำหนังสือเรียนผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เพื่อให้ออกหนังสือแจ้งขอความร่วมมือจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างให้ช่วยอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามด้วยตนเองสำหรับโรงเรียนที่สามารถดำเนินการได้ และส่งทางออนไลน์ พร้อมทั้งใส่ซองเปล่าติดแสตมป์ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์

3.3 ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำนวน 325 ฉบับ ได้ตรวจความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถามมีความสมบูรณ์ 325 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

4.1 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ซึ่งถามเกี่ยวกับสภาพของ ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการวิเคราะห์ความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentaga)

4.2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ซึ่งถามเกี่ยวกับคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.) โดยมีเกณฑ์แปลผลคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด (2556, หน้า 121)

4.51-5.00 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

1.51-2.50 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ตอนที่ 3 ซึ่งถามเกี่ยวกับขวัญและกำลังใจ ในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน โดยมีเกณฑ์แปลผลคะแนน (บุญชม ศรีสะอาด (2556, หน้า 121) ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูอยู่ใน ระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูอยู่ใน ระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูอยู่ใน ระดับปานกลาง

1.51–2.50 หมายถึง ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับน้อย

1.00–1.50 หมายถึง ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.4 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) แล้วนำค่าที่คำนวณได้มาทำการแปลผลในรูปความสัมพันธ์โดยมีหลักการ ดังนี้ (วาริ เฟิงส์วัสดี, 2551, หน้า 307)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

0.70–1.00 หมายถึง ตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง

0.41–0.70 หมายถึง ตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับปานกลาง

0.10–0.40 หมายถึง ตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับต่ำ

4.5 การศึกษาอำนาจพยากรณ์ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อหาค่าตัวแปรในองค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ตอนที่ 3 แนวทางคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

1. ผู้วิจัยนำผลการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เลือกด้านที่มีอำนาจพยากรณ์ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ซึ่งนำผลการวิจัยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มากำหนดเป็นแนวทางพัฒนาโดยทำร่างเป็นแบบสอบถาม

2. นำร่างแนวทางพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน พิจารณาเสนอแนะ จากนั้นจึงจะนำเสนอในรูปตารางแจกแจงความถี่ต่อไป

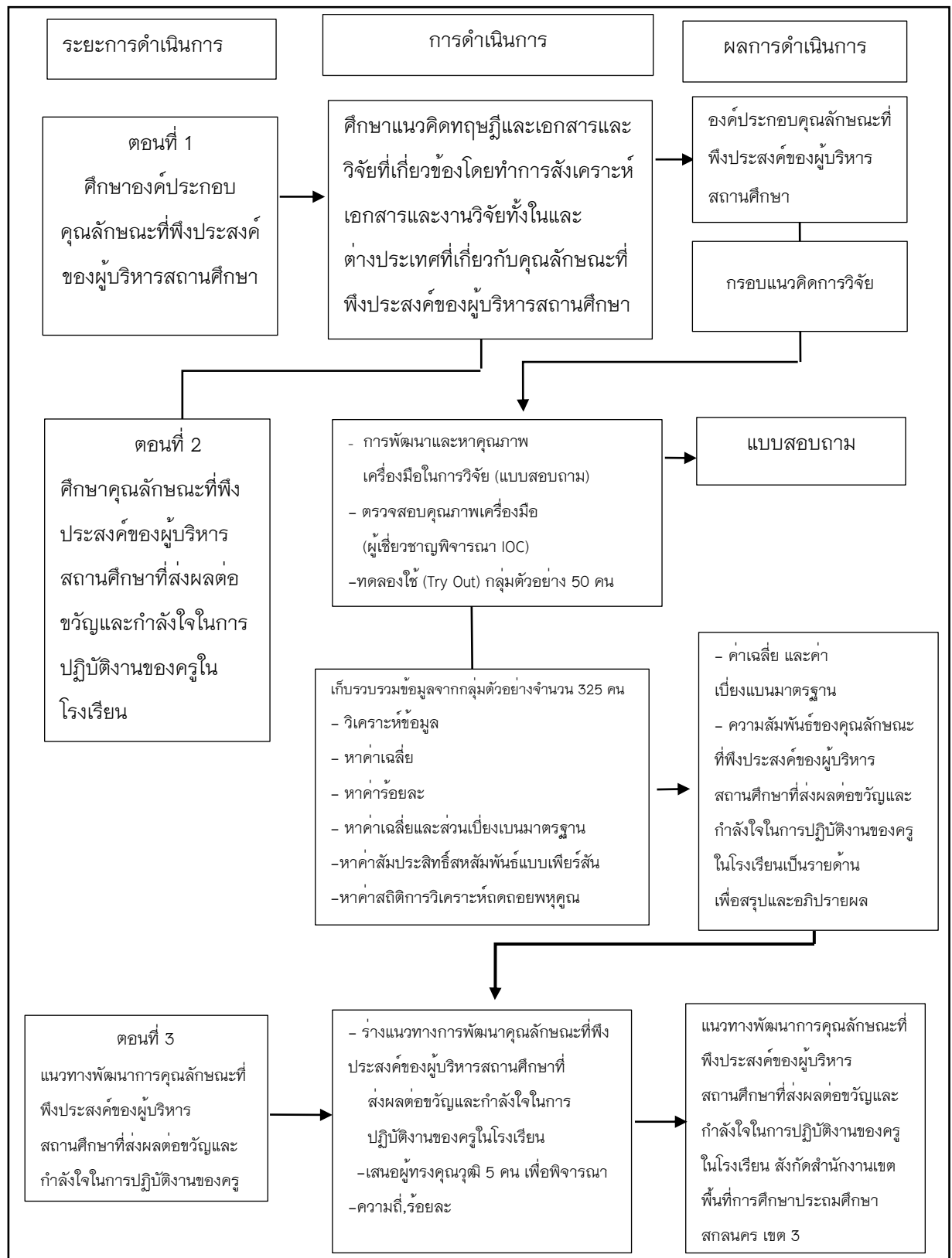
ผู้ทรงคุณวุฒิแนวทางพัฒนา จำนวน 5 คน มีคุณสมบัติ ดังนี้

2.1 อาจารย์ผู้สอน ทางการบริหารการศึกษา ที่มีตำแหน่ง วิชาการตั้งแต่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก และมีประสบการณ์ในด้านการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 5 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ มีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกด้านการบริหารการศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน และมีประสบการณ์ด้านการบริหารไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 2 คน

2.3 ครูผู้สอน ที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโททางการศึกษา และมีประสบการณ์ด้านการสอนไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 2 คน

3. ผู้วิจัยนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์เชิงเนื้อหา เพื่อนำเสนอแนวทางพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ให้เหมาะสม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ภาพประกอบ 2 ระยะการดำเนินการวิจัย

ตาราง 4 แสดงระยะการวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย แหล่งข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล เวลาดำเนินการ และผลที่ได้รับ

ระยะของการวิจัย	วิธีการดำเนินการวิจัย	แหล่งข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เวลาที่ดำเนินการ	ผลที่ได้รับ
ตอนที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ศึกษาเอกสารและวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา	เอกสารและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	1. วิเคราะห์เชิงเนื้อหา 2. วิเคราะห์ องค์ประกอบ	มี.ค.-เม.ย. 2564	องค์ประกอบ คุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษา
ตอนที่ 2 ศึกษาคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญ และกำลังใจในการปฏิบัติงาน ของครูในโรงเรียน	1. ศึกษาเอกสารและวิจัยที่ เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา และกำลังใจในการปฏิบัติงานของ ครูในโรงเรียน 2. นำร่างขอคำถามที่ครอบคลุม เนื้อหาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา และกำลังใจในการปฏิบัติงานของ ครูในโรงเรียน ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณา (ร้อยละ 50 ขึ้นไป)	เอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน	1. วิเคราะห์เชิงเนื้อหา 2. วิเคราะห์ องค์ประกอบ ร้อยละ	ก.ค.-ต.ค. 2564	ได้กรอบแนวคิด คุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาและกำลังใจ ในการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียน

ตาราง 4 (ต่อ)

ระยะของการวิจัย	วิธีการดำเนินการวิจัย	แหล่งข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เวลาที่ดำเนินการ	ผลที่ได้รับ
ตอนที่ 2 ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน	3. นำแบบสอบถามที่เสร็จเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ Try Out ประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คนและวิเคราะห์ข้อมูลหลัง Try Out และจัดพิมพ์เครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูลต่อไป	ประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน	- ค่า IOC - ค่าอำนาจจำแนก - ค่าความเชื่อมั่น		แบบสอบถาม
	4. ขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการ สพป.สกลนคร เขต 3 เพื่อขอทำการเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	โรงเรียน	-	ก.ค.-ต.ค. 2564	ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา
	5. วิเคราะห์ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อทำการวิเคราะห์ ข้อมูลเป็นรายด้าน	ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 325 คน	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน		ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

ตาราง 4 (ต่อ)

ระยะของการวิจัย	วิธีการดำเนินการวิจัย	แหล่งข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	เวลาที่ดำเนินการ	ผลที่ได้รับ
	6. หาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน	ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 325 คน	-ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน -ค่าสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ		ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
ตอนที่ 3 แนวทางพัฒนาการ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน	หาแนวทางพัฒนาการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูของครูในโรงเรียน	ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน	- ความถี่ - ร้อยละ	พ.ย.-ธ.ค. 2564	แนวทางพัฒนาการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูของครูในโรงเรียนและข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

1. ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

2. ผลการยืนยันองค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 2 ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2. ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 3 แนวทางพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาบริหารที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

\bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ยในกลุ่มตัวอย่าง

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

F	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการแจกแจงแบบเอฟ (F-test)
SS	แทน ผลรวมกำลังสองของคะแนน
MS	แทน ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน
Df	แทน ความเป็นอิสระ
*	แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
r_{xy}	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญและกำลังใจการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
B	แทน ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ ซึ่งพยากรณ์อยู่ใน รูปคะแนนดิบ
SE.	แทน ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์
β	แทน ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ ซึ่งพยากรณ์อยู่ใน รูปคะแนนมาตรฐาน
R	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์หุคูณ
R^2	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์
Z'	แทน คะแนนการพยากรณ์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา
X	แทน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
X_1	แทน ด้านบุคลิกภาพ
X_2	แทน ด้านความรู้ ความสามารถ
X_3	แทน ด้านความเป็นผู้นำ
X_4	แทน ด้านคุณธรรม จริยธรรม
X_5	แทน ด้านมนุษยสัมพันธ์
Y	แทน ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
Y_1	แทน ด้านความมั่นคงในการปฏิบัติงาน
Y_2	แทน ด้านความสัมพันธ์ในหน่วยงาน
Y_3	แทน ด้านความพึงพอใจในการทำงาน
Y_4	แทน ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน
Y_5	แทน ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การสังเคราะห์เกี่ยวกับองค์ประกอบของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ตอนที่ 6 การวิเคราะห์ตัวแปรคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอำนาจพยากรณ์ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ตอนที่ 7 การวิเคราะห์แนวทางพัฒนาภาวะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

1.1 ผลจากการสังเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับองค์ประกอบของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า มี 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 3) ด้านมนุษยสัมพันธ์ 4) ด้านความเป็นผู้นำและ 5) ด้านความรู้ความสามารถ

1.2 ผลการยืนยันองค์ประกอบผลจากการสังเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับองค์ประกอบของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จากการให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน พิจารณาความเหมาะสม โดยทั้ง 5 คน มีความเห็นสอดคล้องกันในทุกองค์ประกอบ ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 ผลการยืนยันองค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

องค์ประกอบ	นิยามปฏิบัติการ	ตัวบ่งชี้	ความเหมาะสม	
			เห็นด้วย (คน)	ร้อยละ
1) ด้าน บุคลิกภาพ	คุณสมบัติหรือคุณลักษณะ ที่แสดงออกถึงความเชื่อมั่น ในตนเอง มีสุขภาพจิตดี สามารถทำงานร่วมกับคนอื่น ได้และมีพฤติกรรมทาง ร่างกายหรือวาจา รู้จัก วางตัวในสังคมและมีความ สามารถการกระตุ้น ชักจูงหรือโน้มน้าว ให้ครู และบุคลากรทางการศึกษา ร่วมมือกัน ในการ ปฏิบัติงานเพื่อบรรลุผล สำเร็จ มีความเป็น ประชาธิปไตย สุขุม รอบคอบในการปฏิบัติงาน	1. ผู้บริหารสถานศึกษาที่ แสดงออกถึงความเชื่อมั่นใน ตนเอง	5	100
		2. ผู้บริหารสถานศึกษามี สุขภาพจิตดี สามารถ ทำงานร่วมกับคนอื่นได้	5	100
		3. ผู้บริหารสถานศึกษามี พฤติกรรมทางร่างกายหรือ วาจา รู้จักวางตัวในสังคม ได้ดี	5	100
		4. ผู้บริหารสถานศึกษามี ความสามารถการกระตุ้น ชักจูงหรือโน้มน้าวครูและ บุคลากรทางการศึกษา ร่วมมือกัน ในการ ปฏิบัติงานเพื่อบรรลุผล สำเร็จ	5	100

ตาราง 5 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามปฏิบัติการ	ตัวบ่งชี้	ความเหมาะสม	
			เห็นด้วย (คน)	ร้อยละ
		5. ผู้บริหารสถานศึกษามี ความเป็นประชาธิปไตย สุ่มรอบคอบในการ ปฏิบัติงาน	5	100
2) ด้านคุณธรรม จริยธรรม	คุณลักษณะของผู้บริหาร ที่แสดงออกผ่าน พฤติกรรมของผู้บริหารที่ บริหารงานอยู่บนความ ตั้งมั่นของความซื่อสัตย์ สุจริต ไม่เอารัดเอา เปรียบหรือเห็นแก่ได้ไม่ สร้างความเดือดร้อนใน กับผู้ใต้บังคับบัญชาหรือ เพื่อนร่วมงาน เป็น แบบอย่างที่ดีกับทุกคน และไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่ การงานของตนเอง แสวงหาผลประโยชน์ไม่ ว่าจะเป็นทางตรงหรือ ทางอ้อม และวางตัวเป็น	1. พฤติกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาที่มีความตั้งมั่น อยู่บนความซื่อสัตย์สุจริต	5	100
		2. ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ เอารัดเอาเปรียบ ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือเพื่อน ร่วมงาน	5	100
		3. ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ สร้างความเดือดร้อนในกับ ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือเพื่อน ร่วมงาน	5	100
		4. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็น แบบอย่างที่ดีกับทุกคน	5	100
		5. ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ แสวงหาผลประโยชน์ไม่ว่า จะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม	5	100

ตาราง 5 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามปฏิบัติการ	ตัวบ่งชี้	ความเหมาะสม	
			เห็นด้วย (คน)	ร้อยละ
	กลางให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย	6. ผู้บริหารสถานศึกษาวางตัวเป็นกลางให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย	5	100
3) ด้านมนุษยสัมพันธ์	คุณลักษณะของผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับมนุษยสัมพันธ์ ประกอบด้วย ผู้ที่มีบุคลิกภาพเป็นกันเองกับผู้ร่วมงาน มีความจริงใจต่อผู้ร่วมงาน มีบุคลิกภาพยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอ รับฟังความคิดเห็นและปัญหาของผู้ร่วมงานอย่างใจเย็น ใส่ใจในเรื่องหน้าที่การงานของผู้ร่วมงาน รู้จักผ่อนหนักผ่อนเบา มีลักษณะนิสัยพูดคุยพบบปะกับผู้ร่วมงานเป็นประจำ ยกย่องให้เกียรติผู้ร่วมงาน มีอัธยาศัยดี พูดจาสุภาพ	1. ผู้บริหารสถานศึกษามีบุคลิกภาพเป็นกันเองกับผู้ร่วมงาน	5	100
		2. ผู้บริหารสถานศึกษามีความจริงใจต่อผู้ร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา	5	100
		3. ผู้บริหารสถานศึกษามีบุคลิกภาพยิ้มแย้มแจ่มใส	5	100
		4. ผู้บริหารสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นและปัญหาของผู้ร่วมงานอย่างใจเย็น	5	100
		5. ผู้บริหารสถานศึกษารู้จักผ่อนหนักผ่อนเบา	5	100
		6. ผู้บริหารสถานศึกษายกย่องให้เกียรติผู้ร่วมงาน		

ตาราง 5 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามปฏิบัติการ	ตัวบ่งชี้	ความเหมาะสม	
			เห็นด้วย (คน)	ร้อยละ
4) ด้านความเป็นผู้นำ	คุณสมบัติของผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารงานสถานศึกษา เพื่อความสำเร็จ มีความสำเร็จ มีวิสัยทัศน์ในการบริหารสถานศึกษาให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน อันหนึ่งอันเดียวกันสามารถเข้ากับผู้ใต้บังคับบัญชาได้ดีมีความสามารถในการตัดสินใจ ส่งการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาทีมงานให้บรรลุวัตถุประสงค์	1. ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ในการบริหารสถานศึกษาให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน	5	100
		2. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเข้ากับผู้ใต้บังคับบัญชาได้ดี	5	100
		3. ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการตัดสินใจ	5	100
		4. ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการสั่งการ	5	100
		5. ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	5	100
		6. ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาทีมงานให้บรรลุวัตถุประสงค์	5	100
5) ด้านความรู้ความสามารถ	คุณลักษณะของผู้บริหารที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความก้าวหน้าทันต่อเหตุการณ์เสมอ มีการจัดการองค์กร สร้างความเจริญเติบโตให้	1. ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดก้าวหน้าทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน	5	100
		2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการองค์กร สร้างความเจริญเติบโตให้องค์กร	5	100

ตาราง 5 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามปฏิบัติการ	ตัวบ่งชี้	ความเหมาะสม		
			เห็นด้วย (คน)	ร้อยละ	
	องค์กร นำการเปลี่ยนแปลงและมีความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถสร้างบรรยากาศของการทำงานที่ดี รู้จักฟังและเลือกเอาความคิดเห็นที่ดี มีความรู้ในบทบาทและหน้าที่ มีความสามารถสร้างความมั่นใจให้กับผู้ร่วมงาน	3. ผู้บริหารสถานศึกษา นำการเปลี่ยนแปลงและมีความสามารถในการแก้ปัญหา	5	100	
		4. ผู้บริหารสถานศึกษา ความสามารถสร้างบรรยากาศของการทำงานที่ดี	5	100	
		5. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ในบทบาทและหน้าที่	5	100	
		6. ผู้บริหารสถานศึกษา ความสามารถสร้างความมั่นใจให้กับผู้ร่วมงาน	5	100	

ตอนที่ 2 ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 3

ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 3 จำนวน 325 ฉบับ ได้รับกลับคืนทั้งหมด 325 ฉบับ ได้ตรวจความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถามมีความสมบูรณ์ 325 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอตามลำดับ ดังนี้

**ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ
แบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำแนกสถานภาพการดำรงตำแหน่ง
ประสบการณ์ทำงาน ระดับการศึกษา และโรงเรียนในอำเภอ**

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ในส่วนที่เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ
แบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำแนกสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์
ทำงาน ระดับการศึกษา และโรงเรียนในอำเภอ ดังตาราง 6

ตาราง 6 จำนวนและข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกสถานภาพการดำรงตำแหน่ง
ประสบการณ์ทำงาน ระดับการศึกษา และโรงเรียนในอำเภอ

ที่	ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มตัวอย่าง	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	สถานภาพการดำรงตำแหน่ง		
	- ผู้บริหารสถานศึกษา, รองผู้บริหารสถานศึกษา หรือ รักษาการในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา	109	33.54
	- ครูผู้สอน	216	66.46
	รวม	325	100.00
2	ประสบการณ์ทำงาน		
	- ต่ำกว่า 5 ปี	32	9.85
	- 5-10 ปี	90	27.69
	- 11-15 ปี	47	14.46
	- 16-20 ปี	64	19.69
	- มากกว่า 20 ปี	92	28.31
	รวม	325	100.00
3	ระดับการศึกษา		
	- ปริญญาตรี	120	36.96
	- ปริญญาโท	201	61.85
	- ปริญญาเอก	4	1.23
	รวม	325	100.00

ตาราง 6 (ต่อ)

ที่	ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มตัวอย่าง	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ
4	โรงเรียนในอำเภอ		
	- โรงเรียนในอำเภอบ้านม่วง	80	24.62
	- โรงเรียนในอำเภอวารณวิวาส	138	42.46
	- โรงเรียนในอำเภออากาศอำนวย	73	22.46
	- โรงเรียนในอำเภอดำตากกล้า	34	10.46
	รวม	325	100.00

จากตาราง 6 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 325 คน เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ,รองผู้บริหารสถานศึกษา หรือรักษาการในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 33.54 เป็นครูผู้สอน จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 66.46 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 9.85 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทำงาน 5-10 ปี จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 27.69 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทำงาน 11-15 ปี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 14.46 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทำงาน 16-20 ปี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 19.69 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทำงาน มากกว่า 20 ปี จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 28.31 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 36.92 ระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 61.85 ระดับการศึกษาปริญญาเอก จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.23 เป็นโรงเรียนในอำเภอบ้านม่วง จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 24.62 เป็นโรงเรียนในอำเภอวารณวิวาส จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 42.46 เป็นโรงเรียนในอำเภออากาศอำนวย จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 22.46 โรงเรียนในอำเภอดำตากกล้า จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 10.46

**ตอนที่ 2 การวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3**

2.1 การวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวม ดังตาราง 7

ตาราง 7 ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษา	ค่าสถิติ		ระดับความ คิดเห็น
	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านบุคลิกภาพ	4.60	0.61	มากที่สุด
2. ด้านความรู้ ความสามารถ	4.44	0.55	มาก
3. ด้านความเป็นผู้นำ	4.63	0.55	มากที่สุด
4. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.60	0.64	มากที่สุด
5. ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.62	0.63	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.58	0.57	มากที่สุด

จากตาราง 7 ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับ
มากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย
พบว่า ด้านความเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 4.63$) ด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.62$) ด้านบุคลิกภาพ
($\bar{X} = 4.60$) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.60$) และด้านความรู้ ความสามารถ
($\bar{X} = 4.44$)

2.2 การวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
ด้านบุคลิกภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
โดยรวมและรายข้อ ดังตาราง 8

ตาราง 8 ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบุคลิกภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบุคลิกภาพ	ค่าสถิติ		ระดับ ความ คิดเห็น
		\bar{X}	S.D.	
1	ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงความเชื่อมั่น ในตนเอง	4.68	0.57	มากที่สุด
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีบุคลิกภาพที่ดี สามารถ ทำงานร่วมกับคนอื่นได้	4.64	0.69	มากที่สุด
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมทางร่างกายหรือ วาจา ที่เหมาะสม มีการวางตัวในสังคมได้ดี	4.65	0.65	มากที่สุด
4	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถกระตุ้นชักจูงหรือโน้มน้าว ครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมมือกัน ในการปฏิบัติงานเพื่อบรรลุผลสำเร็จ	4.44	0.69	มาก
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นประชาธิปไตย	4.56	0.75	มากที่สุด
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสุขุมรอบคอบ ในการปฏิบัติงาน	4.60	0.67	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.60	0.61	มากที่สุด

จากตาราง 8 ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบุคลิกภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) เมื่อพิจารณารายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงความเชื่อมั่นในตนเอง ($\bar{X} = 4.68$) ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมทางร่างกายหรือวาจาที่เหมาะสม มีการวางตัวในสังคมได้ดี ($\bar{X} = 4.65$) และผู้บริหารสถานศึกษามีบุคลิกภาพที่ดีสามารถทำงานร่วมกับคนอื่นได้ ($\bar{X} = 4.64$) ตามลำดับ

2.3 การวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
ด้านความรู้ ความสามารถ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร
เขต 3 โดยรวมและรายข้อ ดังตาราง 9

ตาราง 9 ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความรู้
ความสามารถ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความรู้ ความสามารถ	ค่าสถิติ		ระดับ ความ คิดเห็น
		\bar{X}	S.D.	
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.34	0.61	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดก้าวหน้าทันต่อ เหตุการณ์ปัจจุบันนำการเปลี่ยนแปลง	4.56	0.59	มากที่สุด
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการ แก้ปัญหา	4.53	0.62	มากที่สุด
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการองค์กร สร้างความเข้มแข็งให้องค์กร	4.44	0.67	มาก
5	ผู้บริหารสถานศึกษารู้จักฟังและเลือกนำแต่ความ คิดเห็นที่ดีมาใช้	4.41	0.75	มาก
6	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างบรรยากาศของ การทำงานที่ดี	4.39	0.73	มาก
7	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความมั่นใจให้กับ ผู้ร่วมงาน	4.44	0.74	มาก
	เฉลี่ย	4.44	0.55	มาก

จากตาราง 9 ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
ด้านความรู้ ความสามารถ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร
เขต 3 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) เมื่อพิจารณารายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ย

จากมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดก้าวหน้าทันต่อเหตุการณ์ ปัจจุบันนำการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 4.56$) ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 4.53$) และผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความมั่นใจให้กับผู้ร่วมงาน ($\bar{X} = 4.44$) ตามลำดับ

2.4 การวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความเป็นผู้นำ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวมและข้อ ดังตาราง 10

ตาราง 10 ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความเป็นผู้นำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวม และรายชื่อ

ข้อ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความเป็นผู้นำ	ค่าสถิติ		ระดับความคิดเห็น
		\bar{X}	S.D.	
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานที่มุ่งสู่ความสำเร็จ	4.71	0.54	มากที่สุด
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ในการบริหารสถานศึกษาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน	4.61	0.64	มากที่สุด
3	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเข้ากับผู้ใต้บังคับบัญชาได้ดี	4.57	0.65	มากที่สุด
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง	4.61	0.58	มากที่สุด
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาที่มุ่งงานให้บรรลุวัตถุประสงค์	4.66	0.56	มากที่สุด
	เฉลี่ย	4.63	0.55	มากที่สุด

จากตาราง 10 ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความเป็นผู้นำ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานที่มุ่งสู่ความสำเร็จ ($\bar{X} = 4.71$) ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาทีมงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 4.66$) และผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 4.61$) ตามลำดับ

2.5 การวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวมและข้อ ดังตาราง 11

ตาราง 11 ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยภาพรวมและรายชื่อ

ข้อ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรม	ค่าสถิติ		ระดับความคิดเห็น
		\bar{X}	S.D.	
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานที่อยู่บนความซื่อสัตย์สุจริต	4.63	0.67	มากที่สุด
2	ผู้บริหารสถานศึกษาไม่เอาัดเอาเปรียบผู้ใต้บังคับบัญชาหรือเพื่อนร่วมงาน	4.62	0.70	มากที่สุด
3	ผู้บริหารสถานศึกษาไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาหรือเพื่อนร่วมงาน	4.60	0.68	มากที่สุด
4	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีกับทุกคน	4.63	0.62	มากที่สุด
5	ผู้บริหารสถานศึกษาไม่แสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเองและพวกพ้องไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม	4.56	0.70	มากที่สุด
6	ผู้บริหารสถานศึกษาวางตัวเป็นกลางให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย	4.55	0.68	มากที่สุด
	เฉลี่ย	4.60	0.64	มากที่สุด

จากตาราง 11 ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านคุณธรรม จริยธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีกับทุกคน ($\bar{X} = 4.63$) ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานที่อยู่บนความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 4.63$) และผู้บริหารสถานศึกษาไม่เอาใจเอาเปรียบผู้ใต้บังคับบัญชาหรือเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 4.60$) ตามลำดับ

2.6 การวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านมนุษยสัมพันธ์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวมและรายข้อ ดังตาราง 12

ตาราง 12 ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านมนุษยสัมพันธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านมนุษยสัมพันธ์	ค่าสถิติ		ระดับ ความ คิดเห็น
		\bar{X}	S.D.	
1	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับ ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานได้เป็นอย่างดี	4.62	0.65	มากที่สุด
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีบุคลิกภาพเป็นกันเองกับ ผู้ร่วมงาน	4.65	0.61	มากที่สุด
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีความจริงใจต่อผู้ร่วมงานและ ผู้ใต้บังคับบัญชา	4.62	0.66	มากที่สุด
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีบุคลิกภาพยิ้มแย้มแจ่มใส	4.62	0.24	มากที่สุด
5	ผู้บริหารสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นและปัญหาของ ผู้ร่วมงานอย่างใจเย็นและช่วยให้คำปรึกษาแนะนำ	4.58	0.73	มากที่สุด
6	ผู้บริหารสถานศึกษายกย่องให้เกียรติผู้ร่วมงาน	4.64	0.64	มากที่สุด
7	ผู้บริหารสถานศึกษามีอัธยาศัยดีและใช้วาจาสุภาพ	4.64	0.63	มากที่สุด
	เฉลี่ย	4.62	0.63	มากที่สุด

จากตาราง 12 ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านมนุษยสัมพันธ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีบุคลิกภาพเป็นกันเองกับผู้ร่วมงาน ($\bar{X} = 4.65$) ผู้บริหารสถานศึกษามีอัธยาศัยดีและใช้วาจาสุภาพ ($\bar{X} = 4.64$) และผู้บริหารสถานศึกษายกย่องให้เกียรติผู้ร่วมงาน ($\bar{X} = 4.64$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

3.1 การวิเคราะห์ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวมและรายข้อ ดังตาราง 13

ตาราง 13 ระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวมและรายข้อ

ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน		ค่าสถิติ		ระดับ ความ คิดเห็น
		\bar{X}	S.D.	
1	ด้านความมั่นคงในการปฏิบัติงาน	4.46	0.67	มาก
2	ด้านความสัมพันธ์ในหน่วยงาน	4.56	0.54	มากที่สุด
3	ด้านความพึงพอใจในการทำงาน	4.55	0.58	มากที่สุด
4	ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน	4.31	0.79	มาก
5	ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน	4.58	0.63	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.49	0.56	มาก

จากตาราง 13 ระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน ($\bar{X} = 4.58$) ด้านความสัมพันธ์ในหน่วยงาน ($\bar{X} = 4.56$) ด้านความพึงพอใจในการทำงาน ($\bar{X} = 4.55$) ด้านความมั่นคงในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.46$) ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน ($\bar{X} = 4.31$)

3.2 การวิเคราะห์ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านความมั่นคง
ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ ดังตาราง 14

ตาราง 14 ระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านความมั่นคงในการปฏิบัติงาน
โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ของครูในโรงเรียน ด้านความมั่นคงในการปฏิบัติงาน	ค่าสถิติ		ระดับ ความ คิดเห็น
		\bar{X}	S.D.	
1	ครูในโรงเรียนมีความรู้สึกมั่นคงในการปฏิบัติงาน	4.52	0.71	มากที่สุด
2	ครูในโรงเรียนมีความมั่นคงทางจิตใจ	4.36	0.74	มาก
3	ครูในโรงเรียนได้รับความเป็นธรรมด้านการ ปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชา	4.52	0.69	มากที่สุด
	เฉลี่ย	4.46	0.67	มาก

จากตาราง 14 ระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านความมั่นคงในการ
ปฏิบัติงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) เมื่อพิจารณารายข้อ เรียงลำดับ
ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ ครูในโรงเรียนมีความรู้สึกมั่นคงในการปฏิบัติงาน
($\bar{X} = 4.52$) ครูในโรงเรียนได้รับความเป็นธรรมด้านการปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชา
($\bar{X} = 4.52$) และครูในโรงเรียนมีความมั่นคงทางจิตใจ ($\bar{X} = 4.36$) ตามลำดับ

3.3 การวิเคราะห์ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านความสัมพันธ์
ในหน่วยงานโดยรวมและรายข้อ ดังตาราง 15

ตาราง 15 ระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านความสัมพันธ์ในหน่วยงาน
โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ของครูในโรงเรียน ด้านความสัมพันธ์ในหน่วยงาน	ค่าสถิติ		ระดับ ความ คิดเห็น
		\bar{X}	S.D.	
1	ครูในโรงเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้บริหาร สถานศึกษาได้	4.52	0.60	มากที่สุด
2	ครูในโรงเรียนสามารถทำงานร่วมกันได้	4.53	0.61	มากที่สุด
3	ครูในโรงเรียนรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	4.53	0.61	มากที่สุด
4	ครูในโรงเรียนรับฟังความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา	4.60	0.61	มากที่สุด
5	ครูในโรงเรียนมีความสามัคคีและแบ่งงานกัน อย่างถูกต้อง	4.58	0.62	มากที่สุด
6	ครูในโรงเรียนมีความจริงใจต่อกันและกัน มี ความเห็นอกเห็นใจ ช่วยเหลือกันในยามทุกข์ยาก	4.59	0.58	มากที่สุด
7	ครูในโรงเรียนมีการติดต่อสัมพันธ์กันไม่ปฏิบัติงาน ซ้ำซ้อนจนเป็นเหตุให้เกิดความขัดแย้ง	4.55	0.63	มากที่สุด
8	ครูในโรงเรียนได้รับการยอมรับด้านการปฏิบัติงาน	4.56	0.61	มากที่สุด
9	บรรยากาศในการปฏิบัติงานของครูมีความเป็นญาติ มิตร	4.57	0.60	มากที่สุด
	เฉลี่ย	4.56	0.54	มากที่สุด

จากตาราง 15 ระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านความสัมพันธ์ใน
หน่วยงาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ใน
ระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ ครูในโรงเรียน

มีความจริงใจต่อกันและกัน มีความเห็นอกเห็นใจ ช่วยเหลือกันในยามทุกข์ยาก ($\bar{X} = 4.59$) ครูในโรงเรียนมีความสามัคคีและแบ่งงานกันอย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 4.58$) และบรรยากาศในการปฏิบัติงานของครูมีความเป็นญาติมิตร ($\bar{X} = 4.57$) ตามลำดับ

3.4 การวิเคราะห์ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านความพึงพอใจในการทำงาน โดยรวมและรายข้อ ดังตาราง 16

ตาราง 16 ระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านความพึงพอใจในการทำงาน โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ของครูในโรงเรียน ด้านความพึงพอใจในการทำงาน	ค่าสถิติ		ระดับ ความ คิดเห็น
		\bar{X}	S.D.	
1	ครูในโรงเรียนมีการแสดงออกด้วยความรู้สึก ยินดี เต็มใจ ต่อการทำงาน	4.50	0.69	มาก
2	ครูในโรงเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อภาระงานที่ได้รับ	4.39	0.72	มาก
3	ครูในโรงเรียนตั้งใจทำงานไม่ละทิ้งงาน	4.60	0.59	มากที่สุด
4	ครูในโรงเรียนรักและมีความสุขในหน้าที่การงาน	4.38	0.70	มาก
5	ครูในโรงเรียนมีความรู้สึกภูมิใจที่เกิดขึ้นจาก ความสำเร็จของงาน	4.66	0.58	มากที่สุด
6	ครูในโรงเรียนได้รับการยอมรับจากผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน	4.61	0.63	มากที่สุด
	เฉลี่ย	4.55	0.58	มากที่สุด

จากตาราง 16 ระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านความพึงพอใจในการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) เมื่อพิจารณารายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ ครูในโรงเรียนมีความรู้สึกภูมิใจที่เกิดขึ้น

จากความสำเร็จของงาน ($\bar{X} = 4.66$) ครูในโรงเรียนได้รับการยอมรับจากผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 4.61$) และครูในโรงเรียนตั้งใจทำงานไม่ละทิ้งงาน ($\bar{X} = 4.60$) ตามลำดับ

3.5 การวิเคราะห์ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน โดยรวมและรายข้อ ดังตาราง 17

ตาราง 17 ระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ของครูในโรงเรียน ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน	ค่าสถิติ		ระดับ ความ คิดเห็น
		\bar{X}	S.D.	
1	โรงเรียนมีบรรยากาศที่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน	4.49	0.65	มาก
2	โรงเรียนมีห้องเรียน อาคารเรียน สื่อการเรียนการสอนที่เพียงพอ	4.17	0.96	มาก
3	โรงเรียนมีห้องปฏิบัติการต่าง ๆ อุปกรณ์หรือเครื่องมือต่าง ๆ ที่เหมาะสมเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน	4.21	0.95	มาก
4	ภาระงานและปริมาณงานที่ได้รับมีความสอดคล้องกับจำนวนชั่วโมงการทำงานในโรงเรียน	4.32	0.94	มาก
5	ครูมีจำนวนเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน	4.35	0.99	มาก
	เฉลี่ย	4.31	0.79	มาก

จากตาราง 17 ระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) เมื่อพิจารณารายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ โรงเรียนมีบรรยากาศที่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน

($\bar{X} = 4.49$) ครูมีจำนวนเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.35$) และภาระงานและปริมาณงานที่ได้รับมีความสอดคล้องกับจำนวนชั่วโมงการทำงานในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.32$) ตามลำดับ

3.6 การวิเคราะห์ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน โดยรวมและรายข้อ ดังตาราง 18

ตาราง 18 ระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ของครูในโรงเรียน ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน	ค่าสถิติ		ระดับ ความ คิดเห็น
		\bar{X}	S.D.	
1	ครูในโรงเรียนได้รับโอกาสความก้าวหน้าจากตำแหน่งหน้าที่การงานที่ปฏิบัติอยู่	4.54	0.63	มากที่สุด
2	ครูในโรงเรียนได้รับความยุติธรรมเกี่ยวกับความดีความชอบ	4.56	0.68	มากที่สุด
3	ครูในโรงเรียนได้รับการสนับสนุนด้านการศึกษาต่อ	4.61	0.65	มากที่สุด
4	ครูในโรงเรียนได้รับการสนับสนุนด้านการอบรมศึกษาดูงาน	4.61	0.66	มากที่สุด
5	โรงเรียนมีกิจกรรมที่ครูสามารถได้รับความก้าวหน้าในตำแหน่งและวิชาชีพ	4.56	0.74	มากที่สุด
	เฉลี่ย	4.58	0.63	มากที่สุด

จากตาราง 18 ระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า

อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ ครูในโรงเรียนได้รับการสนับสนุนด้านการศึกษาต่อ ($\bar{X} = 4.61$) ครูในโรงเรียนได้รับการสนับสนุนด้านการอบรมศึกษาดูงาน ($\bar{X} = 4.61$) และครูในโรงเรียนได้รับความยุติธรรมเกี่ยวกับความดีความชอบ ($\bar{X} = 4.56$)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ดังตาราง 19

ตาราง 19 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ตัวแปร	X	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Y	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅
X	1.00											
X ₁	.954**	1.00										
X ₂	.942**	.883**	1.00									
X ₃	.961**	.880**	.888**	1.00								
X ₄	.980**	.909**	.895**	.937**	1.00							
X ₅	.976**	.915**	.881**	.926**	.967**	1.00						
Y	.871**	.817**	.801**	.852**	.858**	.863**	1.00					
Y ₁	.865**	.820**	.802**	.827**	.855**	.857**	.905**	1.00				
Y ₂	.871**	.820**	.818**	.872**	.844**	.841**	.917**	.864**	1.00			
Y ₃	.875**	.818**	.806**	.857**	.861**	.869**	.938**	.873**	.921**	1.00		
Y ₄	.406**	.369**	.359**	.426**	.397**	.403**	.699**	.434**	.463**	.489**	1.00	
Y ₅	.868**	.818**	.792**	.817**	.868**	.876**	.931**	.846**	.848**	.895**	.531**	1.00

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 19 แสดงว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวม ($r_{xy} = .871$) สัมพันธ์กันในทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 รายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพ ($r=.817$) ด้านความรู้ ความสามารถ ($r=.801$) ด้านความเป็นผู้นำ ($r=.852$) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ($r=.858$) ด้านมนุษยสัมพันธ์ ($r=.863$)

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ตัวแปรคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอำนาจพยากรณ์ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

การวิเคราะห์ตัวแปรคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอำนาจพยากรณ์ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ดังตาราง 19

ตาราง 20 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
Regression	5	78.493	15.699	210.053**	.000
Residual	319	23.841	.075		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple)

.876

สัมประสิทธิ์ในการพยากรณ์ (R Square)

.767

สัมประสิทธิ์ในการพยากรณ์ที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square)

.763

ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (Standard Error)

.273

ตัวแปรที่ได้รับคัดเลือกเข้าสมการ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหาร	B	SE.	β	t	Sig
1. ด้านความเป็นผู้นำ (X ₃)	.310	.084	.306	3.670**	.000
2. ด้านมนุษยสัมพันธ์ (X ₅)	.333	.102	.377	3.264**	.001
ค่าคงที่	.613		-	4.494**	.000

ค่าคงที่ = .613

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 20 แสดงว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่นำมาวิเคราะห์ 5 ตัวแปร พบว่า มี 2 ตัวแปรย่อยที่สามารถพยากรณ์ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านความเป็นผู้นำ (X₃) ด้านมนุษยสัมพันธ์ (X₅) โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เมื่อใช้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารทั้ง 2 ตัว ดังกล่าวเป็นการพยากรณ์มีค่าเท่ากับ .876 มีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 76.70 แสดงว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ด้านความเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ พยากรณ์ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน เท่ากับ .767 หรือ ร้อยละ 76.70 สัมประสิทธิ์ในการพยากรณ์ที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) .763 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error) .273

ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$Y' = .613 + .310 X_3 + .333 X_5$$

และสามารถเขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานดังนี้

$$Z_y = .360 Z_3 + .377 Z_5$$

**ตอนที่ 3 แนวทางพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร
สถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3**

การวิเคราะห์แนวทางพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
ที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผู้วิจัยหาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึง
ประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถพยากรณ์ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน
ของครูในโรงเรียนได้มาหาแนวทางพัฒนา ผลการวิจัยสรุปเป็นตารางดังนี้

ตาราง 21 การวิเคราะห์แนวทางพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
ที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เพื่อหาแนวทางการ
พัฒนา

ตัวแปร	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ตัวแปรที่ส่งผลต่อขวัญ และกำลังใจการ ปฏิบัติงานของครูใน โรงเรียน	สรุปผล
X ₁	ด้านบุคลิกภาพ	×	-
X ₂	ด้านความรู้ ความสามารถ	×	-
X ₃	ด้านความเป็นผู้นำ	✓	ควรพัฒนา
X ₄	ด้านคุณธรรม จริยธรรม	×	-
X ₅	ด้านมนุษยสัมพันธ์	✓	ควรพัฒนา

หมายเหตุ ✓ หมายถึง มีอำนาจในการทำนายขวัญและกำลังใจในการ
ปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

× หมายถึง ไม่มีอำนาจในการทำนายขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู
ในโรงเรียน

จากตาราง 21 แสดงว่า ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านความเป็นผู้นำ และด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนได้ ดังนั้นจึงควรหาแนวทางในการพัฒนา

การหาแนวทางพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 นั้นผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ดังกล่าวไปพัฒนาเพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน แล้วนำเสนอแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาเชิงเนื้อหา หลังจากนั้นนำไปเก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย อาจารย์มหาวิทยาลัย จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน และครูผู้สอน จำนวน 2 คน ผลปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวได้ให้ข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามกลับมาทั้งหมด 5 คน คิดเป็นร้อยละ 100 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีหาความถี่และทำการสังเคราะห์เชิงเนื้อหา

การนำเสนอแนวทางพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ตาราง 22 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อการหาแนวทางพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความเป็นผู้นำที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ด้านที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	ความถี่
1	ด้านความเป็นผู้นำ	5
	1. ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานที่มุ่งสู่ความสำเร็จ	5
	2. ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ในการบริหารสถานศึกษาให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน	5

ตาราง 22 (ต่อ)

ด้านที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	ความถี่
	3. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเข้ากับผู้ใต้บังคับบัญชาได้ดี	5
	4. ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง	5
	5. ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาทีมงานให้บรรลุวัตถุประสงค์	5

จากตาราง 22 แสดงว่า แนวทางพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความเป็นผู้นำที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับแนวทางพัฒนาทุกข้อ

คำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

“...ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีวิสัยทัศน์ในการบริหารสถานศึกษาที่มุ่งเน้นสู่ความสำเร็จ สามารถนำพาสถานศึกษาไปในทิศทางที่กำหนด กล้าคิด กล้าตัดสินใจ สามารถเข้ากับผู้ใต้บังคับบัญชาได้ดีและมีความคิดสร้างสรรค์ด้านการพัฒนา

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1, สัมภาษณ์ 4 มิถุนายน 2565)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาควรกล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2, สัมภาษณ์ 9 มิถุนายน 2565)

“...ความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาควรนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จในทุกด้าน กล้าคิด กล้าทำ นำเสนอ มีภาวะผู้นำ จิตใจมั่นคง โดยเฉพาะการตัดสินใจที่ถูกต้อง ภายใต้การมีส่วนร่วมของเพื่อนร่วมงาน โดยยึดหลัก ครอบตน ครอบคน ครอบงาน

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3, สัมภาษณ์ 2 มิถุนายน 2565)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาควรทักษะมีการบริหารงานที่มุ่งสู่ความสำเร็จ
มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนางาน

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4, สัมภาษณ์ 3 มิถุนายน 2565)

“...ผู้บริหารควรสามารถนำตนเอง กำกับตนเอง และมีระเบียบวินัยในตนเอง
เป็นแบบอย่างในบทบาทการทำงานจากทักษะที่ดี มีสมรรถนะในการทำงานที่ดูเข้มแข็ง
ไม่เผด็จการ โดยทำให้ผู้ตามเกิดความนิยมนับถือ ร่วมงานด้วยความเต็มใจ

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5, สัมภาษณ์ 1 มิถุนายน 2565)

ตาราง 23 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อการหาแนวทางพัฒนาคุณลักษณะที่พึง
ประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อขวัญและ
กำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ด้านที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	ความถี่
2	ด้านมนุษยสัมพันธ์	5
	1. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับ ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานได้เป็นอย่างดี	5
	2. ผู้บริหารสถานศึกษามีบุคลิกภาพเป็นกันเองกับ ผู้ร่วมงาน	5
	3. ผู้บริหารสถานศึกษามีความจริงใจต่อผู้ร่วมงานและ ผู้ใต้บังคับบัญชา	5
	4. ผู้บริหารสถานศึกษามีบุคลิกภาพยิ้มแย้มแจ่มใส	5
	5. ผู้บริหารสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นและปัญหา ของผู้ร่วมงานอย่างใจเย็นและช่วยให้คำปรึกษาแนะนำ	5
	6. ผู้บริหารสถานศึกษายกย่องให้เกียรติผู้ร่วมงาน	5
	7. ผู้บริหารสถานศึกษามีอัธยาศัยดีและใช้วาจาสุภาพ	5

จากตาราง 23 แสดงว่า แนวทางพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับแนวทางพัฒนาทุกข้อ

คำสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

“...ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบุคลิกภาพที่เป็นกันเองกับผู้ร่วมงานมีความจริงใจ ยิ้มแย้มแจ่มใส ยกย่องให้เกียรติผู้ร่วมงาน และใช้วาจาสุภาพ

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1, สัมภาษณ์ 4 มิถุนายน 2565)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบุคลิกภาพยิ้มแย้มแจ่มใส อธิษาศัยดีและใช้วาจาสุภาพ เข้าถึงง่าย รู้จักยกย่องผู้อื่น

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2, สัมภาษณ์ 9 มิถุนายน 2565)

“...ผู้บริหารต้องเป็นผู้จิตใจดีงาม ยกย่องชมเชยเสริมแรงบวกให้เพื่อนร่วมงานให้เกียรติและผดุงไว้ซึ่งความยุติธรรม

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3, สัมภาษณ์ 2 มิถุนายน 2565)

“...ผู้บริหารสถานศึกษาควรสามารถปรับตัวเข้ากับผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานได้มีบุคลิกภาพเป็นกันเอง ยิ้มแย้มแจ่มใส รับฟังความคิดเห็นและปัญหาของผู้ร่วมงาน มีอธิษาศัยดีและใช้วาจาสุภาพรู้จักยกย่องให้เกียรติผู้อื่นอยู่เสมอ

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 4, สัมภาษณ์ 3 มิถุนายน 2565)

“...ผู้บริหารควรรู้จักกาลเทศะในการแสดงออกด้านอารมณ์ สามารถควบคุมทัศนคติของตนเอง รับฟังข้อเสนอแนะของผู้อื่น มีเหตุผลในการทำงาน รู้จักเอาใจใส่และสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ร่วมงาน

(ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 5, สัมภาษณ์ 1 มิถุนายน 2565)

ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์แนวทางพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนา ดังนี้

1. แนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความเป็นผู้นำ คือ

- 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานที่มุ่งสู่ความสำเร็จ
- 1.2 ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ในการบริหารสถานศึกษาให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
- 1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเข้ากับผู้ใต้บังคับบัญชาได้ดี
- 1.4 ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง
- 1.5 ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาที่มุ่งงานให้บรรลุวัตถุประสงค์

2. แนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านมนุษยสัมพันธ์ คือ

- 2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานได้เป็นอย่างดี
- 2.2 ผู้บริหารสถานศึกษามีบุคลิกภาพเป็นกันเองกับผู้ร่วมงาน
- 2.3 ผู้บริหารสถานศึกษามีความจริงใจต่อผู้ร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา
- 2.4 ผู้บริหารสถานศึกษามีบุคลิกภาพยิ้มแย้มแจ่มใส
- 2.5 ผู้บริหารสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นและปัญหาของผู้ร่วมงานอย่างใจเย็นและช่วยให้คำปรึกษาแนะนำ
- 2.6 ผู้บริหารสถานศึกษายกย่องให้เกียรติผู้ร่วมงาน
- 2.7 ผู้บริหารสถานศึกษามีอัธยาศัยดีและใช้วาจาสุภาพ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และขอเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และขอเสนอแนะ ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2564 รวมทั้งสิ้น จำนวน 1,893 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3, 2564, ออนไลน์) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2564 และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan (วาริ เพ็งสวัสดิ์, 2551, หน้า 191) จำนวน 320 คน แต่ผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 325 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 109 คน ครูผู้สอน จำนวน 216 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีดังนี้

1. เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)
2. เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ประกอบด้วยข้อคำถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

สมมติฐานของการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ดังนี้

1. องค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มี 5 องค์ประกอบ
2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับมาก
3. ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับมาก
4. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีความสัมพันธ์กันในทางบวก
5. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพยากรณ์ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ได้

วิธีดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยประกอบด้วย 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตอนที่ 2 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เอกสารงานวิจัย สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS

สรุปผลการวิจัย

1. องค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มี 5 องค์ประกอบ เรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความรู้ ความสามารถด้านความเป็นผู้นำ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านมนุษยสัมพันธ์ ตามลำดับ

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านความรู้ ความสามารถ

3. ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน ด้านความสัมพันธ์ในหน่วยงาน ด้านความพึงพอใจในการทำงาน ด้านความมั่นคงในการปฏิบัติงาน และด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน

4. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีความสัมพันธ์กันในทางบวก

5. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจพยากรณ์ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เมื่อใช้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารทั้ง 2 ตัว ดังกล่าวเป็นการพยากรณ์มีค่าเท่ากับ .876 มีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 76.70 แสดงว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ด้านความเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ พยากรณ์ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน เท่ากับ .767 หรือ ร้อยละ 76.70 สัมประสิทธิ์ในการพยากรณ์ที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) .763 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error) .273

ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$Y' = .613 + .310 X_3 + .333 X_5$$

และสามารถเขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานดังนี้

$$Z_y = .360 Z_3 + .377 Z_5$$

6. แนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีดังนี้

6.1 แนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความเป็นผู้นำ คือ

- 6.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานที่มุ่งสู่ความสำเร็จ
- 6.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ในการบริหารสถานศึกษาให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
- 6.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเข้ากับผู้ใต้บังคับบัญชาได้ดี
- 6.1.4 ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง
- 6.1.5 ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาทีมงานให้บรรลุวัตถุประสงค์
- 6.2 แนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านมนุษยสัมพันธ์ คือ
- 6.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานได้เป็นอย่างดี
- 6.2.2 ผู้บริหารสถานศึกษามีบุคลิกภาพเป็นกันเองกับผู้ร่วมงาน
- 6.2.3 ผู้บริหารสถานศึกษามีความจริงใจต่อผู้ร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา
- 6.2.4 ผู้บริหารสถานศึกษามีบุคลิกภาพยิ้มแย้มแจ่มใส
- 6.2.5 ผู้บริหารสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นและปัญหาของผู้ร่วมงานอย่างใจเย็นและช่วยให้คำปรึกษาแนะนำ
- 6.2.6 ผู้บริหารสถานศึกษายกย่องให้เกียรติผู้ร่วมงาน
- 6.2.7 ผู้บริหารสถานศึกษามีอัธยาศัยดีและใช้วาจาสุภาพ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลสรุปการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. การศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ในครั้งนี้ได้จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันเพื่อให้ได้องค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย

5 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านความรู้ ความสามารถ 3) ด้านความเป็นผู้นำ 4) ด้านคุณธรรมจริยธรรม และ 5) ด้านมนุษยสัมพันธ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์ประกอบทั้ง 5 ด้านสามารถอธิบายคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาได้และเป็นองค์ประกอบที่นักวิชาการและนักวิจัยได้ศึกษา ยืนยันได้จากการศึกษาจากนักวิจัยทั้ง 12 คน พบว่าทั้ง 5 องค์ประกอบมีการกล่าวถึง ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งแก้ว ห้วยจันทร์ (2560, หน้า 4) ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในเขตอำเภอศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 3) ด้านความรู้ ความสามารถ 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ 5) ด้านความเป็นผู้นำ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชิวสาธน์ กิ่งแก้ว (2561, หน้า 8) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 3) ด้านความรู้ ความสามารถ 4) ด้านวิสัยทัศน์ และ 5) ด้านมนุษยสัมพันธ์

2. ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน อยู่ระดับมาก 1 ด้าน โดยเรียงจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ความสามารถ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 2 ที่ว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถการกระตุ้นชักจูงหรือโน้มน้าวให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนร่วมมือกันในการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยมีกำหนดทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจน มีความก้าวหน้าทันต่อเหตุการณ์เสมอ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถแก้ปัญหาและสร้างบรรยากาศของการทำงานที่ดี รับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน สามารถสร้างความมั่นใจให้กับครูและบุคลากรในโรงเรียน มีวิสัยทัศน์การบริหารสถานศึกษาที่มุ่งสู่ความสำเร็จและสามารถตัดสินใจมีการพัฒนาที่มุ่งงานให้บรรลุวัตถุประสงค์อยู่เสมอ มีการบริหารงานที่อยู่บนความซื่อสัตย์สุจริต

ไม่เอาัดเอาเปรียบ ไม่สร้างความเดือดร้อนให้ผู้ใต้บังคับบัญชากับเพื่อนร่วมงาน เป็นแบบอย่างที่ดี บุคลิกภาพเป็นกันเอง จริงใจ ยิ้มแย้ม สุภาพกับผู้ร่วมงานและยกย่องให้เกียรติผู้ร่วมงาน ดังนั้น จึงทำให้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทรภา วรงค์พันธ์ (2560, หน้า 173) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการทำงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการทำงานของครูผู้สอน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภากร ทัตมาลี (2562, หน้า 85) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ นนทยา เข้มงูเหลือม (2563, หน้า 107) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อกระบวนการบริหารและการจัดการตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี พบว่า ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อกระบวนการบริหารและการจัดการตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

3. ระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน ด้านความสัมพันธ์ในหน่วยงาน ด้านความพึงพอใจในการทำงาน ด้านความมั่นคงในการปฏิบัติงาน ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 3 ที่ว่า ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมขวัญและกำลังใจของครูให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มความสามารถ ครูในโรงเรียนจึงมีความรู้สึก ยินดี เต็มใจ ต่อการทำงาน มีความรู้สึกมั่นคงในการปฏิบัติงาน

มั่นคงทางจิตใจมีความเป็นธรรมและ สามารถทำงานร่วมกันและผู้บริหารสถานศึกษาได้
 รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีความสามัคคีและแบ่งงานกันอย่างถูกต้อง มีความ
 จริงใจ เห็นอกเห็นใจ ช่วยเหลือกันในยามทุกข์ยาก ได้รับการยอมรับด้านการปฏิบัติงาน
 มีบรรยากาศในการปฏิบัติงานเป็นแบบญาติมิตร มีทัศนคติที่ดีต่อภาระงานที่ได้รับ รักและ
 มีความสุขในหน้าที่การงาน มีความรู้สึกภูมิใจจากความสำเร็จของงาน มีบรรยากาศที่
 เหมาะสมในการปฏิบัติงานและมีห้องเรียน อาคารเรียน สื่อการเรียนการสอนที่เพียงพอ
 โรงเรียนมีห้องปฏิบัติการต่าง ๆ อุปกรณ์หรือเครื่องมือต่าง ๆ ที่เหมาะสมเพียงพอต่อการ
 จัดการเรียนการสอน ภาระงานและปริมาณงานที่ได้รับมีความสอดคล้องกับจำนวนชั่วโมง
 การทำงานในโรงเรียน มีจำนวนครูเพียงพอและ ได้รับโอกาสความก้าวหน้าจากตำแหน่ง
 หน้าที่การงานที่ปฏิบัติอยู่ ได้รับการสนับสนุนด้านการอบรมศึกษาดูงาน โรงเรียนมี
 กิจกรรมที่ครูสามารถได้รับความก้าวหน้าในตำแหน่งและวิชาชีพ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิด
 แรงจูงใจในการทำงาน โดยแสดงถึง ความสัมพันธ์อันดีต่อกัน มีความเข้าใจกันและทำงาน
 ด้วยกันอย่างปกติสุข ดังนั้น จึงทำให้ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวม อยู่ในระดับมาก
 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชิวสารณ์ กิ่งแก้ว (2561, หน้า 107) ได้ศึกษาเรื่อง
 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการ
 ปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า
 ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 ฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ
 เบญจมาภรณ์ สอนวัฒนา (2561, หน้า 214) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำที่มีผลต่อขวัญและ
 กำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 พบว่า ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู
 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนัญชิตา พัวพวง (2563,
 หน้า 175) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการครู
 ในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายวังหลวงหนองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 พบว่า ระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของ
 ข้าราชการครูในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายวังหลวงหนองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

4. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.871 ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 3 ที่ว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีความสัมพันธ์กันในทางบวก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสำคัญต่อขวัญและกำลังใจของครูในโรงเรียน ถือเป็นปัจจัยที่กระตุ้นชักจูง โน้มน้าว ในการปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจและมีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน มีความก้าวหน้า มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถแก้ปัญหาและสร้างบรรยากาศของการทำงานที่ดี ทำให้ครูในโรงเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อภาระงานที่ได้รับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงพร ว่องสุนทร (2556, หน้า 95) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันในทางบวก ระดับมาก กับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชิวสาธน์ กิ่งแก้ว (2561, หน้า 99) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = .490 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขจรศักดิ์ ธรรมธัชกุล (2564, หน้า 288) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเทศบาลในกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 11 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนของผู้บริหารในโรงเรียนประถมศึกษาเทศบาลในกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 11 โดยรวม ($r_{xy} = 0.22$) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 5 ตัวแปร พบว่า มี 2 ตัวแปรย่อยที่สามารถพยากรณ์ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านความเป็นผู้นำ (X_3) ด้านมนุษยสัมพันธ์ (X_5) โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เมื่อใช้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารทั้ง 2 ตัว ดังกล่าวเป็นการพยากรณ์มีค่าเท่ากับ .876 มีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 76.70 แสดงว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ด้านความเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ พยากรณ์ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนเท่ากับ .767 หรือ ร้อยละ 76.70

สัมประสิทธิ์ในการพยากรณ์ที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) .763

ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error) .273

ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$Y' = .613 + .310 X_3 + .333 X_5$$

และสามารถเขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z_y = .360 Z_3 + .377 Z_5$$

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 5 ที่ว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพยากรณ์ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ได้ ทั้งนี้เนื่องจากในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคลากรที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความเป็นผู้นำ ซึ่งแสดงออกถึงการบริหารงานที่มุ่งสู่ความสำเร็จของสถานศึกษา มีการตัดสินใจที่ถูกต้อง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถเข้ากับผู้ใต้บังคับบัญชาได้ดี มีการพัฒนาทีมงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับผู้ร่วมงานได้ดี มีบุคลิกภาพเป็นกันเอง มีความจริงใจ ยิ้มแย้มแจ่มใส รับฟังความคิดเห็นและปัญหาของผู้ร่วมงานและช่วยให้คำปรึกษาแนะนำ และ รู้จักยกย่องให้เกียรติผู้ร่วมงาน มีอัธยาศัยดีและใช้วาจาสุภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชิวสารณ์ กิ่งแก้ว (2561, หน้า 107) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความรู้ ความสามารถ และ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของคุณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถร่วมกันพยากรณ์ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของคุณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ได้ร้อยละ 29.90 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ มีค่าเท่ากับ .551 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจมาภรณ์ สอนวัฒนา (2561, หน้า 208–209) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำที่มีผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่มีอำนาจพยากรณ์ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 เรียงลำดับจากตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ภาวะผู้นำแบบวิถีทาง-เป้าหมาย ด้านการมุ่งความสำเร็จของงาน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน ด้านการบริหารแบบเชิงรุก ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน ด้านการบริหารแบบตามสบาย ภาวะผู้นำแบบวิถีทาง-เป้าหมาย ด้านการมีส่วนร่วม ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยน ด้านการให้รางวัลตามสถานการณ์ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ทั้ง 6 ด้าน เท่ากับ .778 ได้ร้อยละ 60.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของคุณในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 3 มีดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 3 ด้านความรู้ ความสามารถ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเป็นลำดับสุดท้าย ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรยกระดับการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดก้าวหน้าทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบันนำการเปลี่ยนแปลงสามารถในการแก้ปัญหาและมีการ

จัดการที่ดีและสร้างความเข้มแข็งในองค์กร รู้จักฟังและเลือกนำแต่ความคิดเห็นที่ดีมาใช้ สร้างบรรยากาศของการทำงานที่ดี และสร้างความมั่นใจให้กับผู้ร่วมงาน

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเป็นลำดับสุดท้าย ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ควรมีการพิจารณาเรื่องสภาพแวดล้อมการทำงานในโรงเรียนให้มีบรรยากาศที่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน มีห้องเรียน อาคารเรียน สื่อการเรียนการสอนที่เพียงพอและ ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ อุปกรณ์หรือเครื่องมือต่าง ๆ ที่เหมาะสมเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน รวมถึงภาระงานและปริมาณงานที่ได้รับมีความสอดคล้องกับจำนวนชั่วโมงการทำงานในโรงเรียนและจำนวน ครูมีเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงเป็นอันดับสุดท้าย คือ ด้านความรู้ ความสามารถ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรยกระดับการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดก้าวหน้าทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบันนำการเปลี่ยนแปลงสามารถในการแก้ปัญหาและมีการจัดการที่ดีและสร้างความเข้มแข็งในองค์กร รู้จักฟังและเลือกนำแต่ความคิดเห็นที่ดีมาใช้ สร้างบรรยากาศของการทำงานที่ดี และสร้างความมั่นใจให้กับผู้ร่วมงาน

1.4 จากผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่รวมพยากรณ์ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 คือ ด้านความเป็นผู้นำและ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ดังนั้น นอกจากผู้บริหารสถานศึกษาควรยกระดับพัฒนาตนเองให้เป็นผู้มีวิสัยทัศน์ที่ก้าวหน้า มีการบริหารงานที่มุ่งสู่ความสำเร็จ สามารถเข้ากับผู้ใต้บังคับบัญชาได้ดี มีความสามารถในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาที่มุ่งานให้บรรลุวัตถุประสงค์แล้ว ผู้บริหารสถานศึกษามีบุคลิกภาพเป็นกันเองกับผู้ร่วมงาน มีความจริงใจ ยิ้มแย้มแจ่มใส รับฟังความคิดเห็นและปัญหาของผู้ร่วมงานอย่างใจเย็นและช่วยให้คำปรึกษาแนะนำ รู้จักยกย่องให้เกียรติผู้ร่วมงานและมีอัธยาศัยดีและใช้วาจาสุภาพ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอแนะนำแนวปฏิบัติ ดังนี้

2.1 ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่นอกเหนือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาด้านความรู้ ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

2.3 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาสภาพแวดล้อมการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกอร ทองเรือง. (2563). ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน
ประถมศึกษาในอำเภอคอนตูม จังหวัดนครปฐม. *วารสารสังคมศึกษา*
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 1(1), 13-25.
- กิ่งแก้ว ห้วยจันทร์. (2560). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะ
ของครูในเขตอำเภอศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 18. งานนิพนธ์ กศม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กลุ่มนโยบายและแผน. (2559). *แผนปฏิบัติการ 2558-2559. สำนักงานเขตพื้นที่*
การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3. เข้าถึงได้จาก
<http://www.sakonnakhon3.go.th/> 1 พฤศจิกายน 2564.
- ขจรศักดิ์ ธรรมธัชกุล. (2564). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใน
การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเทศบาลในกลุ่มการศึกษา
ท้องถิ่นที่ 11. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏ*
สกลนคร, 10 (37), 282-292.
- ขวัญใจ ไลนอก. (2554). *การศึกษาระดับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูการศึกษา*
นอกโรงเรียน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม
อัธยาศัยจังหวัดชัยภูมิ. สารนิพนธ์ ค.ม. ชัยภูมิ: มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา. (2562). *แผนการปฏิรูปประเทศ*
ด้านการศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา.
- ชนานุช กิจบรรทัด. (2561). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะ
ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่.
วารสารบัณฑิตวิทยาลัย พิษณุพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช,
13(1), 29-36.
- ชนัญชิตา พัวพวง. (2563). การศึกษาขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ
ครูในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายวังหลวงหนองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราช*
ภัฏอุดรธานี, 8(1), 167-179.

- ชีวสาธน์ กิ่งแก้ว. (2561). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- โชติมา ฐวัจนวัฒน์. (2552). *การสร้างขวัญและกำลังใจของพนักงานบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ที่ สังกัดส่วนบริการลูกค้านครหลวงที่ 3.2.1. สารนิพนธ์ บธ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธนบุรี.*
- ฐากรู ทศมาลี. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ฐิติพรรณ ดอนห้าว. (2559). *ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูโรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.*
- ณรงฤทธิ์ นามเหล่า. (2560). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- ดวงพร ว่องสุนทร. (2556). *ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.*
- ธวัชชัย ทัพคำภา (2563). *คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- ธีระ รุญเจริญ. (2553). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา(ฉบับปรับปรุง) เพื่อปฏิรูปรอบสองและประเมินภายนอกกรอบสาม. กรุงเทพฯ: ขาวฟาง.*

- นันทศักดิ์ สุขโข. (2560). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- นุรฮัน มะลี. (2558). *ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนเครือข่าย หน่วยที่ 1 จังหวัดนราธิวาสสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- เนตรนภิส เลิศเดชาพันธ์. (2558). *ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2*. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์*, 3(3), 73-89.
- นนทยา เข้มงูเหลือม. (2563). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการกระบวนการบริหารและการจัดการตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี*. *วารสารนาคบุตรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช*, 12(3), 101-109.
- บดินทร์ สามหมอ. (2551). *การศึกษาขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ชัยภูมิ: มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุษบา คำนนท์. (2559). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในทัศนะของครูโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุษยามาส ผาดี. (2563). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- เบญจมาศ แดงเพ็ง. (2554). *ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาของอำเภอมายอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษปัตตานี เขต 2*. *ค้นคว้าอิสระ ค.ม. ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*.

- เบญจมาภรณ์ สอนวัฒนา. (2562). ภาวะผู้นำที่มีผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 16(74), 154-167.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *จิตวิทยาบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริม กรุงเทพฯ.
- ปิย สุติสุสดี. (2564). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนกลุ่มเขื่อนบางลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2. *วารสารรัชต์ภาคย์*, 15(41), 342-350.
- พรธรรมณ พิมป์สุวรรณ. (2558). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสำนักงานอัยการสูงสุดกรณีศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร*, 10(2), 101-110.
- พิมพ์ชนก ตันชงะเตมีย์. (2560). คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. *วารสารสังคมศาสตร์วิจัย*, 8(2), 65-85.
- พูนสุข สังข์รุ่ง. (2550). *มนุษย์สัมพันธ์ในองค์กร*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: บี เคอินเตอร์ ปรีนท์.
- พงษ์อิตรา ประหยัดทรัพย์. (2557). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนสู่การเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ภัทรภา วงศ์พันธ์. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการทำงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- มัทนา วังถนอมศักดิ์, วรกาญจน์ สุขสดเขียว, สายสุดา เตียเจริญ และพรพรรณ อินทรประเสริฐ. (2564). ผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารความเปลี่ยนแปลง. *วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม*, 13(2), 5-25.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.

- รุ่งทิวา วิบูลพันธ์. (2562). *ศึกษาขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2*. สารนิพนธ์ ศษ.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- เลิศณรงค์ นามวงศ์ชัย. (2562). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารมืออาชีพในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วรวรรณ เพิ่มทรัพย์. (2558). *ความสัมพันธ์ระหว่างขวัญกำลังใจกับความผูกพันต่อองค์การในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วสันต์ พลวัฒน์. (2550). *การศึกษาขวัญกำลังใจพนักงานระดับปฏิบัติการกรณีศึกษา : มูลนิธิโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร*. วิทยานิพนธ์ อส.บ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- วสันต์ บัวชุม. (2562). *คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วันชัย สุตรีศาสตร์. (2554). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2*. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 5(1), 95-108.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2551). *วิธีวิทยาการวิจัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิลาสินี สุวรรณภาพ. (2548). *ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการ กรมกิจการพลเรือนทหารเรือ*. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (บริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิเชียร วงศ์คำจันทร์. (2556). *การศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภออุบลรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- ศาสตรา ปิ่นเพชร. (2554). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียนกลุ่มอำเภอนางรอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 3*. วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 6(1), 28-35.

- ศิริพร วงศ์ศรีโรจน์. (2540). *องค์การและการจัดการ*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ศุภมาส วิไลชานม. (2560). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.*
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. (2542). และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สัมพันธ์ ภูโพนบูลย์. (2542). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ : พิทักษ์อักษร.
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2543). *คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษา*. เข้าถึงได้จาก http://www.kruinter.com/show.php?id_quiz=107&p=1. 18 กรกฎาคม 2564.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2544). *ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ในยุคปฏิรูปการศึกษา*. เข้าถึงได้จาก http://www.kruinter.com/show.php?id_quiz=107&p=1. 20 มกราคม 2564.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3. (2564). *รายชื่อผู้บริหาร ครู*. เข้าถึงได้จาก <http://www.sakonnakhon3.go.th/>. 30 มีนาคม 2564
- สุพล วังสินธ์. (2545). *ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ในยุคปฏิรูปการศึกษา*. เข้าได้จาก http://www.kruinter.com/show.php?id_quiz=107&p=1. 20 มกราคม 2564.
- สุมณา อุดม. (2559). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- สมบูรณ์ นาควิชัย. (2560). *ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด. 2(2), 16-29.*
- อรุณี เจริญจิตธรรม. (2550). *ขวัญในการปฏิบัติงานของพนักงานครูเทศบาลในโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี. สารนิพนธ์ คศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*

อุบลรัตน์ ชุณหพันธ์. (2558). *ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูการศึกษาณอกโรงเรียนสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

Abraham Maslow (1943). *A Theory of Human Motivation*. Retrieved from <https://psychclassics.yorku.ca/Maslow/motivation.htm> September 20th, 2022

Davis. (1964). *morale element*. Retrieved from <https://www.gotoknow.org/posts/492219> January 25th, 2021.

DuBrin. (1995). *Trait Theories of Leadership*. Retrieved from <https://www.novabizz.com/NovaAce/Relationship/Trait-Theories-of-Leadership.htm> January 25th, 2021.

Edwin Bly Flippo (1967). *Principles of personnel management (McGraw-Hill series in management)*. New York: MCGRAW-HILL.

Ghiselli. (1971). *Trait Theory*. Retrieved from <https://www.novabizz.com/NovaAce/Relationship/Trait-Theories-of-Leadership.htm> January 25th, 2021.

Hoy, W. & Miskel, C. (2001). *Educational Administration: Theory, Research and Practice (6th ed.)*. New York: McGraw-Hill.

Marshall, C., & Rossman, G. B. (1995). *Designing Qualitative Research*. London: Sage Publications.

Stogdill, R.M. (1974). *Handbook of leadership: A survey of the literature*. New York: Free Press

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี กอบบุญ

กรรมการสาขาวิชาบริหารหลักสูตรครุศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารและพัฒนาศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกลักษณ์ เพ็ญสา

กรรมการสาขาวิชาบริหารหลักสูตรครุศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารและพัฒนาศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
3. นายสุวัฒน์ มานิตย์

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านอากาศ
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
4. นายสมชาย สมบูรณ์

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวาน้อย
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
5. นางกัณตา จันทร์ไต่

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านอากาศ
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ผู้เชี่ยวชาญที่เสนอแนะเพื่อหาแนวทางพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของ
ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

1. ดร.พรเทพ เสถียรนพแก้ว

กรรมการสาขาวิชาบริหารหลักสูตรครุศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารและพัฒนาศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

2. นายหนูใจ ถมทา

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านโพนงาม
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

3. นายจอมใจ บุญสินชัย

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวาใหญ่
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

4. นางจีรวรรณ แก้วไพฑูรย์

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านบะหว้า
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

5. นางจุฬาลักษณ์ เห่งละคร

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านอากาศ
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ ฮว ๐๖๒๓.๑๒/ว ๑๕๓๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.บุญมี ก่อบุญ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวพัชราพร วงศ์ดาซี รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๔๒๑๒๔๗๑๓๓๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.ทวีทย์หิรัญ จันทริกซ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อให้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวพัชราพร วงศ์ดาซี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๑๕๖๘ ๓๖๘๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๓๕๑๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.เอกลักษณ์ เพ็ญสา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
 ๒. เครื่องมือการวิจัย
 ๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวพัชราพร วงศ์ดาชี รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๕๒๑๒๔๗๑๓๙ ซึ่งเป็น นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและ ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการ ปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็น ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.ทรัพย์ทวีรัฐ จันทร์รักษ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบ เครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพ็ชรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวพัชราพร วงศ์ดาชี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๑๕๖๘ ๓๖๘๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๓.๑๒/ว ๑๕๑๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๒๘๐ ถนนมิตรภาพ หนองไขว่
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายสุวัฒน์ มานิตย์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวพัชราพร วงศ์ดาซี รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๔๒๑๒๔๗๑๓๓๔ ซึ่งเป็น นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและ ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการ ปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็น ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.ทวีทรัพย์ ธีรวิญ จันทริกซ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบ เครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรชญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวพัชราพร วงศ์ดาซี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๑๕๖๘ ๓๖๘๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๕๑๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนมิตรภาพ ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายสมชาย สมบูรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวพัชราพร วงศ์ตาชี รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๔๒๑๒๔๗๑๓๑๔ ซึ่งเป็น นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและ ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการ ปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็น ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.ทรัพย์ศิริคุณ จันทรักษ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบ เครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๑๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๑๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวพัชราพร วงศ์ตาชี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๓๕๖๘ ๓๖๘๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๓.๑๒/ว ๑๕๑๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางกัญดา จันทร์โต

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
 ๒. เครื่องมือการวิจัย
 ๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวพัชราพร วงศ์ตาชี รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๔๒๑๒๔๗๑๓๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.ทรัพย์ศิริคุณ จันทร์รักษ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรชญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวพัชราพร วงศ์ตาชี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๑๕๖๘ ๓๖๘๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๓๖๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๒ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน ดร.พรเทพ เสถียรนพเก้า

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวพัชราพร วงศ์ตาชี รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๔๒๑๒๔๗๑๓๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.ทรัพย์หิรัญ จันทริกซ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับการยกเว้นการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยสากล เลขที่ไปรับรอง ๐๒๔/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวพัชราพร วงศ์ตาชี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๑๕๑๘ ๓๖๘๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๓.๑๒/ว ๓๖๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๒ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นายหนูใจ ทมถา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวพัชราพร วงศ์ตาชี รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๔๒๑๒๔๗๑๓๙ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.ทรัพย์หิรัญ จันทรักษ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับความยกเว้นการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยสากล เลขที่ใบรับรอง ๐๒๙/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวพัชราพร วงศ์ตาชี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๑๕๑๘ ๓๖๘๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๓๖๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๒ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นายจอมใจ บุญสินชัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวพัชราพร วงศ์ตาชี รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๔๒๑๒๔๗๑๓๙ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.ทรัพย์หิรัญ จันทรักษ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับการยกเว้นการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยสากล เลขที่ไปรับรอง ๐๒๔/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวพัชราพร วงศ์ตาชี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๑๕๑๘ ๓๖๘๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๓๖๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๒ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนา

เรียน นางจิวรรณ แก้วไพฑูรย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวพัชราพร วงศ์ตาชี รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๔๒๑๒๔๗๑๓๔ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.ทรัพย์ศิริ จันทรักษ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับการยกเว้นการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยสากล เลขที่ใบรับรอง ๐๒๙/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรชัยญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวพัชราพร วงศ์ตาชี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๑๕๑๘ ๓๖๘๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๓๖๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๒๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๒ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนา

เรียน นางจุฬาลักษณ์ เห่งละคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวพัชราพร วงศ์ตาชี รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๔๒๑๒๔๗๑๓๙ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.ทรัพย์ศิริญ จันทรักษ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับการยกเว้นการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยสากล เลขที่ใบรับรอง ๐๒๙/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรชญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวพัชราพร วงศ์ตาชี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๑๕๑๘ ๓๖๘๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๒๖๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๖ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกุดจอกน้อย

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวพัชราพร วงศ์ตาชี รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๔๒๑๒๔๗๑๓๙ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.ทริศพัทธ์วิญญู จันทรักษ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับการยกเว้นการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยสากล เลขที่ใบรับรอง ๐๒๙/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวพัชราพร วงศ์ตาชี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๑๕๖๘ ๓๖๘๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๒๖๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๖ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองบัวแดง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวพัชราพร วงศ์ตาชี รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๔๒๑๒๔๗๑๓๙ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.ทริยพัทธ์รัฐ จันทรักษ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับการยกเว้นการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยสากล เลขที่ใบรับรอง ๐๒๙/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวพัชราพร วงศ์ตาชี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๑๕๖๘ ๓๖๘๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ผู้ประสานงาน นางสาวพัชราพร วงศ์ตาชี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๑๕๖๘ ๓๖๘๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๒๖๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๖ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเสาวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวพัชราพร วงศ์ตาชี รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๔๒๑๒๔๗๑๓๙ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.ทริศพิทริฎ จันทริกข์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอตกลงใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับการยกเว้นการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยสากล เลขที่ใบรับรอง ๐๒๙/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๓๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวพัชราพร วงศ์ตาชี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๑๕๖๘ ๓๖๘๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๓๓๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๘ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นางสาวพัชราพร วงศ์ตาชี รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๓๔๒๑๒๔๗๑๓๙ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๓ ” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ดร.ทรัพย์ทิพย์ จันทักษ์ เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันเพ็ญ นันทะศรี เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้รับการยกเว้นการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยยึดหลักพื้นฐานของหลักจริยธรรมการวิจัยสากล เลขที่ใบรับรอง ๐๒๙/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศีกานต์ เพียรธัญญกรณ์)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นางสาวพัชราพร วงศ์ตาชี โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๖ ๑๕๖๘ ๓๖๘๓

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

แบบสอบถามฉบับนี้ ประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะแบบ

ตรวจสอบ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มี 5 องค์ประกอบ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีระดับความคิดเห็น 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู มี 5 องค์ประกอบ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีระดับความคิดเห็น 5 ระดับ

ผู้วิจัยจึงขอความร่วมมือจากท่านให้บุคคลทั้ง 2 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในการตอบแบบสอบถาม ให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงให้มากที่สุด คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ในภาพรวมและไม่มีผลกระทบต่อหน้าที่การงานของผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลจากท่านด้วยดีและขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นางสาวพัชราพร วงศ์ตาชี

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนาศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงตามสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. สถานภาพการดำรงตำแหน่ง

- ผู้บริหารสถานศึกษา , รองผู้บริหารสถานศึกษา
หรือ รักษาการในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา
 ครูผู้สอน

2. ประสบการณ์ทำงาน

- ต่ำกว่า 5 ปี 5-10 ปี
 11-15 ปี 16-20 ปี มากกว่า 20 ปี

3. ระดับการศึกษา

- ปริญญาตรี ปริญญาโท
 ปริญญาเอก อื่น ๆ ระบุ.....

4. โรงเรียนในอำเภอ

- โรงเรียนในอำเภอบ้านม่วง
 โรงเรียนในอำเภอมหาชนะชัย
 โรงเรียนในอำเภออากาศอำนวย
 โรงเรียนในอำเภอดำรงดำ

ตอนที่ 2

แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

คำชี้แจง : โปรดอ่านข้อความในแต่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือ ที่ตรงความคิดเห็นของท่านว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ระดับใด ซึ่งแต่ละข้อ มีความหมาย ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

3 คะแนน หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1 คะแนน หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1
0	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายการปฏิบัติงานที่ทำหาย	✓				
00	ผู้บริหารสถานศึกษาปรับปรุงมาตรฐานการปฏิบัติงานให้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง		✓			

จากตัวอย่างแสดงว่า

ข้อ 0 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมีการกำหนดเป้าหมายการปฏิบัติงานที่ท้าทาย ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ 00 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาปรับปรุงมาตรฐานการปฏิบัติงานให้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก

ข้อ ที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1
ด้านบุคลิกภาพ						
1	ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงความเชื่อมั่นในตนเอง					
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีบุคลิกภาพที่ดี สามารถทำงานร่วมกับคนอื่นได้					
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมทางร่างกายหรือวาจา ที่เหมาะสม มีการวางตัวในสังคมได้ดี					
4	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถกระตุ้นชักจูงหรือโน้มน้าวครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมมือกัน ในการปฏิบัติงานเพื่อบรรลุผลสำเร็จ					
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นประชาธิปไตย					
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสุขุมรอบคอบในการปฏิบัติงาน					
ด้านความรู้ ความสามารถ						
7	ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
8	ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดก้าวหน้าทันต่อเหตุการณ์ ปัจจุบันนำการเปลี่ยนแปลง					
9	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการแก้ปัญหา					
10	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการองค์กร สร้างความเข้มแข็งให้องค์กร					
11	ผู้บริหารสถานศึกษารูจักฟังและเลือกนำแต่ความคิดเห็นที่ดีมาใช้					

ข้อ ที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1
12	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างบรรยากาศของการทำงานที่ดี					
13	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความมั่นใจให้กับผู้ร่วมงาน					
ด้านความเป็นผู้นำ						
14	ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานที่มุ่งสู่ความสำเร็จ					
15	ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ในการบริหารสถานศึกษาให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน					
ด้านความเป็นผู้นำ(ต่อ)						
16	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเข้ากับผู้ใต้บังคับบัญชาได้ดี					
17	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง					
18	ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาทีมงานให้บรรลุวัตถุประสงค์					
ด้านคุณธรรม จริยธรรม						
19	ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานที่อยู่บนความซื่อสัตย์สุจริต					
20	ผู้บริหารสถานศึกษาไม่เอารัดเอาเปรียบผู้ใต้บังคับบัญชาหรือเพื่อนร่วมงาน					
21	ผู้บริหารสถานศึกษาไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาหรือเพื่อนร่วมงาน					
22	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีกับทุกคน					
23	ผู้บริหารสถานศึกษาไม่แสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเองและพวกพ้องไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม					
24	ผู้บริหารสถานศึกษาวางตัวเป็นกลางให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย					
ด้านมนุษยสัมพันธ์						
25	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานได้เป็นอย่างดี					
26	ผู้บริหารสถานศึกษามีบุคลิกภาพเป็นกันเองกับผู้ร่วมงาน					

ข้อ ที่	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1
27	ผู้บริหารสถานศึกษามีความตั้งใจต่อผู้ร่วมงานและ ผู้ใต้บังคับบัญชา					
28	ผู้บริหารสถานศึกษามีบุคลิกภาพยิ้มแย้มแจ่มใส					
29	ผู้บริหารสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นและปัญหาของ ผู้ร่วมงานอย่างใจเย็นและช่วยให้คำปรึกษาแนะนำ					
30	ผู้บริหารสถานศึกษายกย่องให้เกียรติผู้ร่วมงาน					
31	ผู้บริหารสถานศึกษามีอัธยาศัยดีและใช้วาจาสุภาพ					

ตอนที่ 3

แบบสอบถามเกี่ยวกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

คำชี้แจง : โปรดอ่านข้อความในแต่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรง
ความคิดเห็นของท่านว่า แบบสอบถามเกี่ยวกับ ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ระดับใด
ซึ่งแต่ละข้อมีความหมาย ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอยู่ใน
ระดับมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอยู่ใน
ระดับมาก

3 คะแนน หมายถึง ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอยู่ใน
ระดับปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอยู่ใน
ระดับน้อย

1 คะแนน หมายถึง ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนอยู่ใน
ระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อที่	ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูใน โรงเรียน	ระดับคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1
0	ครูในโรงเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นอย่าง อิสระ	✓				
00	ครูในโรงเรียนสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้		✓			

จากตัวอย่างแสดงว่า

ข้อ 0 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า ครูในโรงเรียนสามารถแสดงความ
คิดเห็นอย่างอิสระระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน อยู่ในระดับ
มากที่สุด

ข้อ 00 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า ครูในโรงเรียนสามารถปรับตัวอยู่
ร่วมกับผู้อื่นได้ระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน อยู่ในระดับ มาก

ข้อ ที่	ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน	ระดับขวัญและกำลังใจ				
		5	4	3	2	1
ด้านความมั่นคงในการปฏิบัติงาน						
1	ครูในโรงเรียนมีความรู้สึกมั่นคงในการปฏิบัติงาน					
2	ครูในโรงเรียนมีความมั่นคงทางจิตใจ					
3	ครูในโรงเรียนได้รับความเป็นธรรมด้านการปฏิบัติงานจาก ผู้บังคับบัญชา					
ด้านความสัมพันธ์ในหน่วยงาน						
4	ครูในโรงเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษาได้					
5	ครูในโรงเรียนสามารถทำงานร่วมกันได้					
6	ครูในโรงเรียนรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน					
7	ครูในโรงเรียนรับฟังความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา					
8	ครูในโรงเรียนมีความสามัคคีและแบ่งงานกัน อย่างถูกต้อง					
9	ครูในโรงเรียนมีความจริงใจต่อกันและกัน มีความเห็นอกเห็นใจ ช่วยเหลือกันในยามทุกข์ยาก					
10	ครูในโรงเรียนมีการติดต่อสัมพันธ์กันไม่ปฏิบัติงานซ้ำซ้อนจนเป็นเหตุ ให้เกิดความขัดแย้ง					
11	ครูในโรงเรียนได้รับการยอมรับด้านการปฏิบัติงาน					
12	บรรยากาศในการปฏิบัติงานของครูมีความเป็นญาติมิตร					
ด้านความพึงพอใจในการทำงาน						
13	ครูในโรงเรียนมีการแสดงออกด้วยความรู้สึก ยินดี เต็มใจ ตอกการ ทำงาน					
14	ครูในโรงเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อภาระงานที่ได้รับ					

ข้อ ที่	ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน	ระดับขวัญและกำลังใจ				
		5	4	3	2	1
15	ครูในโรงเรียนตั้งใจทำงานไม่ละทิ้งงาน					
16	ครูในโรงเรียนรักและมีความสุขในหน้าที่การงาน					
17	ครูในโรงเรียนมีความรู้สึกภูมิใจที่เกิดขึ้นจากความสำเร็จของงาน					
18	ครูในโรงเรียนได้รับการยอมรับจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน					
ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน						
19	โรงเรียนมีบรรยากาศที่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน					
20	โรงเรียนมีห้องเรียน อาคารเรียน สื่อการเรียนการสอนที่เพียงพอ					
21	โรงเรียนมีห้องปฏิบัติการต่าง ๆ อุปกรณ์หรือเครื่องมือต่าง ๆ ที่เหมาะสมเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน					
22	ภาระงานและปริมาณงานที่ได้รับมีความสอดคล้องกับจำนวนชั่วโมงการทำงานในโรงเรียน					
23	ครูมีจำนวนเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน					
ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน						
24	ครูในโรงเรียนได้รับโอกาสความก้าวหน้าจากตำแหน่งหน้าที่การงานที่ปฏิบัติอยู่					
25	ครูในโรงเรียนได้รับความยุติธรรมเกี่ยวกับความดีความชอบ					
26	ครูในโรงเรียนได้รับการสนับสนุนด้านการศึกษาต่อ					
27	ครูในโรงเรียนได้รับการสนับสนุนด้านกรอบรมศึกษาดูงาน					
28	โรงเรียนมีกิจกรรมที่ครูสามารถได้รับความก้าวหน้าในตำแหน่งและวิชาชีพ					

ขอเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตาราง 24 สรุปผลค่าดัชนีความสอดคล้อง ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของ
แบบสอบถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ข้อ ที่	ผลการประเมินของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ผลรวม	ค่า IOC	ค่า อำนาจ จำแนก	การแปลผล
	1	2	3	4	5				
ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา									
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.81	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.90	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.92	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.87	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.60	0.84	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.95	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.65	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.73	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.86	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.79	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	0.81	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.81	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	0	5	1.00	0.88	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.82	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.88	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.86	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.83	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.81	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.91	ใช้ได้

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อ ที่	ผลการประเมินของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ผลรวม	ค่า IOC	ค่า อำนาจ จำแนก	การแปลผล
	1	2	3	4	5				
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.90	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	0.93	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.79	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.89	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.85	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	0.80	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.91	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.91	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.86	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.41	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.78	ใช้ได้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
เท่ากับ 0.95

ตาราง 25 สรุปผลค่าดัชนีความสอดคล้อง ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของ
แบบสอบถามแบบสอบถามเกี่ยวกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ข้อ ที่	ผลการประเมินของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ผลรวม	ค่า IOC	ค่า อำนาจ จำแนก	การแปลผล
	1	2	3	4	5				
ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู									
1	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	0.77	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	0.81	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.77	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.84	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.77	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.60	0.85	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	0.79	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	0.74	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.89	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.83	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.89	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.91	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.71	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	0.74	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.76	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.76	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.69	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.73	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.73	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	0.74	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	0.76	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.60	0.84	ใช้ได้

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อ ที่	ผลการประเมินของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ผลรวม	ค่า IOC	ค่า อำนาจ จำแนก	การแปลผล
	1	2	3	4	5				
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.81	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.65	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	0.34	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.63	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.76	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	0.76	ใช้ได้

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูใน
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เท่ากับ 0.90

ภาคผนวก จ

แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนา
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและ
กำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

แบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ
ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ผู้เสนอความคิดเห็น.....

ตำแหน่ง.....

สถานที่ทำงาน.....

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ว่าวิธีการใดจะเหมาะสมที่จะกำหนดเป็นแนวทางพัฒนาโดยกำหนดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็น เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยตามความคิดของท่าน

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ได้ให้ความคิดเห็นในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ในครั้งนี้

นางสาวพัชราพร วงศ์ตาชี

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

**แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ
ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3**

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็น	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
ด้านมนุษยสัมพันธ์		
1. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับ ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานได้เป็นอย่างดี		
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีบุคลิกภาพเป็นกันเองกับ ผู้ร่วมงาน		
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีความจริงใจต่อผู้ร่วมงานและ ผู้ใต้บังคับบัญชา		
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีบุคลิกภาพยิ้มแย้มแจ่มใส		
5. ผู้บริหารสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นและปัญหา ของผู้ร่วมงานอย่างใจเย็นและช่วยให้คำปรึกษาแนะนำ		
6. ผู้บริหารสถานศึกษายกย่องให้เกียรติผู้ร่วมงาน		
7. ผู้บริหารสถานศึกษามีอัธยาศัยดีและใช้วาจาสุภาพ		
<p>1) ท่านคิดว่าแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านมนุษยสัมพันธ์ ตามความคิดของท่านควรเป็นอย่างไร</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>		

(ลงชื่อ).....ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

...../...../.....

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวพัชราพร วงศ์ตาชี
วัน เดือน ปีเกิด	30 มกราคม 2534
ที่สถานอยู่ปัจจุบัน	866 หมู่ 7 ตำบลท่าแร่ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร รหัสไปรษณีย์ 47230
ตำแหน่งปัจจุบัน	ครู คศ.1
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านอากาศ สังกัดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2547	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนท่าแร่วิทยา อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. 2550	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนท่าแร่ศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. 2553	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนท่าแร่ศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. 2557	ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต(ศป.บ.) สาขาศิลปกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
พ.ศ. 2566	ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2560	ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านอากาศ อำเภออากาศอำนวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3
พ.ศ. 2562	ครู คศ.1 โรงเรียนบ้านอากาศ อำเภออากาศอำนวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3